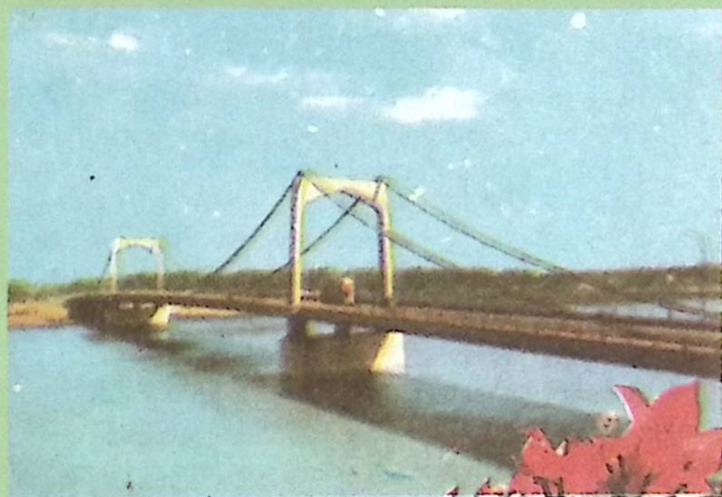

Tidningen för världsradiolyssnare och DX-are

ETERAKTUELLT

Nummer 5 | november 2010 | årgång 52

Sveriges DX-förbund - Senaste nytt på www.sdx.se

RADIO BAGHDAD
The Voice Of The
Iraqi Republic
Q . S . L

RADIO BAGHDAD, Transmits 70 Hours Daily in II Languages :
Arabic, English, French, German, Hebrew,
Kurdish, Persian, Russian, Turkish, Turcoman,
and Urdu.

Innehåll nr 5 2010

Afrikahorisont	3	Kiwa Broadband preamplifier 2.0	33
NA-horisont	6	Ännu ett QSL från Harbour Light	36
Klassiska DX-mottagare: Drake R-4C	8	Aktuellt på banden	39
Vii har lyssnat på: BBC World Service	11	QSL-posten	43
Rapport från amatörradiofronten	12	DX-filатели	48
Slutsänt på KV och KV från Radio Sweden	12		
Antenn dagar på Björnön	16		
Vad händer på den holländska piratradiocen?	17		
Lyssnarpost, verisigners och QSL	18		
Media, när och fjärran	19		
Lätfångat	22		
Från amatörbanden	24		
Klubbnytt	25		
DX-ing i stadsmiljö	26		
Teknikspalten	28		
Vi fortsätter att prova Winradio Excalibur	32		

Omslaget

QSL-kort från Radio Baghdad och huvudredaktörens samlingar.

Stoppdatum nr 6 2010

Huvudredaktionen 24 november | Spaltredaktörer 26 november | Sista minuten 1 december

Sveriges DX-förbund

Box 1097

S-405 23 GÖTEBORG

info@sdx.se

Sveriges DX-förbund, förkortat SDXF är en opolitisk ideell organisation med syfte att främja, stimulera och sprida information om DX-ing och kortvågslyssning. SDXF ger ut tidningen Eteraktuellt som kommer ut med 6 utgåvor per år. SDXF är dessutom sammanhållande organisation för ett antal lokala DX-klubbar i Sverige. Medlemskap i SDXF (helår, Sverige): 275 kr inkl. Eteraktuellt, Familjemedlemskap inkl 1 EA 275 kr, utan Eteraktuellt 125 kr, betalas in på Plusgiro 3 26 26-4. För medlemmar utanför Sverige gäller andra avgifter som meddelas på begäran.

Membership rates valid outside Sweden can be obtained on request.

Alla tider i Eteraktuellt är angivna i UTC (GMT). All times are UTC!

Redaktion

Eteraktuellt är organ för Sveriges DX-förbund (SDXF).
ISSN 0014-1658.

© 2010 Eftertryck med angivande av källan är tillåtet såvida inte annat anges för respektive artikel. *Reproduction is allowed, unless otherwise stated, provided that credit is given to the source.*

Tryckt av HC Tryck/Ale Tryckteam 2010.

Magnus Jespersion: Ansvarig utgivare och huvudredaktör.

Erik Johansson: Redaktionssekreterare.

Moritz Saarmann: Annonsredaktör.

Eteraktuellt bygger till stor del på bidrag från läsarna. Vi är tacksamma för alla former av bidrag - allt från tips till tipspalter till underlag för hela artiklar. Redaktionen förbehåller sig rätten att redigera inkommet material.

Bidrag kan sändas antingen till huvudredaktionen (adress ovan) eller direkt till respektive spaltredaktör. För att kunna komma med i en viss utgåva måste bidrag vara framme senast vid stoppdatum (se ovan). För material som önskas i retur är det viktigt med fullständig uppgift om namn och adress.

Eteraktuellt, annons:

annons@sdx.se

Eteraktuellt, adressändring:

eteraktuellt@sdx.se

SDXF webbredaktör:

webred@sdx.se

Plusgirokonton:

3 26 26-4

(medlemsavgifter)

61 56 40-0

(DX-köp)

Eteraktuellt

C/o Magnus Jespersion

Regementsgatan 22

723 45 VÄSTERÅS

E-post: eteraktuellt@sdx.se

Telefon 021-18 05 05

Fax 08-53 68 44 14 (ring innan!)

Redaktionssekreterare

Erik Johansson

Stångholmsbacken 56, 1 tr

127 40 SKÄRHOLMEN

E-post: redaktion@sdx.se

Telefon 08-68 00 149

Afrikahorisont

Björn Fransson | Lunds Västra 5 | 622 61 VISBY | 0498 - 26 45 68 | afrikahorisont@sdx.se

Clandestine = politik

När man skriver om och kommenterar clandestineverksamhet på radiobanden är det omöjligt att göra det utan att bli politisk. Det ligger så att säga i sakens natur. Den artikel jag refererar till här nedan kommer från Dagens Nyheter den 10 oktober 2010 och publicerades på DN Debatt. Det är en partsinlaga från de två undertecknarna, Mohamed Abdelaziz, president i Västsahara och generalsekreterare för Polisario, och Jens Orback, generalsekreterare i Olof Palmes internationella center.

Propagandakrig

Artikeln kan du läsa på DN:s hemsida, <http://www.dn.se/debatt/nordvastra-afrika-star-pa-randen-till-nytt-krig-1.1185957> Debattörernas inlägg har som vanligt kommenterats av ett stort antal "tyckare", som uttrycker såväl sympati som antipati till Västsaharas existens som eget land. Så här skriver en av tyckarna:

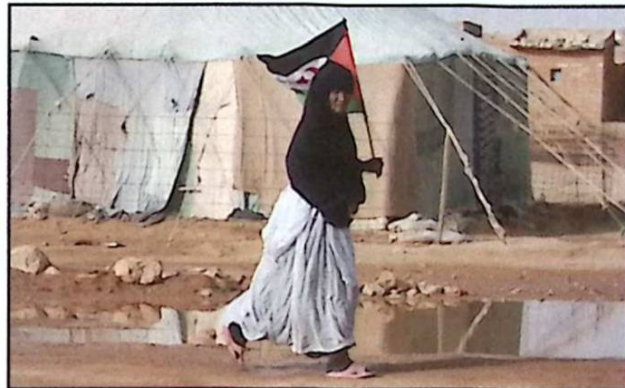
"Vi som är lite mer insatta i denna konflikt vet att Marocko ständigt försöker använda sin propaganda att Polisario skulle styras av Algeriet och att det är totalitär rörelse. Grundlagen för SADR finns att läsa www.vastsaharaaktion.se. Där kan man själv se övergångsklausulen som gäller tills Västsahara är fritt. Det handlar inte om en återförening. Västsahara har inte tillhört Marocko. Det är en nationalistisk tanke som Istiqlal och kungen använde för att ena folket mot något annat än sig själv."

Övrigas åsikter får ni läsa själva på www.dn.se, bland andra de, som uttrycker att världen inte behöver ytterligare ett litet självständigt "skitland", som inte kan försörja sig självt och där narkotika är den största handelsvaran...

Nordvästra Afrika står på randen till nytt krig

Snart 20 år efter världssamfundets löfte om folkomröstning om Västsahara är landet ännu ockuperat av Marocko. Tålamodet bland västsaharierna tryter och långt fler än en majoritet vill att befrielseorganisation Polisario ska återuppta den väpnade kampen. Det smärtar och oroar oss, men vi förstår känslorna av uppgivenhet. Ännu har EU en chans att hindra att krig genom att exkludera det ockuperade området från unionens fiskeavtal med Marocko. Regeringen och utrikesminis-

ter Carl Bildt måste ta på sig ledartröjan och Sverige bör kräva att Marocko samarbetar med FN och genomför folkomröstningen, skriver undertecknarna.

Västsahara är Afrikas sista koloni, sedan 1970-talet ockuperat av Marocko. Ockupationen har inget stöd i folkrätten. Den internationella domstolen har prövat målet och avfärdat Marockos anspråk på landet, och bekräftat det västsahariska folkets obestridliga rätt till självbestämmande. I början av ockupationen gjorde västsaharianerna väpnat motstånd – varje ockuperat folks rätt – men 1991 slöts vapenvila med ett löfte från världssamfundet om att en folkomröstning skulle hållas, där västsaharianerna själva skulle få bestämma om de vill vara självständiga som ett eget land eller integreras i det ockuperande landet Marocko. Sedan dess har åtskilliga försök gjorts att genomföra folkomröstningen, men Marocko har saboterat alla.

Flyktingläger mitt ute i Saharas öken

En stor del av västsaharianerna, cirka 160 000, bor i flyktingläger i sydvästra Algeriet, mitt ute i Sahara-öknen. Tillgången till mat och vatten är knapp. Västsaharianerna som bor på ockuperat område lever i skräck liksom de som tvångsförflyttats till Marocko för att tvångsassimilerats. Marockanska myndigheter hotar, fängslar och torterar dem som hävdar Västsaharas rätt till självständighet. Snart 20 år efter världssamfundets löfte är Västsahara ännu ockuperat. Tålamodet bland västsaharianerna tryter.

Polisario är västsaharianernas befrielseorganisation, erkänd av FN som den enda och legitima represen-

Efterlysning!

Christer Wennström som under många år skrivit om rundradio-DX i Sveriges Sändaramatörers tidskrift QTC har nu aviserat sin avgång. Det vore onekligen trist om sidorna om "vår" del av hobby försvann ur amatörernas månatliga tidskrift, så nu söker vi dig som vill göra en insats här. Kontakta Lars Wieden på 031-49 75 86 eller 070-371 40 44 alternativt e-posta till vordf@sdx.se så förmedlar han kontakten. Räkna med att uppdraget i mångt och mycket blir vad du gör det till, så visst finns det inga skäl att tveka?

tanten för det västsahariska folket, och arbetar med diplomatiska medel för ett självständigt Västsahara. Olof Palmes Internationella Center har länge gett stöd till Polisario och det västsahariska folket, till exempel i samarbete med västsahariska kvinnoorganisationer. Bland annat stödjer man Olof Palmeskolan, där kvinnor i flyktinglägren utbildas till civila yrken."

Radio Nacional de la R.A.S.D

Så långt de två debattörerna. Nu är det dags för den information som motiverar att inledningen ovan finns med i Eteraktuellt – nämligen radions betydelse! Längre har vi DX-are kunnat lyssna på en radiostation, vars namn ofta förkortas till **Radio Nacional de la R.A.S.D.** Förkortningen står för "República Árabe Saharaui Democrática" på spanska, som är ett av dess språk. Det andra är förstås arabiska. Följande information hittades under rubriken "Clandestine" på sidan 504 i WRTH 2010: Stationen startades 1975 och opereras av Polisario Front. Man sänder från Rabouni, som ligger i närheten av det västsahariska flyktinglägret i Tindouf, Algeriet.

Det går ibland att lyssna på stationen via 50 kW-sändaren på 1550 kHz, men säkrare är nog kortvågsfrekvenserna, även om de "hoppar omkring" en del på bandet. Sändaren är på 20 kW, men hörs förvånansvärt bra på 6297,1 kHz på kvällarna. Man har nyligen hörts på 6248.3 kHz fram till stängningen kl 00.30 och samma frekvens används även för morgonsändningen kl 06.00. Enligt samma källa sänder man dagligen på arabiska kl 07.00-09.00 och 17.00-23.00 och på spanska kl 23.00-24.00. Har man tur kan man få svar från adressen: B.P. 470, 37000 Tindouf, Algeria. Eller försök med ett e-brev till rasdradio@yahoo.es eller sario@saharoccidental.info. Hemsidan ligger på <http://web.jet.es/rasdradionacional.htm> (Obs - el i WRTH!).

Bakgrundsfakta om Västsahara:

Västsahara var fram till 1976 en del av Spanska Västsafrika, som Marocko gjort anspråk på sedan 1958 och Mauretanien sedan 1960. Under 1970-talet började en inhemskbefrielsekamp under ledning av frihetsrörelsen Polisario. År 1976 lämnade spanjorerna Västsahara, som delades mellan Marocko och Mauretanien. År 1979 slöts ett fredsavtal mellan Polisario och Mauretanien, som avsåg sig alla anspråk på området. I stället ockuperade Marocko även den f.d mauretanska delen av Västsahara. I överensstämmelse med en freds-plan, framlagd av FN 1988, slöts vapenstillstånd 1991. (Källa: Nationalencyklopedin)

Exileritrea kan nu lyssna på oberoende radio-nyheter från Radio Erena

- Vi tillhör varken regering eller opposition. Vi finns till för det eritreanska folket, säger journalisten **Biniyam Simon** på **Radio Erena**. Radiokanalen drivs av exiljournalister från Eritrea och sänder på det lokala språket Tigrinja. På <http://radioerena.wordpress.com> kan vi läsa att **Radio**

Erena ("Our Eritrea") är en station som sänder via satellit. Man startade sändningarna från Paris den 15 juni 2009, fem dagar innan Världsflyktingdagen detta år. Oberoende av politiska organisationer eller regeringar erbjuder nu "Reportrar utan gränser" nyheter, information, musik och underhållning till eritreaner inne i Eritrea. Man har byggt upp ett nätverk av medhjälpare, som finns i USA, Italien, Storbritannien och Holland. Programmen sänds via **Arabsat's Badr-6 satellite** på 11,785 MHz med vertikal polarisation (SR 27500, FEC 3/4).

Eritrea har sedan september 2001 ingen fri press. Då stängdes nämligen det lilla fåtal Asmarabaserade oberoende tidningar som fanns ned och deras utgivare och journalister arresterades vid raid, beordrade av presidenten, Issaias Afewerki. Sedan dess har eritreanerna bara tillgång till nyheter, förmedlade av statliga media, som **Eri-TV**, **Radio Dimtsi Hafash** och regeringens dagliga tidning, **Hadas Eritrea**, som alla lyder under informationsministeriet.

Eritrea har de senaste två åren, av Journalister utan gränser, rankats som Afrikas största fängelse för journalister. Vill ni komma i kontakt med stationen, så maila till radioerena@gmail.com eller till radioerena@yahoo.com. "Erena On-Line" kan du lyssna på via länken <http://www.ustream.tv/channel/erena-online>. Om du inte förstår språket - lyssna på musiken! Det är häftiga melodier från Afrikas horn!

Sida stöder inte den fria radiostation Erena

Sida har avslagit ett stöd till den oberoende eritreanska radiostationen med motiveringen att projektet är alltför politiskt känsligt. Det är organisationen Reportrar utan gränser som har sökt pengar från Sida för att stötta Radio Erena, som sänder från Paris. Radio Erena stöds redan av Reportrar utan gränser i Paris och får en del av sin budget finansierad av EU-kommissionen.

Anledningen till att Reportrar utan gränser nu ansökt om pengar från Sida är att regeringen beslutat att öronmärka pengar i biståndsbudgeten till projekt för att stödja demokratisering och yttrandefrihet. Stödet omfattade 100 miljoner kronor första året och 120 miljoner per år under de följande två åren.

Under våren meddelade Sida att 30 projekt skulle beviljas och att stödet till Radio Erena fanns med tills det bara var 30 projekt kvar. Då beslutade Sida att avslå ansökan.

– Vi tog in synpunkter från bland annat UD, som uppgav att projektet var politiskt känsligt, säger Ylva Lindström, som handlagt frågan på Sida.

Sveriges ambassadör i Eritrea, Fredrik Schiller, bekräftar att UD uppfattat projektet som allt för politiskt känsligt.

– Jag avråder från allt som kan störa relationerna i Asmara, säger han.

Den svenske journalisten Dawit Isaak har suttit fängslad i Eritrea sedan 2001. Regeringens linje har hela tiden varit "tyst diplomati" – att inte uppröra den eritreanska diktatorn Isaias Afewerki för att istället i tysthet förhandla om Dawit Isaaks frigivning. Läs mer på hemsidan om Dawit, www.freedawit.com.

Radio Hage, Somalia var igång med en testsändning

Den 12 september kl 16.00-16.30 fick ett meddelande på Hardcore DX igång er redaktör igen, efter en hel sommars absolut avstående från allt vad radio heter. Då annonserades det nämligen ut att **Radio Hage, Somalia** skulle testa sin lilla sändare på 6915 kHz. Jag lyssnade intensivt under denna tid, men bland all RTTY och en mängd andra störningar lyckades jag inte höra ett endaste pip eller somalisk musik.

Men att den varit i etern bevisades ännu en gång av våra finländska vänner Mauno Ritola och Jari Savolainen, där Jari naturligtvis lyckades med bedriften att få ihop någonting som kan beskrivas som en tentativ rapport. Han fick också följande e-postsvar:

"Dear Jari Savolainen, I thank you very much for your reception report. It encourages us to keep working hard to reach you better reception in Finland. Radio Hage Somalia is located Galkio Puntland State of Somalia (Northeast regions of Somalia). Galkaio is in the centra of Somalia, the pulation of this town is around 150000-190000. The town affected by the civil war in Somalia 1991-june 1993. Since then it was very peacefull. This station works for the Somali Community in general, we broadcast peace, health, educaytion, environment public awareness program and how to bring Somalia together. Radio Hage stay on the air two hours in between 12:30 – 14:30 p.m. every day. My

name is Abdikarim Nur Muhamud, Director Radio Hage Somalia. Again I appreciate your assistance. Best regards AN Mohamud."

Voice of America sänder "Sudan in Focus"

Den nya VOA-sändningen för Södra Sudan, "Sudan in Focus", startade den 20 september. Den kan nu höras måndag-fredag kl 16.30-17.00 på 9675, 12015 och 13825 kHz. Programmet har en egen webbplats, www.voanews.com/sudan.

Det här programmet har kommit igång på grund av att stunden snart är inne, då det sydsomaliska folket i januari 2011 ska få avgöra om de vill fortsätta att vara en del av Sudan eller om de ska få tillhöra en oberoende nation. VOA säger att folket, när de skall få bestämma i en sådan här monumental sak, måste ges möjligheter att få information från olika håll. Därför kommer VOA att följa traditionen att förse dem med sådana balanserade och oberoende rapporter som är viktiga för alla och envar. Programmet bekostas av The US State Departement Office of the Special Envoy to Sudan.

Radio Peace flyttar till Juba

Förut sände **Radio Peace** från en plats, som kallas New Place, vid gränsen nära Narus, men nu var det länge sedan den rapporterades. Det har länge talats om att stationen skulle flytta till Juba, som är provinshuvudstad i Södra Sudan, och därför tror man att sändningarna ligger nere på grund av detta. Det tar sin tid att flytta tre radiosändare, antennsystem, torn, generatorer och studioutrustning i ett land som knappast har någon "normal" infrastruktur.

Samtidigt kommer man att göra den planerade frekvensändringen, från 4750 kHz till 4740 kHz. Många har undrat över varför två kristna radiostationer i Afrika, **Radio Peace**, Sudan och **Dunamis Broadcasting**, Uganda har placerat sig på exakt samma frekvens, 4750 kHz. I slutet av september hördes Dunamis på 4750 kl 17.00-18.00, så från och med nu är man troligen ensamma "herrar på täppan". Efter flytten av lokalisering och frekvens hoppas man kunna nå södra Sudan, södra Darfur, Nubabergen och norra Sudan med sina sändningar.

Fler radioapparater till Sudan

Samtidigt pågår det aktiviteter för att förse den sudanska befolkningen med apparatur för att kunna ta emot stationernas sändningar. 2004 startade Global Endeavor ett projekt, som skulle se till att det samlades in medel för att distribuera radioapparater till lokalbefolkningen i området. 30000 apparater har man hittills lyckats få ut och målet är nu satt att inom tre år distribuera ytterligare 36000. En hel del kyrkor har redan proklamerat "Radios for Sudan" som sina julprojekt under året. Kolla www.globalendeavor.org för mer information.

NA-horisont

Jan Oscarsson | Hinkgränd 26 | 906 29 UMEÅ | 090 - 18 15 42 | nahorisont@sdxf.se

Välkomna till säsongspremiären av NA-horisont! Precis som ifjol skrivs spalten när NA-redax är just hemkommen från en långhelg i Parkalompolo (mer om det nedan), så författandet bedrivs utan allt för avancerad korrekturläsning så här på onsdagskvällen! NA-lyssningen är ju i full gång i stugorna och även om det inte är det riktigt lika bra som ifjol så sticker vissa datum ut som riktigt bra. I takt med den ökande solaktiviteten så får vi uppenbarligen inte längre de där långa sammanhållande perioderna med bra konditioner som förekom förra säsongen. Under sensommaren har till och med protoneffekter (huga!) börjat dyka upp, men ännu inte i någon hög grad som tur är.

PAX87 för JOB

För sjunde säsongen i rad har spaltredaktören ägnat några dagar (i år 14-17.10) åt intensivlyssning uppe i Parkalompolo. Precis som ifjol hade datumintervallet preliminärbokats redan under sommaren, men allt eftersom kondstopparna och bottenarna passerade revy under hösten stod det ganska klart att det borde finnas chans till vettiga cx dessa dagar – dvs ingen större anledning att ändra på något. I takt med den ökande solaktiviteten är det dock vettigt att skruva ner förväntningarna en aning på vad en långweekend i Parka kan ge. Undertecknads uppresan började 14.20 SST per buss från Umeå NUS. Vid 16.30 plockade BOS upp mig på busstationen i Skellefteå. Efter ett kort stopp i Skellefteå och ett längre i Furuögrund för att stuva bilen och en liten middag så bar det iväg på isiga vägar. Flera centimeter blötsnö under dagen som frusit till is på den spåriga E4:an så det gick lite försiktigt upp till Kallax där Lasse Skoglund (LSD) tålmodigt väntade på att bli upplockad. Provianteringsstopp på Storheden i Luleå därefter och sedan raka spåret åt nordväst. Isfritt från Töre och upp så ganska händelselöst. Vi mötte bara en handfull bilar sista 20 milen upp till Parka dit vi anlände 23.55 SST. Sigge tog emot oss innan han kojade för att åka hem på morgonen den 15:e och därmed avsluta sin expedition, PAX86. Han berättade om intressanta konditioner de sista dagarna. Ganska behagligt höstväder i Parka med ett par minusgrader och ytterst lite snö. Några flingor till hann väl falla medan jag var uppe. Packningen i år var nättare än någonsin tidigare. Bara en ryggsäck och en datorväska! DX-utrustningen inskränktes i år till en styck Perseus respektive SDR-IQ och en bärbar PC till vardera. Första DX-peditionen för mig överhuvudtaget där jag inte haft med mig en "vanlig radio", dvs. IC-R75:an! Inga kassetband heller för den delen. En klar orsak till det

minimerade bagaget. Två externa Iomega-hårddiskar på 1 TB vardera fick istället följa med. Tanken var att jag skulle kunna spela in direkt från Perseus på en extern disk. Detta fungerade bra hemma vid test om jag gick via en USB-hubb. Denna följde med nu men efter att ha testat en dryg timme på alla USB-portarna fick jag ge upp. Inspelningarna kunde påbörjas men inom några minuter förlorades kontakten med hårddisken och inspelningen stoppades. Orsak okänd. Detta orsakade merarbete så tillvida att filer fick spelas in direkt på datorns hårddisk istället och med jämna mellanrum föras över till extern hårddisk. Det rullade dock på ganska bra och verkade inte innebära några problem för kvaliteten på ljudet. Hur skulle då konditionerna bli? Med över 800 NA i QSL-pärmen börjar man ju behöva gräva en del på frekvenserna för att hitta nya...

14-15.10

Jag kopplade snabbt efter ankomsten in grön tråd (östkust) på Perseus och strax efter 22 UTC hördes CFFB 1230 ganska bra, dvs det verkade vara öppet. Lite noggrannare koll av kondsens kunde påbörjas vid 2300 UTC. Ännu ett bra id på WLQV 1500 kunde då läggas till samlingen. Någon gång kunde väl WFIF fastna också? Men det verkade ganska lovande på kondsfronten. Det visade sig att detta skulle bli en 15 timmar lång öppning – inte utfadat på hela dagen! Ganska intressanta konds på natten då det bubblade på många frekvenser. Strålände id på 1350 WARF vid 01.00 UTC indikerade bra Ohio-konditioner. Har inte forskat så mycket i vad som hördes under natten. 1260 WSDZ och 1320 WJAS hittades dock med skapliga id:n vilket gladdes eftersom de stod på önskelistan. Lasse och Bosse passade på att sova några timmar medan jag satt uppe och ugglade hela natten. Första natten brukar jag ändå sova så dåligt... Mellan 05.00 och 12.00 UTC var det mest västliga konds med en del bättre perioder exempelvis mot Utah, Idaho och Oregon. Även lite annat från NA gick emellanåt, plus ganska mycket från Mexiko, vilket kan bli intressant att kolla upp. Några för mig nya stationer som redan noterats är exempelvis 610 KVVU, 710 KNUS, 870 KSKO, 910 KWDZ, 920 KSHO, 1150 KAGO, 1180 KERN, 1210 KHAT, 1240 KIUL, 1240 KQEN, 1290 KPAY,

1450 KHIT, och 1490 KBKR. Dessutom hördes 1570 KUAU ganska bra vilket blev premiär för mig. Denna station har kommit igång igen efter några år som inaktiv, och med sina 15 kW gick de nog så bra som 1500, vilken brukar vara den vanligaste Hawaii-stationen. Denna har förresten bytt format till sport (ESPN) och ändrat callen till KHKA (tidigare KUMU). Annat som noterades var att 1260 KWEL och 1310 KZXR båda gick kanon med sina nya sportformat (ESPN Deportes) samt att en av de vanliga dominanterna, 1290 CFRW bytt från oldies till sport, vilket kan vara bra att känna till. Dessutom hördes en promo på 1310 CIWW att de byter format från oldies till news ("News 1310"). Trist att det händer just på dessa indikatorstationer... Mycket trevligt långt DX-pass den här dagen alltså, och det kan finnas mer att vaska fram eftersom jag hittills bara lyssnat på några enstaka gigabyte lite sporadiskt. Kring 10.00 UTC började det spraka lite – de reflekterande skikten började väl lösas upp i dagsljuset, men det hördes åtminstone till 12.00 UTC från västra NA.

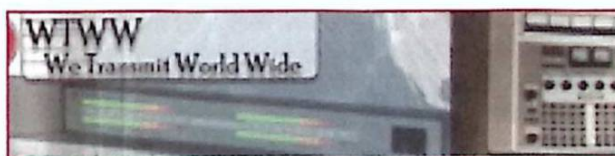
Jag hade dock börjat kolla efter Oceanienstationer med SDR-IQ redan vid 9 UTC, och minsann vid 10.30 UTC gick Marshallöarna (V7AB) på 1098! Kanske inte jättebra men en milstolpe för mig. Även 1224 gick som tentativ en kort stund. Annars dök det inte upp något uppenbart från det hållet annat än på kortväg. Lasse konstaterade nämligen att nya Radio Fly, Papua Nya Guinea gick på 5960 vilket undertecknad kunde bekräfta. Dessutom hann jag precis få med Radio Eastern Highlands på 3935 när de sade god natt 12.00 UTC. Jag hann inte med någon fler papuan i 90-metersbandet. Japan kom igång en timme innan NHK2-breaket 1320 UTC men hade tyvärr börjat tappa fart då. 1152 JOPR fastnade dock med ett id. Sedan hördes Australien skapligt på X-bandet mellan 14.00 och 15.30 UTC ungefär. Dessutom gick Radio Symban ganska bra på sin udda frekvens 2368.5. En bra dag detta trots att vi tydligen drabbades av en svag solvindsökning cirka kring soluppgången. Detta som ett resultat av en CME 10.10. Detta påverkade inte kondsen så mycket verkade det som. Måhända hjälpte det istället till att störa ut en del dominanter eftersom en del ovanligare stationer kom fram på regionala frekvenser? Som vanligt en hel del småfikande under lyssningen och Bosse kokade kaffe i omgångar. Dessutom hade han med sig delikat middagsmat till PAX87-besättningen för hela långhelgen - tnx! Idag älgstek med potatis. Sedan passade det mycket bra att gå och knyta sig vid 16.30 UTC.

KPAY 1290
NEWS - TALK

15-16.10

Revelj vid 20.30 UTC även om det inte blivit så bra med sömnen. Som igår gick CFFB på 1230 vid 22 UTC och WLQV id-ade fint vid 23 UTC... Det lät alltså lite som dagen innan men snart stod det klart att kondsen var lite mer "av och på" denna natt. Spridda punktkonds med rena klara signaler nu och då efter 00.00 UTC. Ena stunden hördes WMCS ganska rent på 1290 och en stund senare KKAR lika rent på nämnda frekvens. Inte helt lätt att välja antenn... Kan ju vara lite småintressant kanske att kolla dessa inspelningar? Orkade dock inte sitta uppe denna natt också, så SDR-mottagarna fick jobba ostört några timmar. Kom upp vid 03.30 UTC och då märktes det att NA-signalerna höll på att bytas ut av LA-dito! Tydligt ett resultat av förhöjd solvind. Orsak okänd enligt tillgängliga solsidor på nätet, men kanske en eftersläntande bunt partiklar från gårdagens lilla CME-effekt? Lite trista morgonkonds alltså, men exempelvis R Lider, Arqueipa hördes på 1240 vid 05.35 UTC och Lasse tipsade dessutom om nya WTWW, Lebanon TN som hörts på 5755 så rapport på den kunde tas utan problem. Denna station har börjat överösa DX:are (bland annat LSD och RÅM) med ett trevligt QSL-kort, så den kan vara värd att skicka.

Vid 07.30 UTC noterades en förbättring beträffande NA-signalerna i form av starka västkustdominanter, och precis innan 08.00 UTC hann Bosse slå på förstärkaren och koppla in ytterligare ett förstärkningssteg på den blå västkustantennen till oss alla tre. Detta gav ett bra lyft, men av någon anledning fungerade samma procedur sämre på den svarta (AK/HI) antennen som behövdes senare på dagen, förutom när BOS kopplade in förstärkningen bara på tråden till sin RX. Nu fick vi en trevlig, ganska selektiv öppning mot nordvästra USA som varade fram till 13-snåret UTC. Kanske inte full sprutt hela tiden men det fastnade nog några roliga stationer, exempelvis 1400 KHH som jag sneglat på länge. Det mesta okollat än. Precis vid 11.30 UTC kom jag på att 1098 V7AB ska stänga just då. Som tur var hann jag precis få med sista minuten när de nattade! Liknande signalstyrka som igår – högst Q2. Tydligt hördes denna våldsamt bra i Kongsfjord, så där ser man vad ett bättre läge och antenn för just detta DX-område kan innebära. Kanske hade Tonga fastnat också om jag hade legat på bättre? Vid 13 UTC noterade jag att Alaska och Hawaii började höras skapligt på blå antennen så jag bytte till svart (AK/HI-antennen). Nu fick vi vara med om en finfin AK/HI-öppning som varade fram till 14.45 UTC ungefär.

Fortsättning på sidan 37

Klassiska DX-mottagare

Drake R-4C

Vän av ordning kanske har undrat när det är dags att ta med en Drake i denna serie om mer eller mindre gamla DX-mottagare. Som framgår av rubriken är svaret på den frågan: Nu!

R.L. Drake Company startades 1943 och har varit en framstående och innovativ tillverkare av produkter för radioamatörer. Mottagare 1-A var den första i den långa raden mottagare som konstruerades för radioamatörer. Denna modell blev faktiskt lite av ett paradigmskifte i och med att man fokuserade på prestanda, funktion och ekonomi snarare än på storlek. Bob Drake erbjöd designen till Hallicrafters och National, men då dessa företag visade ett mycket måttligt intresse beslöt han att bygga mottagaren under eget namn.

Företaget låg till en början - dvs. fram till 1996 - i Miamisburg, Ohio. Då flyttade det till Franklin i samma delstat. Filialer finns i Peterborough, Kanada och Barcelona.

Tillverkningen av amatör- och övriga kortvågsprodukter upphörde i början av 1980-talet då man valde att fokusera på satellitutrustning för hemmabruk och service. 1991 återkom man dock med modellen R-8 som blev en stor succé. Den följdes av R-8A, R-8B och SW-8. Det ska också tilläggas att man har en god del i designen av Grundig Satellit 900, som lades ner då Grundig tog ner skylten. Men återupptod senare som Lextronix (eller Etón) E1. Denna modell är idag troligen den bästa konventionella DX-mottagaren som finns att köpa ny, även om också den har kommit till slutet av sin levnad.

1-A ersattes av 2-A som senare blev 2-B och 2-C. 1965

kom så den första upplagan av den legendariska R-4-serien. Två år senare kom en förbättrad version som kallades R-4A och redan året därpå var det dags för R-4B som levde i hela sex år innan det blev dags för R-4C som fick samma livslängd - de sista exemplaren tillverkades 1979. Den ersattes då av SPR-4. Man tillverkade också genom åren modeller som som DSR-1, DSR-2 och MSR-4 som dock låg i prisklassen 3000 \$ och därmed var outhålliga för de flesta amatörer och DX-are. Även RR-1, RR-2 och RR-3 förtjänar att nämnas, men de låg också i en högre prisklass, speciellt den sistnämnda, och såldes därför inte i så stora volymer. 1978 kom så R7/DR7 som ersattes av R7A tre år senare. Den blev den sista mottagaren innan återkomsten 1991.

Specifikationer

Mottagaren är en trippelsuper och något såpass ovanligt som en hybrid, dvs. den använder både rör (6 st) och transistorer (15 st + 1 IC).

Frekvensområden

1500-30000 kHz i band om 500 kHz. Varje band kräver en kristall. Från fabrik levererades mottagaren med kristaller för amatörbanden 3,5-4,0, 7,0-7,5, 14,0-14,5, 21,0-21,5 och 28,5-29,0 MHz. Ytterligare 15 kristaller kan installeras, dock inte för intervallet 5,0-6,0 MHz.

Känslighet

0,25-0,5 μ V.

Siffrorna avser 10 dB (S+N)/N.

Selektivitet

AM 8,0 kHz (-6 dB) 28 kHz (-60 dB)

SSB/CW 2,4 kHz (-6 dB) 4,2 kHz (-60 dB)

Mottagaren kunde extrautrustas med bättre AM-filter (två att välja på) och CW-filter (tre att välja på).

Uteffekt

2 W (3,2 Ω 5% THD).

Strömförbrukning

60 W.

Mått

275 (b) * 140 (h) * 314 (d) mm.

Vikt

7,7 kg.

Frekvensstabilitet

< 100 Hz efter uppvärmning.

Spegelfrekvensundertryckning

> 70 dB

In- och utgångar

Hörlurar.

Antivox (LF-utgång med hög impedans).

Antenn.

Jord.

Extern högtalare.

Spänning, 100-220 V växelström.

"Mute".

Strömförsörjning till extern utrustning.

Dessutom några in- och utgångar som används om

mottagaren brukas med tillhörande Drakesändare T-4.

Kontakterna är genomgående av RCA-typ.

Handhavande

Känslan i knappar och reglage är hyfsad utan att glänsa på något sätt. Skalmekanismens kugghjul är dock av plast och om möjligt bör deras skick testas innan köp. Test bör även göras av kristallomkopplaren som är av en öppen konstruktion - vilket medför en tendens att

oxidera med åren.

Inställningen av frekvens är rätt så knepig med dagens mått mätt. Först väljer man band, antingen med bandomkopplaren eller med kristallväljaren beroende på var man vill lyssna. Sedan måste en preselektor avstämmas vilket inte är helt trivialt då preselektorns skala inte var ett precisionsinstrument från fabrik och att den avviker nu p.g.a. komponentåldrande. Ställer man in den fel hörs helt andra stationer än dem man vill höra...Det tar helt enkelt ett tag att memorera hur den ska ställas in för respektive band.

En 25 kHz kristallkalibrator finns att tillgå, använder man den får man lätt en avläsningsnoggrannhet på bättre än 1 kHz. Signalerna är svaga, och kalibreringen måste göras om för varje band för att få en bättre noggrannhet än 1 kHz. Eller så kalibrerar man med stationer istället.

Det finns både passbandsavstämning och notchfilter. Den förstnämnda fungerar dock inte på AM - ett inte helt och hållet ovanligt fenomen på mottagare.

S-metern är mycket över genomsnittet. Den och skalan är belysta med ett behagligt ljusblått sken. Eller var det i alla fall det då mottagaren var ny. Med flitigt användande bleknar nämligen det blå filtret (p.g.a. värmen från lamporna) och skalbelysningen blir istället snarast vit. En indikation på hur mycket apparaten körts, om nu inte fenomenet åtgärdats genom att byta filtren eller installera LED-lampor som passar direkt i lampsocklarna - båda artiklarna dyker då och då upp på Internet.

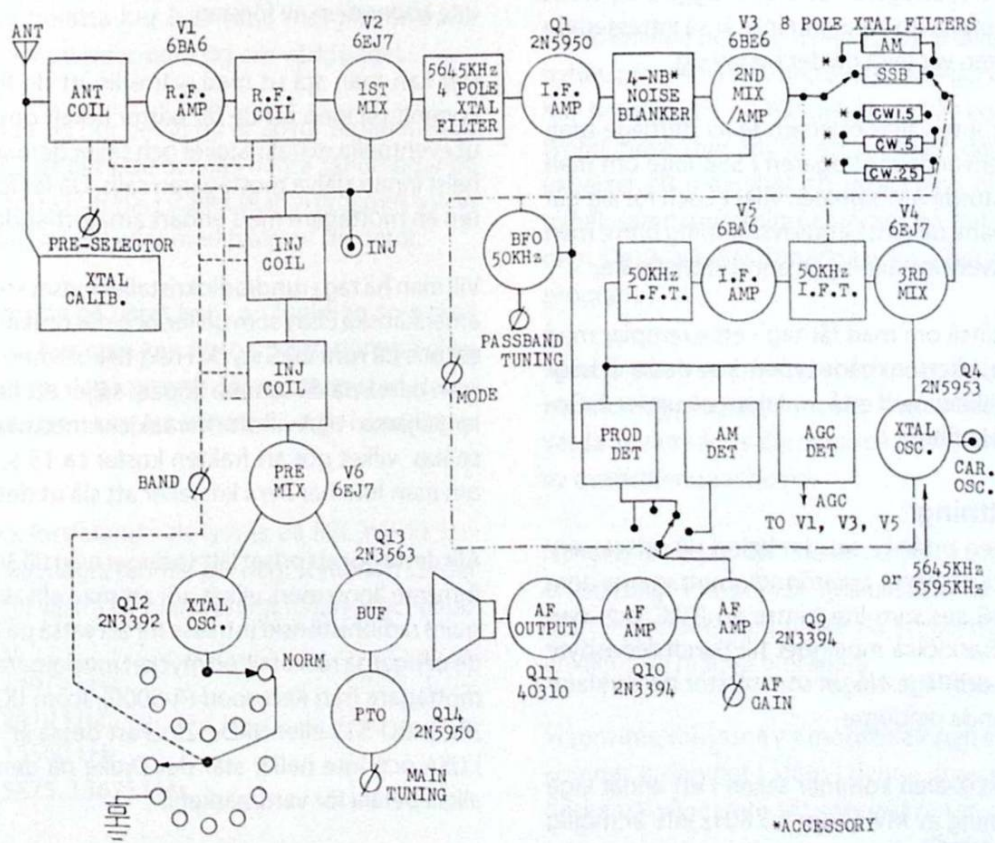

Figure 4-1. Block Diagram

Slutligen finns en AVC-kontroll med fyra lägen - av, långsam, mellan eller snabb.

Känslighet, stabilitet och storsignalsegenskaper

Känsligheten är av absolut toppklass. Knappast någon mottagare slå en korrekt trimmad Drake R4-C på fingrarna. Sedan är det en annan femma att man i störd stadsmiljö inte har så stor nytta av denna utmärkta känslighet.

Med tanke på apparatens ålder är även stabiliteten bra. Dock under förutsättning av man värmer upp apparaten först - en halvtimme räcker - och sedan kalibrerar. Eftersom avstämningen är mekanisk så följer förstås inte frekvensen som visas på skalan med då apparaten driver...

Storsignalsegenskaperna är bra, mycket beroende på att Drake inte vågade ta steget fullt ut med R-4C utan behöll rören i de kritiska HF-delarna. Då mottagaren såldes var transistorerna inga fullgoda ersättare till rör!

Eftersom mottagaren är en trippelsuper förekommer knappast några speglar. Däremot förekommer interna spuriöser (spöksignaler som genereras internt i mottagaren). De är dock varken speciellt starka eller många.

Selektivitet

Det här måste anses vara mottagaren akilleshäl - i standardutförandet nota bene. I AM-läge är selektiviteten direkt dålig om mottagaren saknar tilläggsfilter, vilket är det vanliga eftersom amatörer inte är så intresserade av AM och filtren var dyra då det begav sig.

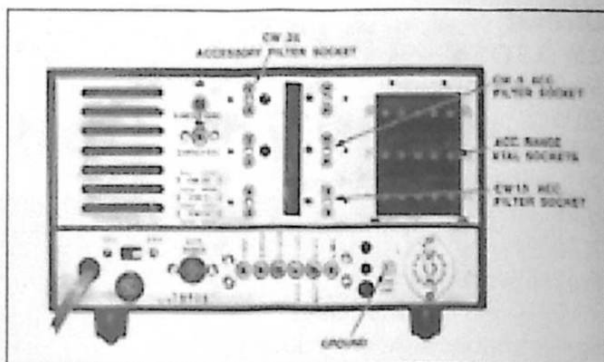
SSB-filtret kan inte väljas oberoende av driftläge utan man tvingas använda mottagaren i SSB-läge om man vill lyssna på störda AM-signaler. Vilket i och för sig går bra med viss vana då passbandsavstämning finns, men det gör ju frekvensinställningen ännu krångligare.

Det bästa är alltså om man får tag i ett exemplar med extra AM-filter, eftersom både typerna av dessa är högklassiga kristallfilter med en formfaktor på under 2. Optimalt är 4,0 kHz-filtret!

Sammanfattning

Drake R-4-serien brukar - sett i relation till priset - anses vara bland de bästa amatörradiomottagarna som tillverkats. R4-B ses som lite bättre än R-4C, och den förstnämnda har också möjlighet till bandbreddsbyte oberoende av driftläge. Något som till stor del förklarar detta sistnämnda omdöme.

För rundradio-DX-aren kommer saken i ett annat läge eftersom täckning av MV under 1,5 MHz inte är möjlig ens med extrakrystaller. Eftersom två av mellanfrekvenser (5645 och 5695 kHz, den tredje är 50 kHz) ligger där

de ligger så täcks inte 5-6 MHz heller, även om det finns lite marginal så man får med det allra mesta av 49-metersbandet - ner mot 5950 kHz - och 60-metersbandet - upp emot 5070 kHz - om man har de kristallerna.

Att köpa en begagnad Drake R-4

Modellerna - vanligast är R4-B och den här provade R4-C - dyker då och då upp på svenska webbplatser som Tradera och DX-radio. Priserna för välskötta exemplar brukar ligga på 2000 kr och uppåt.

Det finns emellertid ett aber - eller snarare tre.

För det första säljs mottagarna ofta i paket med sändaren T-4, och då blir priset snarare det dubbla ovan angivna. Och amatören i fråga vill i regel inte sälja mottagaren separat.

För det andra bör man vara beredd på att skaffa en uppsättning reservrör, en utgift på ca 300 kr om man inte köper dem av företag.

Det kan man stå ut med, värre är att de flesta säljare kommit på idén att de får bättre betalt om de plockar ut eventuella extrakrystaller och säljer dem separat. Och helst innan själva mottagaren säljs. Då får förstås köparen en mottagare med enbart amatörbanden.

Vill man ha tag i rundradiokrystaller hyfsat snabbt är den amerikanska Ebay som gäller, och där brukar de betinga ett pris på runt 20 \$ styck. Frakt tillkommer, så helst ska man passa på då samma köpare säljer ett flertal kristaller. Säljarna i USA vill ofta bara skicka med paket som kan spåras vilket gör att frakten kostar ca 15 \$, väl mycket om man inte har flera kristaller att slå ut det på.

Allt detta gör att priset lätt springer iväg till 3000-3500 kr (om inte ännu mer), vilket gör att man allt ska ha ett genuint radiohistoriskt intresse för att satsa på Draken. För de pengarna räcker till en mycket modernare begagnad mottagare från Kenwood (R-5000), Icom (IC R-75) eller JRC (NRD-515 eller NRD-525). Fast dessa är inte gjorda i USA och inte heller står det Drake på dem - man får alltså betala för varumärket...

Men så är det ju med gamla amerikanska bilar också!

Magnus Jespersen

Vi har lyssnat på...

BBC World Service

Guldåldern för kortvågsradio inträffade förmodligen på 1960-talet. Jag kommer ihåg hur jag utrustade min lilla studentlya i Göteborg med en Tandberg transistor-mottagare och en kort antennstump utanför fönstret. En vinter hade jag Radio Ankatan Udara, det indonesiska flygvapnets radiostation, som bakgrundsmusik på eftermiddagarna. Stationen sände i närheten av 25-metersbanden och hördes förbluffande väl på sin något udda frekvens.

Men oftast rattade jag in 9410 eller 12095 kHz från morgon till kväll. Där fanns BBC World Service med sändningar riktade till Skandinavien. Det passade alldeles utmärkt eftersom jag studerade just engelska under ett par år.

Programutbudet var helt fantastiskt! Nyheter och kommentar på heltimmen. Sedan kom en blandning av featureinslag, musik, teater, tävlingar och mycket annat. Vi var säkert väldigt många som lyssnade på BBC World Service på kortvåg. Lyssnarna blev verkligen utförligt informerade om världshändelserna.

Jag hörde en gång en ledande svensk politiker i regeringsställning berätta hur han varje morgon brukade ratta in BBC för att informera sig om världsläget.

Man kan fråga sig hur det är nu år 2010. Sedan många år tycker BBC att det inte behövs några sändningar på kortvåg till norra Europa. I stället skall vi tydligen lyssna via lokalradio, satellit eller med hjälp av sin dator.

På BBCs hemsida på nätet finns en funktion som skall informera om hur man kan lyssna på stationen i olika delar av världen. Jag kryssade för min hemstad Halmstad och fick som svar att här fanns inga sändningar från BBC.

Det går dock fortfarande att lyssna på BBC World Service på kortvåg några timmar per dag. Stationen sänder på kortvåg till västra Ryssland enligt följande schema:

0400-0500 13675 kHz
0400-0600 9410 kHz
0500-0600 15560 kHz
1700-1900 5875, 13675 kHz

Till detta kommer en sändning till Mellersta Östern 1500-1700 på 12095 kHz som under sommaren har givit

alldeles utmärkt mottagning. Morgonsändningen hörs allra bäst på gamla klassiska 9410 kHz.

Följande program sänds under dessa pass:

0400-0500 World Briefing

0500-0600 The World Today

1500-1600 World Briefing (sport lördag/söndag)

1600-1700 Europe Today (sport lördag/ söndag)

1700-1800 World, Have Your Say (sport lördag/söndag)

1800-1900 World Briefing (featureinslag lördag/söndag)

World Briefing och *The World Today* är alldeles utmärkta nyhetsprogram i still med SR:s P1 Morgon. *Europe Today* har betoningen på händelser på vår egen kontinent. *World, Have Your Say* är ett program där lyssnare och experter får möjlighet att uttala sig i olika frågor. En nyhetssammanfattning kommer på hel- och halvtimmen. Det är alldeles utmärkta och synnerligen välgjorda program.

Strax före halv- och heltimmen kommer information om kommande program som ofta låter synnerligen lyssnervärda. Tyvärr sänds alla dessa på tider som inte omfattas av ovanstående schema.

Nyligen läste jag att chefer på BBC rapporterade om en ständigt minskande lyssnarskara på kortvåg. Inte alls förvånande med tanke på att kortvåg inte längre används till många områden.

Vi som inte vill lyssna via mobiltelefonen eller datorn har kommit ordentligt i kläm i denna utveckling och våra önskemål väger inte alls speciellt tungt.

Christer Brunström

Rapport från amatörradiofronten

Under det första året med amatörradioaktiviteter har jag tagit fram ett facit och har loggat och rapporterat ca. 800 amatörer (14.8.2009-14.8.2010).

Detta har resulterat i följande QSL från olika världsdelar:

Världsdel	Stationer	Länder
Europa	317	43
Afrika	7	7
Asien	82	25
Nordamerika	73	5
Sydamerika	2	2
Totalt	495	85

Det kommer ca. 10-18 QSL i veckan sådär... Byråhanterandet är egentligen ganska eländigt, så jag har slutat helt med att sända några rapporter den vägen!

Under perioden 2009 har jag sänt 105 rapporter den vägen och en gång fått svar 14 st i augusti 2010. Fler ser det inte ut att bli... Svarar de inte direkt så händer det inte så mycket. Det finns en del som meddelar via QRZ.com att de endast svarar via QSL-byrå men ändå har jag fått svar direkt från en del av dessa. 100 % kommer det inte att bli men det känner ju alla till...

De sämsta "svarsländerna" är Ryssland, Bulgarien, Ungern, Förenade Arabemiraten, Turkiet, Kanada i stort sett.

De bästa loggningarna har varit: Cooköarna, Reunion, Mongoliet (inget svar) samt KG4RR Guantanamo Bay (Kuba) men det kom tillbaka p.g.a. att operatören flyttat eller att adressen via QRZ inte var OK tyvärr... För det kunde ha varit ett kul QSL! Afrikanska: Centralafrikanska Republiken, Angola, Marocko och Sydafrika.

Till slut tycker jag att det varit ett givande och intressant år och kommer nog att fortsätta en bit till under det närmaste året.

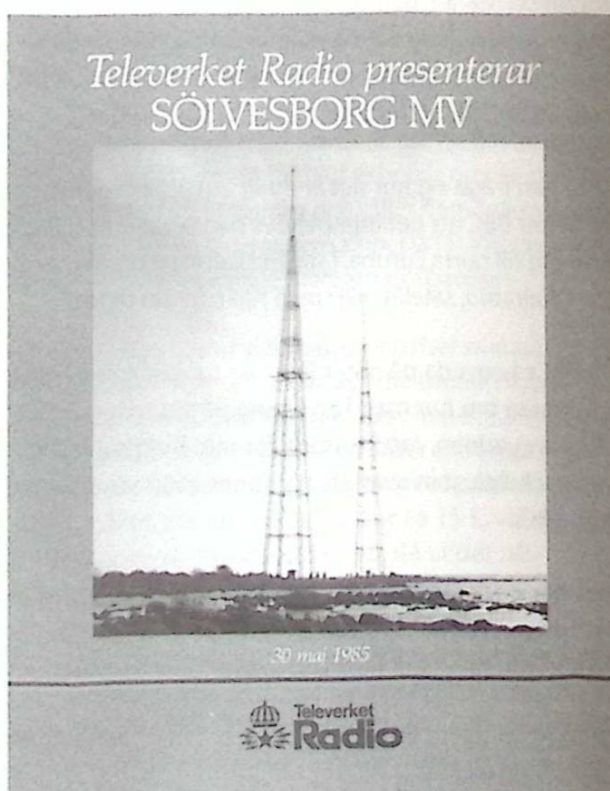
Tor Henrik Ekblom

Slutsänt på MV och KV från Sveriges Radio

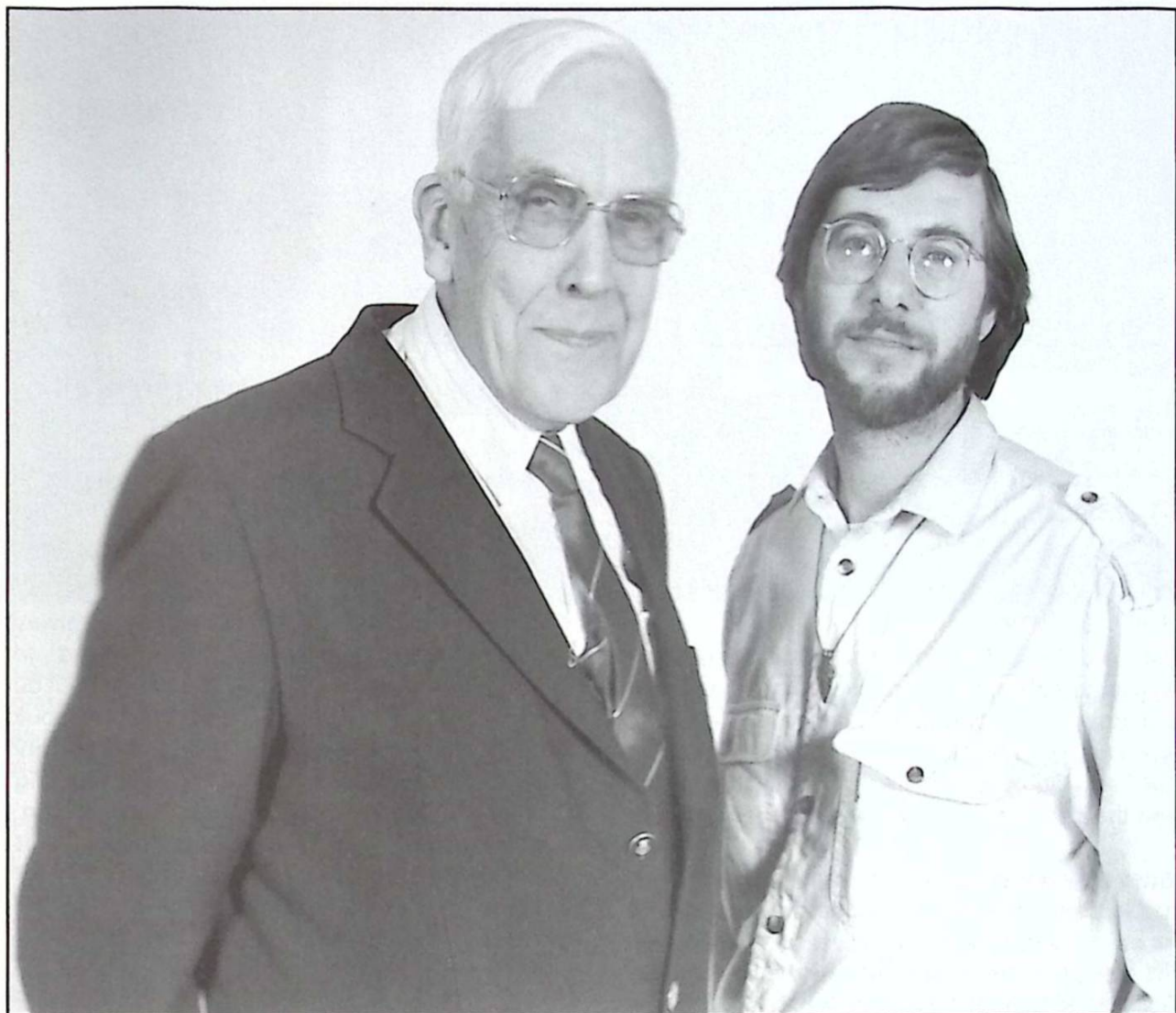
AM-sändningarna från Hörby och Sölvesborg upphörde den 31 oktober meddelade Teracom på sin nätplats den 9.9.1010. Den 16 mars 2010 fattade Sveriges Radio beslutet att upphöra med internationella sändningar på kort- och mellanvåg fr o m den 31 oktober 2010. Anledningen, enligt SR, är att lyssnarna i allt större utsträckning hämtar innehållet via Internet och att man vill frigöra resurserna till att verka där lyssnarna finns. Teracom påbörjar därefter en gradvis avveckling av AM-anläggningarna i Hörby respektive Sölvesborg. Dessa speciella anläggningar har en lång intressant historia och har spelat en viktig roll som informationskälla om Sverige till intresserade runt om i världen under nästan ett sekel, säger Teracom på sin webbplats. Jag har hittat ett reklambild från Sveriges Radio från 1953 års radiosalong i Ostermans Marmorhallar i Stockholm, som visar Radio Sweden i dess krafts dagar. För oss lyssnare och DX-are kan det finnas anledning att minnas och erinra sig några radiopersonligheter och program under årens lopp. Jag uppmanar andra att fylla i...

Sweden Calling DX-ers

var ett DX-program, som startades 1948 och ansågs vara ett av de bästa och äldsta DX-programmen i världen och också långlivat. Det var DX-redaktör Arne Skoog på SR:s Utlandsprogrammet som startade programmet, som byggde nästan helt på DX-lyssnarnas tips, som därefter presenterades i programmet på de olika språk som

Radio Sweden sände på den tiden. Som bonus fick de medverkande Sweden Calling DX-ers-bulletinen, som i text presenterade de olika tipsen. När Arne Skoog pensionerades var det en annan "skogsman", som tog över, nämligen för oss välkände George Wood (som ju

Arne Skoog och George Wood.

fortfarande jobbar på SRI, som också senare utvecklade programmet under namnet "Media Scan"). Det var också flera svenska DX-are som var biträdande redaktörer såsom t.ex. Jan Erik Räf, Bengt Dalhammar, Lars Rydén m.fl., vilka tillsammans med Arne var medproducenter av programinnehållet. Bulletinen lästes upp av de olika språkgruppernas hallåmän från Utlandsprogrammet, och det skojades ibland att några av dessa kanske inte var så insatta i DX-andets mysterier, och de undrade väl många gånger vad det var för "börsnoteringar" som lästes upp. Jag har några bilder från 1950-60-70 tal som jag fått från Arne som jag gärna visar. Det var t.ex. Al Simon, som var en amerikan med universitetsstudier och sex års erfarenheter inom radio i USA, som kom till Sverige 1958 och bildade familj. Flera av oss kommer ihåg hans röst från bullen. Claude Stephenson var en annan välkänd röst liksom engelsmannen Allan Currey. Från tyska språksektionen kan nämnas t.ex. österrikaren Witold Bieszek..

Vid EDXC-mötet i Stockholm 1984 berättade också Arne Skoog om tillkomsten av och bakgrunden till Sweden Calling DX-ers på detta sätt (på engelska): The problems of shortwave broadcasts are not confined to the technical and political in the form of overcrowded bands, atmospherics and jamming.

Another problem is how to get listeners. Without listeners the broadcasts are more or less meaningless.

During World War II I served as operator at a receiving station of the Swedish government. Then I was fascinated by the possibilities of bridging distance and crossing borders by shortwave broadcasts. There was also a great interest in Sweden in foreign contacts, when the borders were closed for normal travel. The Swedish Radio industry constructed and produced a great number of radio sets at reasonable prices and good shortwave capability. And the hobby of DX-ing became known through the

Kim Loughran.

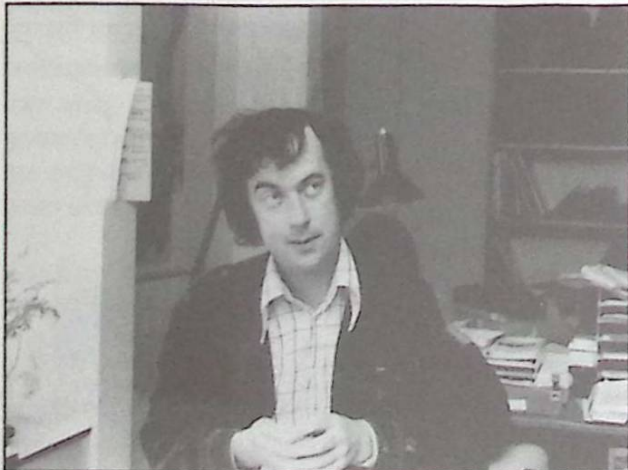

Anläggningen i Hörby.

press and the radio. International broadcasters noted an unexpected response from Sweden, and many radio stations opened regular services in Swedish. Before the war there were no DX-organisations here, but in 1944 The Radio Club of Sweden was founded. It still exists and the club organ DX-Radio is published monthly.

When the war was over the international broadcasters had to adapt their services to what was expected to be a world of peace and international goodwill. I think the best effort in that direction was the International Goodwill Station OTC, Leopoldville, Belgian Congo, headed by Frans Zoete in Brussels, and with its famous "Amongst Friends", competing with Edward Startz and his famous Happy Station (Radio Netherlands).

However, there was also an increasing competition from TV and all sorts of leisure activities. At the same time I found myself unemployed, but I could manage as a freelancer and expert on broadcasts from abroad. I wrote articles and had my own columns in various magazines. I also served as a monitor for Radio Canada, Radiodiffusion Francaise and the NBC. I also tried to interest broad-

Roger Wallis.

casters in special broadcasts for DX-ers. It wasn't always easy to talk about DX bulletines. They answered, for instance: "Why should we inform our listeners about our competitors?" To this I used to say: "Because this would be useful and appreciated service to your listeners and increase interest in general to the shortwave listening." "But the DX-ers are only station hunters, and they don't care for the programmes", was another argument. - But I know that if the programmes are good enough DX-ers will listen. As a result I got broadcast time for DX-programmes in Swedish from Brussels, Tangiers and Boston.

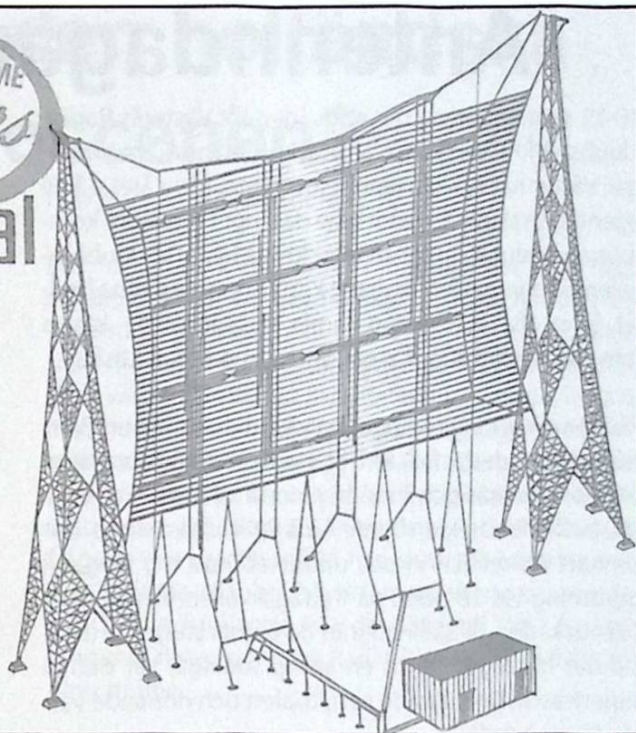

Witold Brieszk och Alan Currey.

I also arranged occasional special broadcasts dedicated to certain groups of listeners in Sweden. A number of contests also helped a lot to increase the interest in shortwave listening, sometimes with thousands of participants.

So in 1948 Sweden Calling DX-ers was born. At this time there was no regular external service here. Two shortwave transmitters of 12 kW each at Motala relayed the Swedish home service for Swedes abroad, and we were allowed to use these for 15 minutes on Saturdays before the sign on and after the sign off of the home service. In 1952 two 100 kW transmitters at Hörby were inaugurated. The DX-programme was inte-

DX-PROGRAMME
35 years

During the decades there have been crises, but the DX-programme survived, thanks to support from DX-ers all around the world. What the broadcasters want to transmit is not always what the listeners want to pick up.- By the way, I got a letter from my old friend Arthur Cushen, dated Invercargill, New Zealand, May 2nd this year, who writes: "Sorry to see that the old identification signal of Swedish Rhapsody is to be changed and replaced by a new electronic theme on Radio Sweden as from next Sunday".

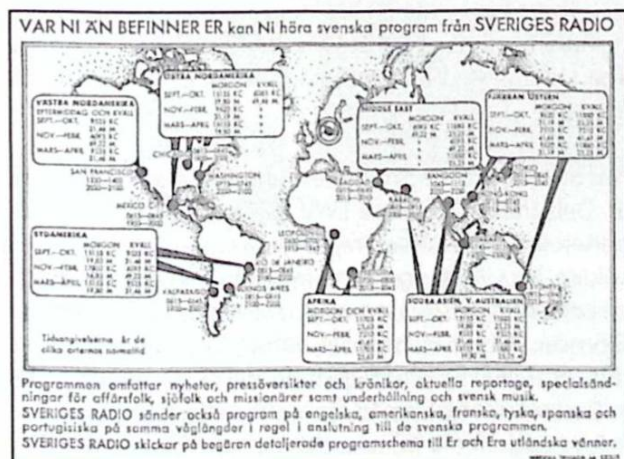
fact that the DX-ers are the only organized listeners to foreign broadcasts. DX-ers' conferences have also proved to be an opportunity for international broadcasters to meet with colleagues representing different political systems and different religious groups.

In 1978 it was time for me to retire from Radio Sweden International. But I didn't say goodbye. On the contrary I come here whenever I like to use the sauna, the canteen and to chat with my friends and colleagues. I myself nominated George Wood as my successor, not because his name Wood means skog in Swedish, but because I was convinced that he was the best man to take care of Swedish Calling DX-ers.

var ett annat populärt program på sin tid, som sändes över mellanhvågen på lördagskvällarna. Producenter och medverkande var i högsta grad Roger Wallis och Kim Loughran. Det var ett program med bisarr humor, upptåg och musik, som vi som lyssnade aldrig glömmar. Jag lägger med två olika bilder av herrarna, när de är i full gång och annars. Roger Wallis har jag senare i yrkeslivet träffat, där vi var motparter i förhandlingarna om SKAP Populärauktorernas (mot-svarigheten till STIM för lättare musiken) - kompositörernas villkor. Roger är ju känd "tonskald" som det heter på isländska. I pauserna försummade jag inte att påminna honom om programmet och hylla honom.

På kortet från 1953 omfattade Utlandsprogrammet nyheter, pressöversikter, krönikor, aktuella reportage, specialsändningar för affärsfolk, sjöfolk och missionärer samt underhållning och svensk musik. Förutom på svenska, sändes också på engelska, franska, tyska, spanska och portugisiska.

Claës-W Englund

I want to thank all the thousands of DX-ers from all corners of the world, who voluntarily contributed to the DX-programme and supported me so faithfully. I am also grateful to the Swedish Broadcasting Corporation for letting me develop the idea of collaboration between broadcasters and DX-ers. Broadcasters are increasingly interested in the collaboration with DX-ers and DX-organisations, in order to discuss programme policy, public relations etc. It is a matter of

Antenndagar på Björnön

10-12 september var det dags igen för Västerås Radio-klubbs (VRK) vartannat år återkommande antenndagar. Vartannat och vartannat förresten, förra året då de egentligen skulle ägt rum blev det inget eftersom kommunen beslutat sig för att chockhöja hyran för klubblokalen. Så energin fick läggas på att utrymma denna istället. Strax efteråt revs den gamla klubblokalen – känns inte som en bra affär för någondra parten, faktiskt!

Platsen för arrangemanget var även denna gång Björnön, som i detta fall är det populära fritidsområdet utanför Västerås och inte ön i Norra Ishavet. För facila 300 kr för hela helgen hyrde Aros DX-club en stuga. När Lennart Weirell (LWV) och undertecknad tog stugan i besittning vid 18-tiden på fredagskvällen blev vi glatt överraskade – till skillnad från de gamla stugorna (som vid det här laget känns en aning sunkiga) var denna superfräsch. Det luktade nytt, toalett och rinnande vatten fanns också!

Magnus och Lennart.

dre än sju antenner, och kvaliteten var ungefär lika hög som kvantiteten.

Konditionerna var som väntat inget vidare och att radioamatörernas närvaro bara några meter bort skulle passera obemärkt var naturligtvis inget realistiskt scenario. Ändå störde de förvånansvärt lite, åtminstone tills andra natten då ytterligare deltagare anlät. Då tog en av dessa ett switchat nätaggregat i drift som hördes utmärkt över hela mellanvågen och en bit upp i KV-bandet också... Så vi fokuserade på pirat-DX och det kan ju vara kul det också speciellt som det var hyfsat hög aktivitet på på fredagen och lördagen. Söndagen blev lite avslagen mest beroende på att det i mitten av september fortfarande är för ljust ute för att 48-metersbandet ska visa sig från sin bästa sida på de tider piratstationerna är aktiva.

När det gäller deltagarantalet var detta lägre än tidigare år. Dels från ADXC (bara LWV och jag deltog) och dels generellt – färre deltagare, uthyrda stugor och även besökare. Nu visade sig vädret inte från sin bästa sida och då prioriterar västeråsarna annat framför att ta sig ut till Björnön. Dels så fastställdes datum för arrangemanget rätt sent vilket fick till följd att del del redan hunnit boka in veckoslutet till förmån för andra aktiviteter.

Sammantaget en trevlig helg, och vi hoppas att VRK gör om det hela om inte nästa år så i alla fall 2012. Om inte annat så finns det funderingar att hyra en av stugorna i klubbens eller egen regi utanför högsäsongen. Då är det hyfsat mörkt ute, priserna bättre och de flesta andra stugor är utrymda för säsongen – någon av dess invånare kan ju annars tänkas vara i besittning av ett switchat nätaggregat eller annat otyg....

Magnus Jespersion (text) och Krister Eriksson (foto)

Eftersom det bara rörde sig om två nätter och solvärdena var rätt så dåliga nöjde vi oss med att dra ut en ungefär 60 meter longwire (eller kanske shortwire...) i skogen bak-

om stugan. De andra deltagarna var i regel betydligt mera ambitiösa, speciellt ADXC-medlemmen SM5MEK, Jan-Erik Östlund från Uppsala. Han satte upp inte min-

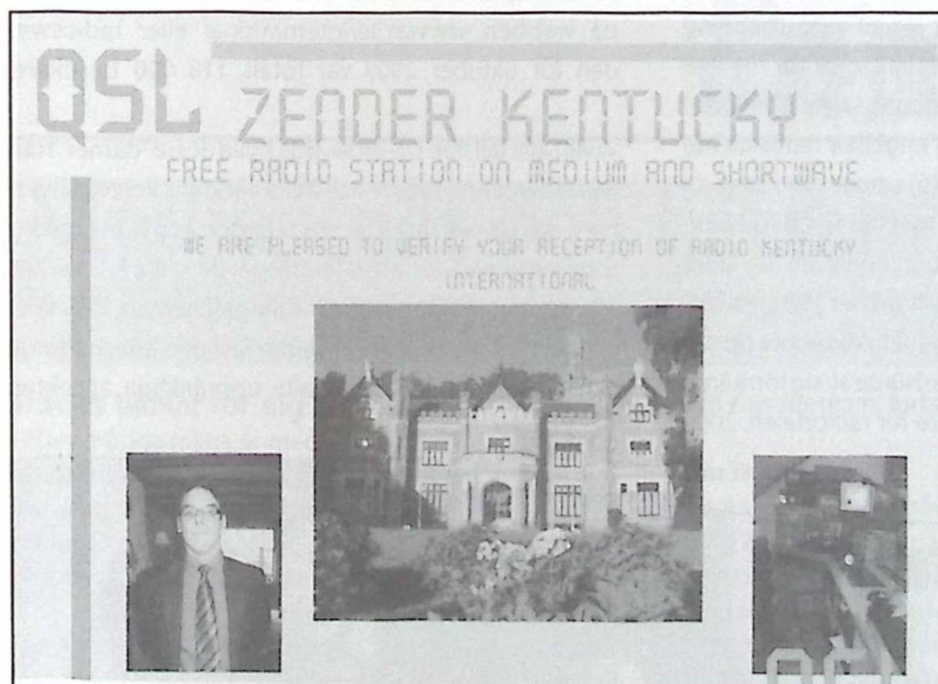
SM5MEK Jan-Erik.

Vad händer på den holländska piratradioscenen?

I bl.a. DX-stunden, som hämtat nyheten från RNW Media Network, har vi kunnat läsa att de holländska myndigheterna ska skärpa attityden mot de många piratradiostationerna som är aktiva i landet, både på AM- och FM-banden.

The Radiocommunications Agency of the Netherlands (AT) uppger att man inte bara kommer att slå till mot dem som aktivt sänder utan tillstånd, utan även jobba preventivt med att spåra antenntonstruktioner som kan misstänkas användas för sändning.

Som ett första steg kommer AT göra personliga besök hos dem som innehar sådan antenntrustning. Skulle sändaren användas kommer 2500 € samt en villkorlig bot på ytterligare 2500 € utdömas i ett första steg. Totalt riskerar piratradiooperatören böter på upp till 33750 €.

De nya riktlinjerna kommer först att tillämpas i den relativt lantliga provinsen Drenthe som ligger nordöstra delen av Holland. Där är det vanligt med sändningar från t.ex. lador och vanligen spelas en typ av musik som de officiella stationerna i mångt och mycket ratar. Den här musiken känner alla svenska DX-are till, den brukar kallas för holländska polkor, träskoklapper och dylikt i DX-sammanhang. Eftersom det rör sig om amatörbyggd utrustning i många fall händer det förstås att sändarna orsakar störningar för annan verksamhet, ofta rundradio men i något fall också exv. flygtrafik.

Peter Spijkerman, chefsinspektör på AT, säger man man i första hand vill tillgripa preventiva åtgärder, men är det så att piratstationerna framhärdar med att sända kom-

mer man sätta hårt mot hårt.

Det här uttalandet gjordes i juni, och det är ju några månader sedan vid det här laget. Så vad har då hänt? Tyvärr kan jag p.g.a. alla störningar inte höra piratstationerna hemma, men tittar man på loggsidorna på Dr Tims webbplats verkar aktiviteten inte avtagit, i alla fall inte markant. Ännu i alla fall. Under de tidigare beskrivna antenntdagarna kunde jag höra ett flertal holländska stationer både på KV och MV och några av dem var riktigt starka. Jag skrev till en av dem, Radio Relmus, och frågade hur mycket effekt han skickade ut i antennen. Han svarade snabbt: 2,5 kW, men eftersom antennen inte är rundstrålande blir det säkert 5 kW i framriktningen! Till saken hör att Radio Relmus var aktiv timme efter timme...

Nu kan man tycka att böter på ca 300000 kr borde vara avskräckande nog. För de flesta av oss är det ett mycket stort belopp, även om nu inkomstnivån i Holland ligger högre än i Sverige. Ändå fortsätter aktiviteten tämligen opåverkad – hur kan det komma sig?

En förklaring är att myndigheterna gått ut med liknande kampanjer tidigare och de har inte givit några konkreta resultat att tala om utan verksamheten har kunnat fortgå som tidigare. Så man utgår från att det är tomt vapenskrammel den här gången också.

En annan är att man kallt räknar med att det i ett demokratiskt rättssamhälle måste finnas ett samband mellan

brott och påföljande straff, och att böter i den storleksordningen man hotar med därför aldrig kommer att dömas ut. För att sända lite musik på MV eller KV ses bara som ett manschettbrott om ens det.

Annars kan man konstatera att historien tenderar att upprepa sig. För 30 år sedan tillämpade de finländska myndigheterna en liknande taktik för att stävja den ökande piratradioaktiviteten i landet. Den gången lyckades det, men då var målgruppen mest skolungdom, idag består den av medelålders män.

Hursom helst hoppas jag att piraterna blir kvar, i Holland såväl som annorstädes. Det är illa nog med alla legala radiostationer som stänger!

Magnus Jespersen

Lyssnarpost, verisigners och QSL

Det finns en personalgrupp på världens olika radio-stationer som har vår fulla beundran och respekt och som bör äras väl. Det är ju en av fundamenten i vår internationella hobby. De är de som besvarar våra lyssnarbrev och lyssnarrapporter vare sig de kommer via flygpost eller som e-brev. Kontakten med lyssnarna sker på många olika sätt. En trevlig form är "brevlådeprogrammen", där hälsningar och svar till lyssnarna ges över etern, där ofta lyssnarnas synpunkter på programmen tas upp. Själv har jag bl a senast hos Voice of Turkey t o m ringts upp under programmet och medverkat "live" med synpunkter på Turkiet och EU. Det finns ju också direkta DX-program eller blandformer, som t ex Christer Brunströms medverkan i Vatikanradions svenska program första onsdagen i månaden.

Är vi för många eller för få?

Från Marwan hos Radio Cairo får jag en e-posthälsning på en lyssnarrapport efter en vecka: "Sorry for my late reply but we receive thousands of messages from listeners every day". Från Irans (IRIB) engelska hemsida (de startade fö sina sändningar 1956) uppges mottaga ca 170 brev i månaden dvs ca 2 miljoner per år. China Radio Internationals (CRI) engelska program har en lite äldre uppgift (2002) om ca 168000 brev från över 100 olika länder och regioner per år och CRI generaldirektör uppgav förra året att ca 3 miljoner lyssnare hörde av sig förra året. BBC World Service mister lyssnare för radiodelen. 2009

var antalet lyssnare på kortvågen nere i 180 miljoner. Det är en markant nedgång med 8 miljoner kortvågsslyssnare på ett år och särskilt våldsamt har det varit i Bangladesh, Indien och Nigeria, medan det har varit framgångar i Tanzania och i någon mån i USA. (Ur DX Fokus nr 3 2010).. Adventist World Radio (AWR) mottar ca 100000 brev, telefonsamtal och e-brev per år enligt webbplatsen..

Radio Sweden har just lagt ner kort- och mellanvågssändningarna

31 oktober 2010 lades Radio Sweden International och dess KV och MV ned. I skriften "Radio Sweden 50 år" (1988) redovisas på sid 80 antalet lyssnarbrev till 38041 för samtliga språkgrupper (1977 44579) När MRS gjorde sitt studiebesök på RSI förra året upplyste chefen Gundula Adolffson att det inte fördes någon brevstatistik, då den ej är särskilt omfattande, men besöksantalet på webben www.sr.se/international eller radiosweden för oktober 2009 var totalt 118 000 besökare.

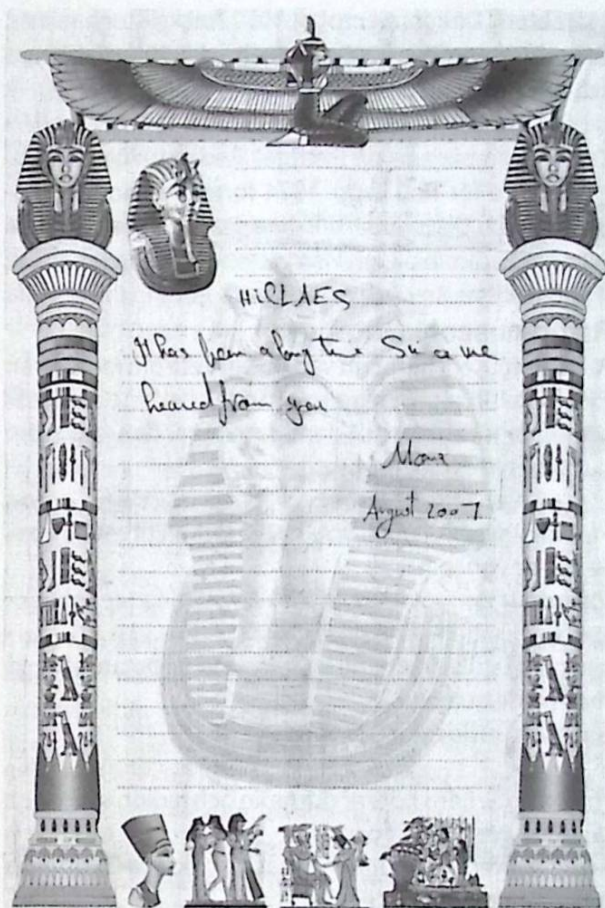
Vi vill i alla fall från DX-arnas sida hylla dessa "damer" från Radio Swedens olika år och å alla världens kortvågsslyssnare och DX-are tacka för det tålamod och den omsorg som lagts ned för att tillmötesgå de olika lyssnarnas alla önskemål såsom t ex sändningsscheman, QSL kort och annan information om Radio Sweden International och om landet Sverige ur alla upptänkliga aspekter.

På bilderna ser ni Elsie Segerstråhle och Britta Thorén , Monica Arvidson samt Birgitta Ginman, som alla har besvarat våra rapporter. Mitt eget senaste QSL från februari 2009, då jag hörde Radio Sverige från Spanien på 5850 kHz och fick svar från Ulla Ungermark. Henne träffade fö Ronny Forslund och jag på releasepartyt för den senaste Radio Nordboken, där hennes man Seve Ungemark firade tillsammans med andra Radio Nordmedarbetare. Ett stort tack till våra eminenta representanter för "verisigners" på Radio Sweden.

Slutligen kan jag inte låta bli att lägga med ett brev från chefen för Radio Cairo Engelska avdelningen Mona Sharfiq, där hon skriver på mycket vackert skrivpapper: "Hi Claes, It has been a long time since we heard from you, Mona August 2007 " Det är väl kul att vi också är lite efterfrågade!

Claes-W Englund

Media - när och fjärran

Stig-Owe Elgborn | Gunnestorps bygata 49 | 417 49 GÖTEBORG | 031-55 48 08 | stig-owe.elgborn@volvo.com

Tracks tackar för sig

- Efter många roliga år med Tracks känner jag mig redo att gå vidare. Det känns bra att ha skapat och lett ett program som speglat och varit en del av en dynamisk era inom musiken. Nu vill jag ägna mig åt andra musikprogram på Sveriges Radio, säger Kaj Kindvall.

Tracks fortsätter sändas året ut, programmet kommer inte att finnas med i P3:s tablå för 2011. Kaj Kindvall är inblandad i nya musiksatsningar som kommer att höras i P3 nästa år. Han fortsätter också med sitt frågesportsprogram Popsmart i P4 och i redaktionen för Digilistan i P3.

Kaj vill satsa på andra saker och det har jag full respekt för. Efter Kajs besked så har vi tillsammans kommit fram till att det är tid att lägga ner Tracks, säger Tomas Granryd, kanalansvarig för P3.

Vad ska ersätta Tracks?

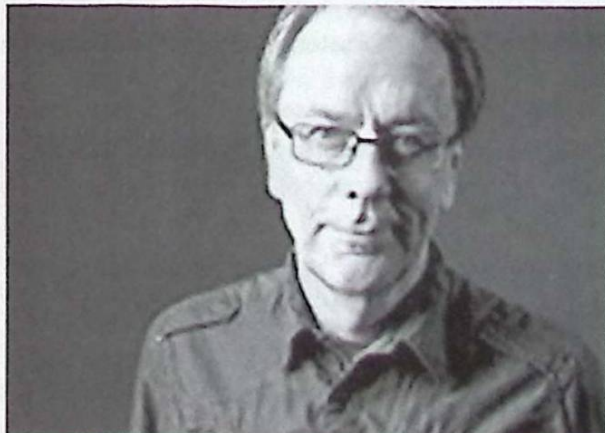
Det kommer offentliggöras senare i höst. Men det jag kan säga nu är att vi håller på att arbeta fram ett nytt program som presenterar ny musik. Det kommer inte att bli som Tracks. Tracks kan inte ersättas, det är Kajs idé

och Kajs program, fortsätter Tomas Granryd.

Om Tracks

Tracks sändes första gången den 8 september 1984 i P3. Programmet bygger på en idé av Kaj Kindvall som också varit programledare och producent i alla år. 1994 utökades redaktionen med Michael Cederberg som även har hoppat in som programledare sedan dess. Låtarna på Trackslistan röstar fram av lyssnarna.

Det allra sista Tracks sänds den 8 januari 2011 i P3, efter

26 år i etern. Då kommer totalt 1052 Trackslistor ha sänts. Den 12 september 2009 firade Tracks 25-årsjubileum och samma dag sändes den 1000:e listan.

Kaj Kindvall började på Sveriges Radio 1970 som programledare för Tio i topp. 1974 fortsatte han med Poporama och Discorama tills han startade Tracks 1984. Sveriges Radio.

Radiomuseet i Göteborg

På Radiomuseet hittar du vad du vill veta om radio - från förra sekelskiftet till dagens teknik. Kanske hittar du i deras samlingar den radio som du hade när du var ung.

På Radiomuseet kan du botanisera i teknikutvecklingen, se hur designen har förändrats genom åren eller få en spännande inblick i kommunikationen till sjöss. Du kan också ställa frågor till kunniga medarbetare eller gå med på de guidade turer som ordnas för grupper.

I museibutik finns böcker om radio och radiohistoria och de säljer även vykort och andra souvenirer. I butiken hittar du också delar till olika typer av radioapparater och komponenter som kan vara svåra att hitta någon annanstans. För dig som är intresserad av att experimentera är detta en riktig fyndplats!

Om du är intresserad av radio och design kanske det skulle passa med någon av de apparater som finns till försäljning. Du kan också få hjälp med goda råd om hur man handskas med äldre apparater, eller att hitta dokumentation och scheman med mera i biblioteket.

Om du har intresse för radions historia kan vi rekommendera medlemskap i förening. Genom medlemskapet får du 4 nummer per år av tidskriften Audionen och möjlighet till att delta i olika aktiviteter som studieresor med mera.

Museet drivs av Radiohistoriska Föreningen i Västsverige.

Kontakt: info@radiomuseet.se, www.radiomuseet.se

Radiobranschen diskuterar gemensam spelare

Gemensam spelare för webb och mobil – det diskuterar nu de tre stora aktörerna, SBS Radio, MTG Radio och SR.

I Norge har man redan en gemensam spelare mellan public service och kommersiell radio för webb och mobiltelefon. I lanseras en liknande spelare i Storbritannien med namn UK Radioplayer, som bygger på ett samarbete mellan BBC och Storbritanniens privatrado.

Inga beslut är fattade ännu. Radiobolagen ska träffas och diskutera upplägget. Man har satt ihop gemensam organisation och ett digitalradioforum som hanterar digital radio för alla plattformar.

Forum för marksänd digital radio

Den 17 september samlades representanter för hela radiobranschen för att diskutera framtiden för digital marksänd ljudradio i Sverige. Branschen är enig om att tiden är mogen för att introducera digitalradio i större skala.

Kommunikationsmyndigheten PTS och Myndigheten för radio och tv hade tillsammans bjudit in radiobranschen till ett forum om digital marksänd ljudradio. Under dagen diskuterades branschens syn på möjligheterna och förutsättningarna för digital radio. De kommersiella aktörerna framhöll att de vill kunna sända sina kanaler över hela landet, men de vill behålla möjligheten att kunna sända olika reklamslag i olika regioner. Det framkom också att branschen fortfarande anser att T-DAB+ är den utsändningsteknik som ligger närmast till hands att använda.

Eftersom myndigheterna nu kommer att börja förbereda en tillståndsgivning för digital marksänd kommersiell radio uppmuntrade de till branschsamverkan och fortsatt dialog. Forumet var ett sätt för myndigheterna att samla in underlag från branschens aktörer för att avgöra hur tillståndsprocessen bör genomföras och vilka krav som bör ställas på tillståndshavarna.

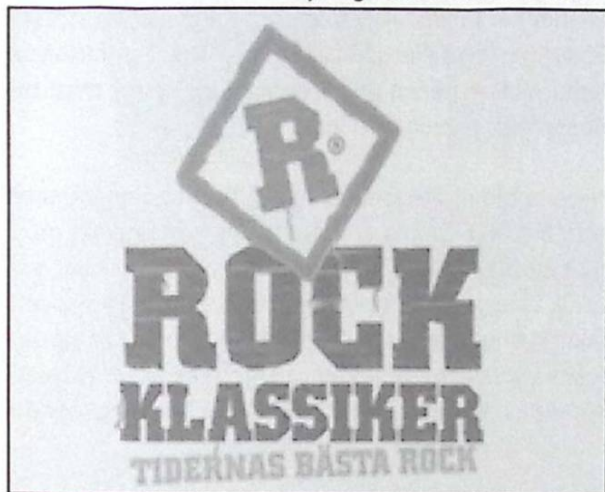
Myndigheterna kommer att formulera en gemensam övergripande strategi för det fortsatta arbetet med tillståndsgivningen. Alla som vill kommer att få tillfälle att läsa och lämna synpunkter på ett utkast till strategi, eftersom synpunkter från branschens aktörer är mycket viktiga för våra ställningstaganden. Den planerade strategin ska redovisa myndigheternas utgångspunkter och inriktning för tillståndsgivningen. Avsikten är att strategin ska öka tydligheten för aktörerna. Strategin kommer även att utgöra ett viktigt underlag när vi ska ge tillstånd för kommersiell digital ljudradio.

Bakgrund

Våren 2008 uttalade en samlad radiobransch att tiden var mogen för digital marksänd ljudradio. Branschen

gav också ett samlat stöd för teknikvalet T-DAB+. Utgångspunkten för forumet var därför: Gäller detta uttalande fortfarande? Och vad har hänt sedan dess? En viktig skillnad nu mot 2008 är att det i och med den nya radio- och tv-lagen finns ett regelverk som öppnar möjligheten för att etablera kommersiell digitalradio i marknätet.

Myndigheten för radio och TV-

Rockklassiker nu i Landskrona på 94,5

Klockan 12:20 10 oktober tystande lokala Gamla Godingar på Landskronas närradiofrekvens 94,5. I stället tog Rockklassiker från Stockholm över på frekvensen.

– Vi vet att den här rockradioprofilen är något som är starkt efterfrågat i vårt område. Inte minst i Helsingborg som är en klassisk rockstad, säger Ulf Zetterberg, regionchef Syd för SBS Radio till Helsingborgs Dagblad.

Sändningarna av Rockklassiker Öresund sker genom ett samarbete med Landskrona Närradioförening. Sändaren på 94,5 har ett täckningsområde som sträcker från Landskrona till Ängelholm.

– Det känns fantastiskt att få ytterligare en station i Skåne! Att skåningar älskar klassisk rockmusik är ju redan bevisat då Rockklassiker i Malmö har blivit den största privata stationen där på bara ett år, säger Håkan Morland, stationschef för Rockklassiker, i ett pressmeddelande.

Genom lanseringen får nu Rockklassiker en teknisk räckvidd på över 50% i Sverige. Rockklassiker har i dagsläget cirka en miljon lyssnare varje vecka.

Helsingborgs Dagblad

Radio Bohuslän intar Munkedal

Närradionätverket Radio Bohuslän växer. Den 8 oktober vid lunchtid startade en ny station i Munkedal i Västra Götaland. Frekvensen är 102,8 MHz.

Radio Bohuslän startade 1999 i Stenungsund och har nu fyra stationer. Stenungsund, Uddevalla, Lysekil och Munkedal..

Samtliga Radio Bohusläns stationer finansieras helt av reklam.

Stationerna jobbar för att du som lyssnar ska få en så trevlig dag som möjligt, med bra musik och stor variation på alla dina favoriter. Förutom att de spelar den bästa musiken från 70-talet fram tills idag, så har de även mycket uppskattade temakvällar varje dag i veckan.

Nya radio- och TV-lagen gör att man dessutom slipper sända lokalt producerat material. Radio Bohuslän har alltid, och kommer att fortsätta satsa på en lokal profil i sina sändningar.

Radiosporten värvar programchef

Johnny Byström, producent på OTW och Canal+, blir ny programchef på Radiosporten. Byström ersätter Annika Greder Duncan, som från och med november blir stringer för Radiosporten och frilans i Los Angeles.

Annika Greder Duncan, som började på Radiosporten 1980 och även har jobbat för TV4 under en period, blir från den 1 november Radiosportens NHL- och Nordamerika-reporter.

Efterträdaren Johnny Byström har under många år skaffat sig en stor erfarenhet av etermedie- och sportproduktion genom producent- och redaktörsjobb på både produktionsbolaget OTW och Canal+.

Radiosporten blir ett nytt kapitel för honom jobbmässigt men bara delvis:

Jag har alltid följt Radiosporten parallellt med de jobb som jag har haft på tv och tidningar, säger Byström.

Hela tiden har jag haft en stor nyfikenhet och en förhoppning att någon gång få chansen att jobba där. Jag tycker att Radiosporten har en bredd, snabbhet och ett kunnande som tillvaratas på ett väldigt bra sätt, och jag hoppas kunna bidra till detta ännu mer, säger Johnny Byström.

Att få möjlighet att jobba med en så stor och skicklig redaktion som Radiosporten känns mycket inspirerande.

Radiosportens redaktionschef Jakob Sillén:

Johnny Byström har alla de ingredienser som är viktiga för en sådan position, mitt i navet på Sveriges största sportredaktion.

Han har en lång arbetsledarerfarenhet och är en trygg, ambitiös och driven journalist. Han har också öga och öra för både de små detaljerna och hur man också med skärpa, finesse, humor och allvar förmedlar vårt innehåll både i radio och på webben. Sveriges Radio.

BBC Trust - Trust launches review of BBC radio services in the devolved nations

The BBC Trust has today, 11 October 2010, begun its service review of the BBC's national radio stations in Northern Ireland, Scotland and Wales.

This review will cover BBC Radio Ulster, Radio Foyle, BBC Radio Scotland, BBC Radio nan Gàidheal, BBC Radio

Fortsättning på sidan 40

Lättfångat

Bo Samuelsson Lispundgatan 13 587 39 LINKÖPING 013 - 15 48 01 webred@sdx.se

Här finner du stationstips av det litet enklare slaget, tips som är lämpade för dig som är nybörjare i DX-ing eller främst världsradiolyssnare. Stationerna har avlyssnats i ett villaområde i Linköping med en JRC NRD-545 och en ALA1530 aktiv riktad loopantenn, alternativt en 15 meters longwire, under oktober månad.

Mitt lyssnarintresse har hittills i år varit minst sagt svalt, men nu har det blivit en nytändning! Den tändande gnistan var att jag vid SDXF styrelsemöte i Göteborg nyligen fick idén att utmana den nye ledamoten och tillika QSL-postredaktören Lars B. på vem av oss som hamnar högst upp i årets QSL-liga. Lars har när detta skrivs ett QSL och jag noll! Jag passade också på att utmana honom i MEST där vi båda ligger runt 80 länder med en liten övervikt för mig. Följ den spännande bottenstriden i QSL-ligan :-)

Skämt åsido, konditionerna verkar just nu riktigt bra här i Linköping, jag hör stationer från världens alla hörn, visserligen starka sändare som sig bör i Lättfångat, men ändå! Observera att tider och frekvenser gäller sommarsäsongen då uppgifter om vintersäsongen inte fanns tillgängliga när detta skrevs.

Voice of Nigeria

Nigeria, eller som landet formellt heter Förbundsrepubliken Nigeria, är en stat vid Guineabukten i Västafrika gränsande till Benin (före detta Dahomey), Kamerun, Niger och Tchad. Nigeria är bara ungefär dubbelt så stort som Sverige till ytan, men är Afrikas folkrikaste land med inte mindre än 159 miljoner invånare!

Trevligt, relativt nytt kort från Radio Nigeria, visar Zuma Rock vid huvudstaden Abuja.

Landet har Afrikas efter Nilen och Kongofloden största flod Niger som faller ut i Biafrabukten via ett omfattande delta. Huvudgrenen rinner genom sex länder, med biflöden från ytterligare några.

Nigeria blev självständigt från Storbritannien så sent som år 1960. Landet är synnerligen mångetniskt med mer än 200 etniska grupper som var och en talar sitt språk eller sin dialekt. Landets officiella språk är dock faktiskt engelska. De tre största folkgrupperna är hausa-fulani i norr, yoruba i väster och igbo i öster. De två sistnämnda har till stora delar en kristen befolkning medan många hausa-fulani är muslimer.

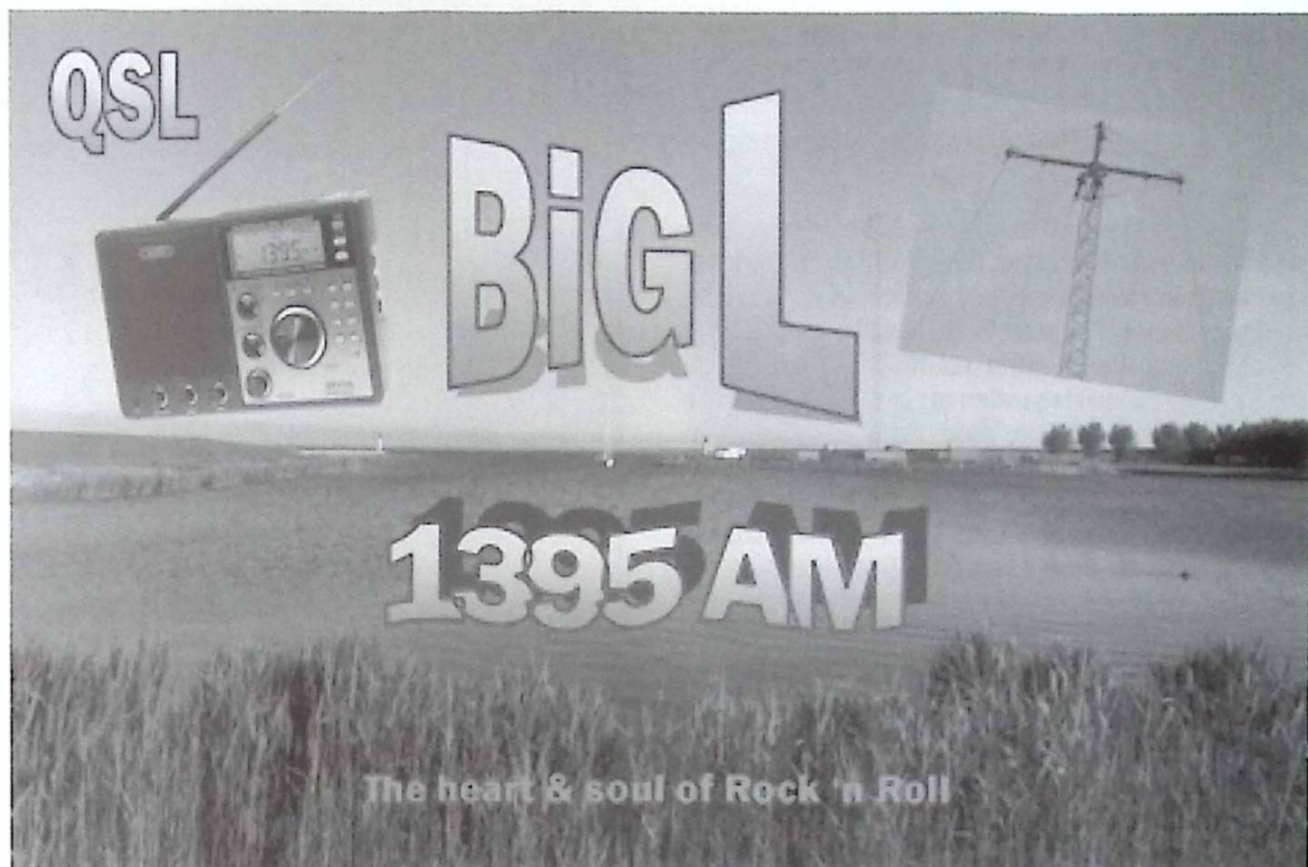
Mest bekant här är Nigeria kanske för Biafrakriget 1967-70 med efterföljande svältkatastrof. Igboerna med området Biafra gjorde uppror för att bilda en egen stat, men upproret slogs ner och Nigeria levde vidare som en förbundsstat. Tyvärr har ju också Nigeria blivit känt för utsändandet av skojarbrev, de s k Nigeriabreven, en stämpel som man försöker tvätta bort med ny lagstiftning.

Voice of Nigeria är landets utlandsradio och bildades i samband med självständigheten 1960. Man sänder på kortvåg i huvudsak för Väst- och Centralafrika samt Nordafrika och Europa på engelska, franska, arabiska och lokala språk. Radions huvudkvarter ligger i huvudstaden Abuja mitt i inlandet, medan sändaren ligger i Ikorodu nere vid kusten strax norr om landets största stad Lagos.

Stationen kan bl a höras med engelska varje kväll 1800 - 1900 på frekvensen 15120 kHz. Den hörs oftast bra med sina 250 kW och med antenriktning mot Nordafrika/Europa. Programmen är intressanta med nyheter/kommentarer om sådant som berör kontinenten, magasin-program om landet med dess folkgrupper och deras liv och traditioner. Vidare har man förstås häftig afrikansk musik, inte bara från Västafrika.

Big L 1395

Big L 1395 AM härstammar från piratradiostationen Radio London som också kallade sig Big L och Wonderful Radio London. Stationen sände åren 1964-1967 från en gammal minsvepare från kriget, omdöpt till MV Galaxy och ankrad utanför Frinton on Sea norr om Themsenmynningen. Sändningarna var liksom samtida Radio Caroline mycket populära. När radiolagen ändrades tvingades stationen stänga, man gjorde försök

Big L 1395 har ett nytt QSL-kort som sänds mot rapport och svarsporto.

att sända landbaserat från USA och andra försökte från Frinton, men man fick åter stänga då det inte gick att få hållbar ekonomi i det.

En strid om namnet Radio London blossade också upp, två grenar finns nu med ursprung i Radio London, nämligen Radio London som enbart finns som en webbsida, och Big L 1395 AM som dels har en webbsida men också sänder på mellanvågen. Radio London (Big L) på adressen <http://www.radiolondon.co.uk/> är en ren hemsida med mängder av minnen från pirattiden samt litet oldiemelodier som kan avlyssnas via mediaspelare, man planerar dock att börja sända DJ-ledda musikprogram några timmar om dagen i början av 2011, men tyvärr bara på webben.

Big L 1395 AM däremot sänder DJ-ledda shower dygnet runt på sin hemsida <http://www.bigl.co.uk/> och framför allt riktig radio, enligt egen uppgift varje kväll, men när jag testade i oktober enbart i helgerna fredag - söndag från 2100 och framåt natten, logiskt nog på frekvensen 1395 kHz! Sändaren ligger i Trintelhaven i Holland och sändningarna innehåller förutom pop- och rockmusik reklam riktad mot England.

Här kommer en liten engelsk läsövning med en programförklaring hämtad från Big L:s hemsida:

From 23:00 CET every night, Big L International sets about keeping the night alive. While the majority of Europe's

radio stations switch to non-stop music selected by computers, Big L International brings out its stars to entertain listeners throughout the small hours. We also keep in mind our fleets of truckers, who thunder along Europe's roads while most folks are asleep.

The legendary, Brooklyn-born, Wolfman Jack, with his outrageous catchphrases and unique style, has left a legacy of some of the best shows ever recorded for radio. Big L International is proud to keep the memory and music of the Wolfman alive every night on 1395.

If the Wolfman was the USA's biggest star, there's no doubt that Emperor Rosko is Europe's. The witty, multilingual, fast-talking, American son of the famous Hollywood movie producer Joe Pasternak, was influenced by the Wolfman in his teens and became a big star on British radio, first on pirate station Radio Caroline, then Luxembourg and then the BBC. This entertaining and up-to-the-minute show is produced especially for Big L in his studios in California and can be heard on week nights from midnight CET.

Hörbarheten är, trots vad som verkar vara en ganska svag sändare, tidvis rätt bra nu när höstmörkret ger allt bättre konditioner på mellanvågen. Big L 1395 har ett nytt trevligt QSL-kort som kan fås mot korrekt rapport och svarsporto.

Från amatörbanden

Ullmar Qvick | Trozeliigatan 43 | 603 52 NORRKÖPING | 011 - 13 11 02 | veriori2000@yahoo.se

Kanske någon säger att jag gick ut genom dörren men hoppade in genom fönstret, när jag först annonserade min sorti från Hamspalten och sedan dyker upp igen i nästa nummer. För säkerhets skull har jag ändrat rubriken på spalten... men skämt åsido, jag fick så många spontana beklaganden att jag beslöt ompröva mitt beslut att upphöra med mina skrivelser om amatörradio... Ett tack till er som fått mig att stanna kvar!

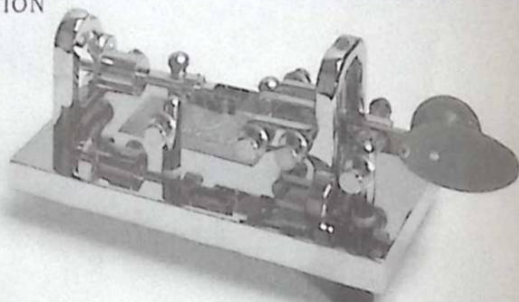
Fortsättningsvis kommer många av de här epistlarna att ägnas åt olika teman, och denna gång blir det fråga om

Telegrafnycklar och telegrafins historia

Telegrafen har en fascinerande historia och telegrafnycklar är precis som gamla fina bilar och motorcyklar föremål för samlares och fans intresse. Det hela började på riktigt i och med att en amerikan, Joseph Henry år 1830 demonstrerade hur man kunde aktivera en elektromagnet genom sända elektriska strömstötter genom en tråd, en engelsk mil lång, och därigenom få en klocka att ringa. Men det var Samuel Morse (1791-1872) som lyckades utnyttja Joseph Henrys uppfinning till fullo och få fram ett system för telegrafi som var praktiskt och ekonomiskt framgångsrikt. Morse var egentligen konstprofessor vid New York University, men hans elektrotekniska intresse fick honom att skapa apparatur med vars hjälp tecken kunde överföras från det elektromagnetiska systemet till papper, där de korta och långa impulserna gav punkter och streck som bildade bokstäver och andra skriftliga symboler. Så skapades morsealfabetet.

SPANISH
AMATEUR RADIO
STATION

EA2LU

En stilfull bugg från Spanien.

har Gud givit?) hade valts ut av en ung dotter till en av Morse' vänner och sändes mellan Washington och Baltimore den 24 maj 1844.

Allsköns telegrafnycklar ser dagens ljus

Sedan Morse-telegrafen introducerades har en oerhörd mängd olika telegrafnycklar konstruerats. Från raka nycklar, varav en av de mest kuriösa kallades Camelback Morse key på grund av den 'puckel' som fanns mitt på, utvecklades efter hand olika halv- och helautomatiska nycklar som Vibroplex, känd som 'the bug' genom den lus som ingår i varumärket, samt elektroniska nycklar i de mest skilda utföranden. En viktig skillnad mellan den raka nyckeln och buggen är att teckengivningen i det förra fallet görs genom en handrörelse nedåt och uppåt, medan buggen manövreras i sidled, vänster-höger. Redan 1904 presenterades Vibroplex på den amerikanska marknaden.

DLOHSC

1951-2001: 50 YEARS
RADIO TELEGRAPHY HIGH SPEED CLUB

The Radio Telegraphy High Speed Club was founded in 1951 as a community within the 'Dedicated Amateur Radio Club' (DARC) of radio amateurs interested in high speed telegraphy.
Today there are 100 members in more than 20 countries and all six continents.
The RHC is a member of the 'European CW Association' (ECSA) and cooperates with other telegraphy clubs.

HSC

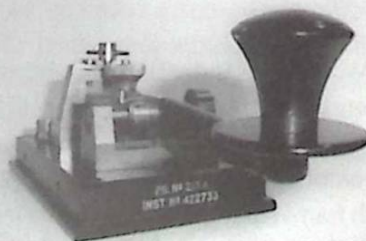
Det finns flera klubbar för CW-fantaster, däribland den tyska High Speed Club, som bildades för snart 60 år sedan och har medlemmar jorden runt.

Men allting kostar pengar i denna värld, och först då kongressen beviljat Morse 30 000 dollar för att bygga en experimentell telegraflinje mellan Washington och Baltimore (40 miles) kunde Morse gå vidare. Det första officiella meddelandet "What hath God wrought?" (Vad

G3WNQ

Lincolnshire
England

WAB TF48. LOC JO03CI
RSGB RNARS

Ex MN/GTZX/BP/GPO/BT/GKZ

En klassiskt enkel men stabil rak nyckel från England. Innehavaren är gammal yrkesgnist, på fartyg GTZX och på kustradio GKZ. Det tog 3 år 5 månader innan kortet kom fram - via byrå!

Traditionen förs vidare genom radioamatör-er

Det kommersiella bruket av telegrafi har minskat oerhört, framför allt genom datoriseringen, och idag hörs telegrafi på radions våglängder till allra största

delen på amatörbanden. Det är en intressant företeelse att telegrafi – känt som CW – omhuldas av många radioamatörer idag, och inte utan anledning. Dels är det lite status i att bemästra Samuel Morses alfabet, dels har telegrafen förmågan att möjliggöra mottagning även med svaga signaler och svåra störningar. Det obetydliga frekvensomfång som behövs för telegrafi har också betydelse när amatörbanden är överfulla. En ytterligare fördel ligger i att sändareamatörer med inga eller obetydliga språkkunskaper kan kommunicera med världen – det finns ett väl utbyggt system av förkortningar av typen TNX – thanks, GB – good bye, 73 – best wishes etc. Så paradoxalt nog har användningen av telegrafi snarare ökat än minskat på senare år, trots att det numera inte är obligatoriskt att avlägga prov i telegrafi för att få amatörradiocertifikat.

Slutligen vill jag återge några av de trevliga QSL-kort med telegrafnycklar som jag fått, alla utom ett helt nyligen.

För den som vill lära sig och träna vidare i telegrafi finns en hel del möjligheter, vilket var och en kan få tips om genom t.ex. SSA – Sveriges Sändareamatörer.

Till de mer originella nycklarna hör nog den här finska osthyvelnyckeln. Men med dess hjälp skar Jari OH6DC fint igenom QRM'en med bara 2 watt och loopantenn på 3.5 MHz!

Klubbnytt

Erik Johansson | Stångholmsbacken 56 | 127 40 SKÄRHOLMEN | 08 - 680 01 49 | redaktion@sdx.se

Hej!

Det har återigen blivit dags för en klubbnyttspalt. En del bidrag har inkommit så detta ska nog gå bra.

Aros DX-club

Från västeråsarna i Aros har DX-stunden anlänt.

I det här numret redovisar man klubbens medlemsstatistik. Man redovisar resultatet av årets QSL-station och har en artikel om BBC:s planer på att tillverka "grön" el för Ascension-sändaren. Man har även en artikel om Honduras i skuggan av kuppen. Vidare har man en artikel om PAX83, om NASB (förening för amerikanska kortvågssändare) som vill veta mera om oss DX-are och avslutar med en sammanfattning av Vatikanradios majsändningar.

Mälardalens radiosällskap

Från MRS ankom precis QRG-Bulletinen nr 737.

I denna meddelar man att nästa möte är 27 oktober och att man ska ha lyssnarträff på Gålö 13-14 november. Dessutom är ett studiebesök hos Stockholm Radio/Flygtjänsten inplanerat 9 november (tyvärr har dessa aktiviteter redan gått av stapeln när EA kommer ut). Man kallar medlemmarna till årsmöte (föreningsstämma) den 24 november.

Förutom detta redovisar man läget i QSL-ligan, har en loggspalt och ett par QSL-kopior.

Norrköpings distanslyssnare

Vi saxar från NDLS hemsida följande:

Loppis och klubbmöte

Ett reportage från radioaktiviteterna lördagen den 9 oktober 2010

Höstens andra möte startade som numera är lite av en tradition med besök på Norrköpings Radioklubb Loppis i gamla matsalen på numera nedlagda F 13 i Norrköping. Man kan nog konstatera, att den här Loppisen är en lättvariant av den årliga marsloppisen i Eskilstuna men fortfarande kan du säkert hitta allt som du inte behöver. Välbesökt var den i alla händelser och en hel del av NDLS medlemmar dök upp där. Många i klubben verkar nu ha tröttnat på att vara enbart DX-are och skaffat sig licens och även medlemskap i båda radioklubbarna här i Norrköping och även utsocknes.

Framåt lunchtid eller strax efter var det dags att bege sig ut till Väsby. Tiden för dagens möte var ändrat från vanliga 18.00 till 15.00 för att vi skulle kunna lyssna på St Helena-sändningen och för att en del av de som varit på loppisen skulle kunna åka direkt ut till Väsby.

Då vi kom ut dit väntade ett par överraskningar. Ullmar Q. hade försvunnit någonstans i hanteringen och kunde inte hittas då loppisen stängde. Hade han blivit såld eller vad hade hänt? Efter lite rundringande hittade vi honom dock. Han hade följt med NRK då man körde ner överblivit materiel till klubblokalen i Norrköping men till slut tagit sig därifrån och återvänt hem där vi senare plockade upp honom för andra gången.

Fortsättning på sidan 32

DX-ing i stadsmiljö – del 4

Idag är syftet att hitta lösningar på störningsproblemen från några "störiga" apparater, i tidigare avsnitt har jag ju helt enkelt stängt av de enheter som gett ifrån sig störningar som saboterar radiomottagningen. Men i praktiken så kan man inte lösa alla störningsproblem på det viset, vissa apparater måste ju få vara på för att vardagen skall fungera och familjen inte skall sätta sig på tvären. Och märkväl – fortfarande är det störkällor inom de egna väggarna som avses. Lösningarna här är naturligtvis inte unika för dem som bor i tätbebyggt område, de kan lika väl tillämpas av den som bor lantligt. MEN - problemet med de störningar det egna hushållet genererar märks mycket mer när man måste ha sin antenn alldeles intill sitt hus eller sin lägenhet än när man har möjlighet att dra ut kanske 50-100 meter koaxialkabel och placera antennen längre bort från bebyggelsen.

Som utgångspunkt tänkte jag ta de enheter som jag kopplar ihop när jag skall använda Winradio Excalibur. Då är det tre enheter som skall fungera tillsammans: Excalibur, min bärbara PC och en extern hårddisk. Var och en av dessa har sitt eget nätaggregat. Excalibur har naturligtvis ett linjärt som inte stör, medan den bärbara PC:n och den extern hårddisken har var sitt switchat nätaggregat som jag förväntar mig stör en hel del.

När jag kör min bärbara PC på det inbyggda batteriet så stör den inte vad jag kan notera, men kopplar jag in nätaggregatet så stiger störnivån direkt 10-20 dB på mellanvågen och dessutom rejält inom delar av kortvågen ända upp till ca 20 MHz. Och när jag aktiverar den externa hårddisken blir det än värre. Scenariot är inte helt olika det som diskuterades på NorDX i början av augusti och en hel del inspiration har jag hämtat därifrån.

Frågan är nu: exakt varifrån kommer störningarna och hur letar de sig fram? En god tumregel vi den här typen av övningar är att bara ändra en parameter åt gången.

Hjälpmiddel för störningsjägare.

Och att om möjligt bara ha en störkälla aktiv åt gången. Då kan det väl vara läge att börja med den bärbara PC:n, för den måste ju vara med i uppkopplingen. Först av allt – störningarna kommer när nätaggregatet är kopplat till både nätuttaget och till PC:n. Går de då via nätsladden ut till elnätet och sprids så att störningarna kommer in via antennen, eller går de via Excaliburs nätaggregat in i mottagaren? Eller går de via datorn till Excalibur? Eller är det till och med så att de inte alls kommer från nätaggregatet utan genereras i datorn när dess batteriladdningsfunktion går igång? Nämnas bör att båda enheterna är kopplade till olika nätuttag som inte ens sitter på samma säkring (dock på samma fas) och att båda uttagen är jordade. Test nr 1, jag kopplar in ett störningsfilter i nätuttaget för bärbara PC:n. Ingen skillnad! Så gör jag motsvarande övning på Excaliburs sida. Ingen skillnad!

Så ett försök att avstöra på DC-sidan mellan nätaggregatet och datorn. Där är det normala att försöka linda kabeln så många varv som möjligt runt en toroidkärna av lämpligt ferritmaterial. Det är lite svårt här för kabeln är fast i nätaggregaten i ena ändan och i den andra strax intill kontakten som skall anslutas till datorn sitter redan en ferrit runt kabeln. Jag får bara tre varv runt den största kärnan jag har tillgänglig, vilket är väldigt lite och ser heller ingen förändring på störningsnivån. Så i stället tar jag alla ferritkärnor jag har av den sorten, fem stycken, staplar dem på varandra och lyckas med viss möda även där få runt tre varv. Ja - detta gör skillnad! Det tar inte bort störningarna helt, men det innebär en klar förbättring! Dessutom är det ingen lösning jag vill ha där permanent för den blir ganska otymplig. Men nu vet jag vilken väg störningarna tar sig fram. Jag tar bort paketet med ferriter från DC-kabeln provar att sätta dem över USB-kabeln mellan datorn och Excalibur. Nu måste det nämnas att det är en USB-kabel av specialtyp, med en speciell kontakt på mottagarsidan och stora ferriter runt kabeln i båda ändar. Det är alltså ännu svårare att försöka linda kabeln runt ferriten – jag lyckas bara sticka den genom ferriten en gång men sedan är det för trångt för att linda vidare. Inte heller ett försök att sätta in en högkvalitativ USB-kabel emellan med mycket god skärmning och ferriter i båda ändar gör någon skillnad. Troligen tar sig störningarna vidare till mottagaren via USB-kabeln, men huvudspåret för att ta bort dem måste vara att åtgärda närmare källan. Det finns som jag ser det fem sätt att lösa problemet:

- 1) Hitta lämplig ferrit med betydligt större diameter så att det går att få ett större antal varv runt den;
- 2) Hitta en lämplig ganska lång ferritstav och linda många varv av kabeln runt denna;
- 3) Hitta lämplig (lämpliga då det kan behövas flera) delade ferritblock som man snäpper runt kabeln;

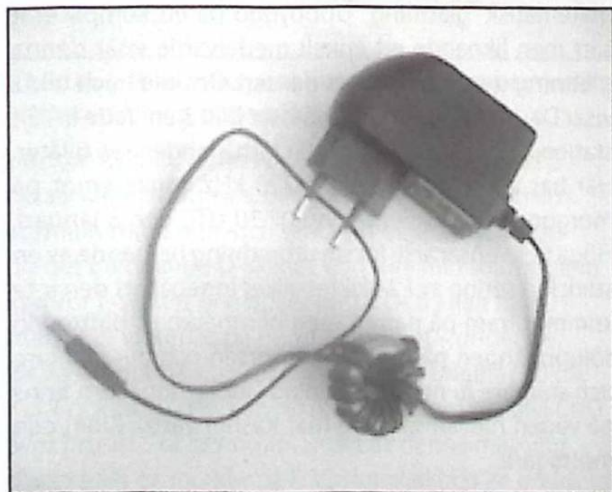
4) Bygga en liten filterbox som tar hand om störningarna;

5) Radikallösningen – använda ett annat nätaggregat som stör mindre.

Det går antagligen att hitta switchade aggregat som är bättre än detta, men minst störigt blir ju ett linjärt nätaggregat, dock måste det klara 90 W vid 19 V likspänning och det blir ju ganska stort och tungt. Nåväl – problemet är i alla fall lösbart.

Nu fortsätter störningsjakten med datorns nätaggregat bortkopplat och jag riktar in mig på den externa hårddisken. Där finns också ett switchat nätaggregat och den är naturligtvis också kopplad till datorn via en USB-kabel. Den går igång när den har spänning och den är ansluten till datorn via USB-kabeln – och då sticker också störnivån iväg. Den här enheten är en ännu värre störare, inom vissa frekvensområden ca 30 dB och dessutom ökar den mycket över en väldigt stor bandbredd.

Samma metodik här, prova en sak i taget. Nätfilter? Nej, det gör ingen skillnad. Men nu får jag ju en ärlig chans att prova med min ferritkärna. DC-kabeln är tunn, kontakten ganska liten och där sitter definitivt ingen ferrit. Jag lindade 18 varv runt en toroid från Amidon, ville a någon decimeter kvar på varje ända av kabeln, annars kunde det ha blivit fler. Jo, det gör verkligen skillnad, även om inte allt är borta. Gör om samma sak med aningen mindre toroid från Epcos (som dock har betydligt högre AL-värde) med lika många varv och då blir det ännu bättre, men inte helt störfritt.

Hårddiskens nätaggregat med toroid från Epcos.

Original USB-kabel är av enklaste typ och saknar ferriter: Jag ersätter den med en dubbelskärmad kabel med skärmade kontakter och ferriter i båda ändar. Men det gav ingen förbättring. När det gäller den här enheten tror jag radikallösningen med ett linjärt nätaggregat är lösningen. Det som följer med ger 12 VDC och maximalt 1,5 A. Det är ju inget märkvärdigt för ett nätaggregat. På sikt får jag leta rätt på ett lämpligt nätaggregat till rimlig kostnad.

Vad jag har använt under störningsjakten:

Toroider: Amidon FT-140-77, kanske inte deras allra bästa för ändamålet, men Elfa i Göteborg hade dem hemma (deras lagerhållning av ferriter är inte så bra). Epcos ferrit N30, B64290-L48-X830 som jag också hittade på Elfa.

Nätfilter Etech Pro EMI-filter köpt på Clas Ohlson (kan fortfarande finnas i lager i någon av Kjell & Co:s butiker, där det är en 50-lapp billigare). Det innehåller också överspänningsskydd.

USB-kablar HQ Silver Series som finns hos Kjell & Co.

Moritz Saarman

Efterlysningen

Under den här rubriken kommer du att framöver finna efterlysningar av olika slag. Den här gången gäller det information om två mottagare för kommande artiklar:

Standard Radio SR 25

En påkostad radio som kom fram under första halvan av 50-talet. Har du fakta eller något annat att berätta om denna så hör av dig.

Unica UR-2A

Den var allt annat än påkostad. Har bland annat benämnts "The worst one receiver in the world". Samma sak här - har du fakta eller något annat att berätta om denna så hör av dig.

Hör av dig till Moritz Saarman via e-post till ledamot1@sdx.se eller brevledes till Näverlursvägen 2, 435 44 Mölnlycke.

Tack för din medverkan!

Moritz Saarman

Teknikspalten

Erik Johansson | Stångholmsbacken 56 | 127 40 SKÄRHOLMEN | 08 - 680 01 49 | redaktion@sdxf.se

Markörer – att räkna med signaler

Sedan mjukvaruversion 2.1h har Perseus maximal åtta så kallade markörer vilka kan spara signalstyrkan med ett valt tidsintervall på mellan 0,1 till 5 s. Den stora noggrannheten och linjäriteten hos Perseus signalstyrkeangivelse gör därmed en användbar utvärdering av HF-signaler möjlig även för amatörer. Nils Schiffhauer, DK8OK, ger ett exempel ur verkligheten.

Ett alltid förekommande fenomen hos kortvågsmottagning är att mottagningsförhållandena kontinuerligt varierar. Bokstavligen från sekund till sekund men även från dag till dag. Självklart hänger detta samman med utbredningsmediet, med jonosfären. Den är ju ingen spegel utan man snarare föreställa sig den som en skrynklig aluminiumfolie som ständigt rör sig i (sol)vinden. Det ljudlandskap som på detta sätt överlagra sändaren avspeglar tillståndet i jonosfären.

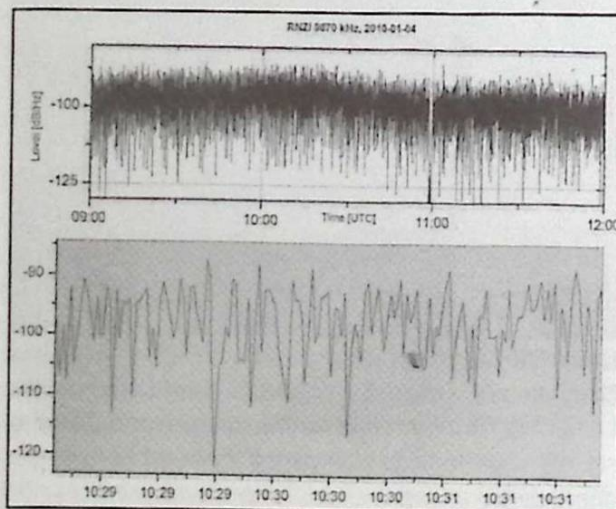

Bild 1: Signalen från RNZI under 3 timmar (överst) och under 2 minuter (nederst).

Trots detta anger radiolyssnarna fortfarande mottagningskvaliteten på en skala från 1 till 5. Även hos mottagningsprognoser får vi ett enda klart värde för förbindelse en viss månad och timme. Vid sidan om detta – om vi enbart ser till ett värde i SINPO-koden – visar signalstyrkan klara variationer upp och ned. Bild 1 visar signalstyrkan hos DRM-sändningen från Radio New Zealand International under 3 timmar i början av januari 2010 från 09.00 till 12.00 UTC. I övre halvan finns en översikt över alla 180 minuterna, i undre halvan ett tvåminutersutdrag[1]. Vi ser i denna bild abrupta signalstyrkeändringar på upp till 30 dB. Detta motsvarar att 100 kW-sändaren i Nya Zeeland ena stunden sänder med 1 kW och nästa stund med 1000 kW. Då är spännvidden 30 dB!

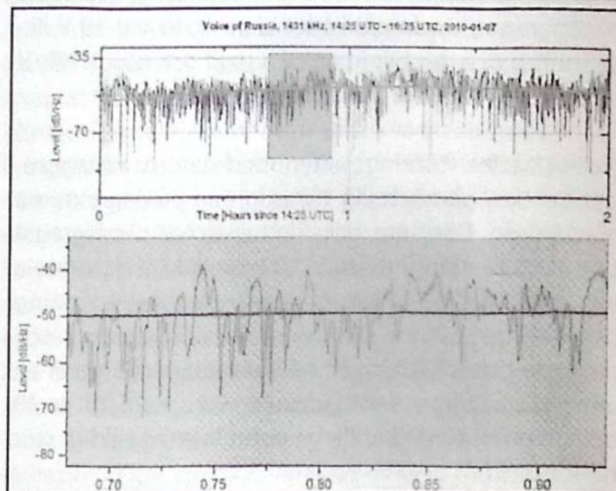

Bild 2: Voice of Russia under 2 timmar på 11431 kHz. Över hela tidsintervallet och nederst ett ca 20 minuter långt utsnitt. I båda diagrammen visas en glättad kurva för att tydliggöra tendensen.

Vi kan trösta oss med att man kan ta fram en trend i den övre halvan av bild 1: Signal svänger hela tiden kring -100 dBm och följer en svag vågform med ett "berg" vid 10.15 UTC och en "dal" vid 11.00 UTC där det även finns ett kort avbrott i sändningen som inte bör irritera oss. Vi får ungefär denna bild varje gång det rör sig om DX-mottagning: Att 30 dB signalstyrkeskillnad inte är något undantag även för mellanvägen visar bild 2. Den kurva som lagts över de olika signalstyrkeförloppen är en matematisk "glättning". Uppbyggd på ett komplicerat sätt men liknande ett enkelt medelvärde visar denna glättning den generella tendensen. Om bild 1 och bild 2 visar DX-ingens normalfall så visar bild 3 en "fade in". En station kommer alltså fram när förhållandena så tillåter. Här har en hög frekvens, 17720 kHz, tagits emot på morgonen med soluppgång 07.30 UTC den 8 januari. Höga frekvenser är ju för sin utbredning beroende av en stark jonisering av F2-skiktet vilket innebär att den inte kommer fram på natten men blir märkbart bättre vid soluppgången på mottagningsorten och blir starkare och starkare ju mer solstrålning (jonisering) som finns på vägen mellan sändare (här Kashi i västra Kina) och mottagare.

Glättar man kurvan i figur 3 (med 9:e ordningens polynomanpassning) så ser man dessa faser klart, se bild 4. Dessutom kan vi mäta ökningen som beror på soluppgången: under lite mindre än tio minuter ökar signalstyrkan med 37 dB. Det motsvarar att CRI förts sände med endast 100 W och solen slog på sändarens nominella effekt på 500 kW.

För att visa fade-out använder jag mig av bärvågen från tidssändaren CHU i östra Kanada som sänder på 3330 kHz med 3 kW. Soluppgången denna dag var

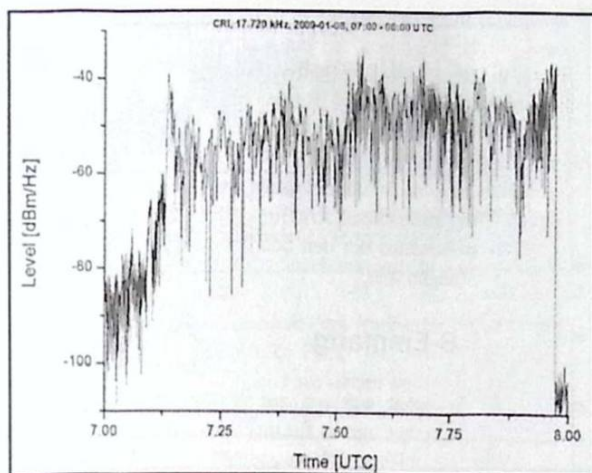

Bild 3: En timme på tyska från CRI på 17 720 kHz 8 januari 2010. Tio minuter innan soluppgången på mottagningsorten stiger signal snabbt till en hög styrka för att sedan stabiliseras på en något lägre nivå. Från den egentliga soluppgången till sändningens slut strax före 08:00 lägger den sig återigen på en högre nivå [2].

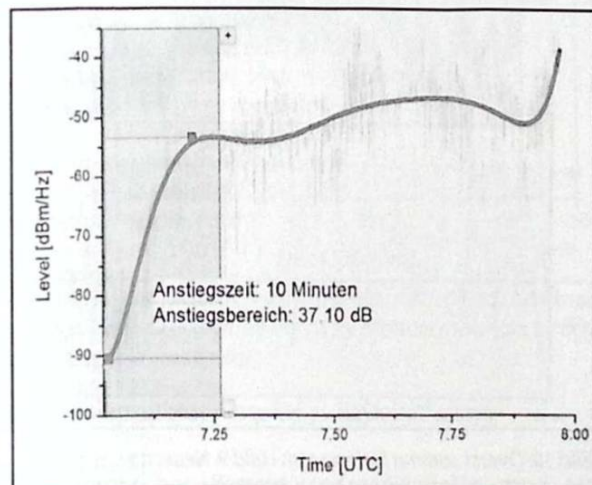

Bild 4: Inom en tidsrymd på tio minuter ökar CRI i styrka med 37 dB tack vare solens joniserande kraft.

klockan 07.18 UTC hos mig och klockan 12.16 UTC vid sändaren i Ottawa. Bild 5 visar den över dBm/Hz normaliserade brus- och sändareffekten. Här lägger sig det dämpande D-skiktet kort före min soluppgång framför F-skiktet och döljer detta. Detta kan man snabbt se vintertid på norra halvklotet – under de första timmarna sjunker signalstyrkan ungefär 20 dB. Vid klockan 10 UTC kan man dock knappt urskilja CHU över bruset. För genomförandet av denna mätning placerades en markör på H3E-signalen och en andra markör knappt 3 kHz lägre i frekvens på ett i stort sett tomt område (se Bild 6).

Även om markörerna är bra finns det vissa saker att beakta för att tillförlitligt kunna uppskatta dem. Dessa berör främst den reaktionshastighet med vilken de följer de tidsmässiga ändringarna i signalen. En utförlig betraktelse av dessa fenomen ligger utanför området för denna artikel, även om författaren behandlat dem på andra ställen där de kostnadsfritt och utan inskränkningar kan läsas [3].

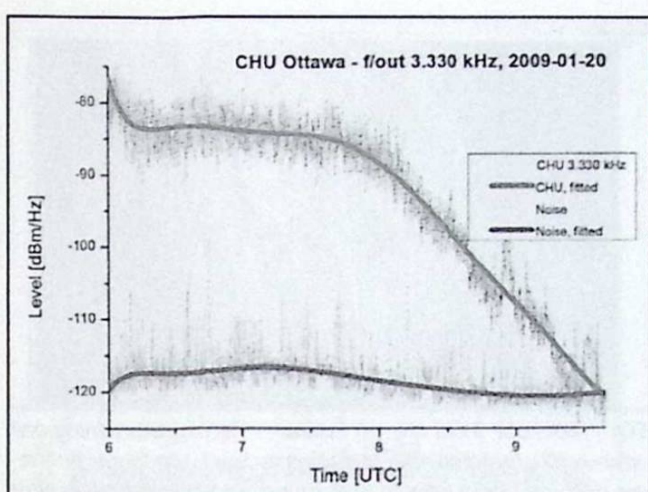

Bild 5: Rådata och glättade kurvor för signal och brus som visar fade-out av CHU på 3 330 kHz vilken accelererar vid soluppgången på mottagningsplatsen vid 07:30 UTC.

Bild 6: Markör 1 mäter effekten hos bärvågen, markör 2 bruseffekten, vilken senare korrigeras med +8,83 dBm, med 7,63 Hz bandbreddsupplösning Datasignaler till höger såväl som tidangivelser syns i bakgrunden med den egentliga tidssignalen emellan. En glättningsfunktion (AVG) gör visningen lugn.

Jag måste dock gå in på två fall här. På rundradiosändare mäter man alltid bärvågen som ju innehåller minst 50% av signalstyrkan. Dess signalstyrka överväger stort över sidbandens. Perseus ställer i "Peak SRC" automatiskt in sig på den starkaste signalen inom markörbandbredden som sedan efter kallas upplösningens bandbredd (RBW) och visas till vänster i fönstret "Span (kHz)/RBW (Hz)" under RBW som "resolution bandwidth". Den använder vid bärvågs mätning på AM-sändare automatiskt 1 Hz oavsett vad som visas på skärmen. Detta medför att selektiv fading ger extremt stora fluktuationer hos den inspelade signal om den går direkt via bärvågen. Mer om detta nedan. Här illustreras detta fenomen enbart genom en bild på en DRM-signal som skadats via selektiv fading som i bild 7 [4] ser ut som en kam med 5 dynamiska svängningar över den 10 kHz breda signalen. Detta leder till det andra "fallet": Även om signalstyrkan oftast kan härledas från mottagningskvaliteten är detta inte alltid fallet. Nämligen om selektiv fading lyckas störa detektorns balans – oavsett om det är en diod-demodulator eller en för digitala sändningar – kan även vid starka signalen mottagningskvaliteten rasa ned i botten. Denna sats kan bokstavligen ses i bild 8. Här ser man två kurvor som har olika skalor: i grått signalstrykeförloppet hos DRM-sändaren RNZI som vi känner

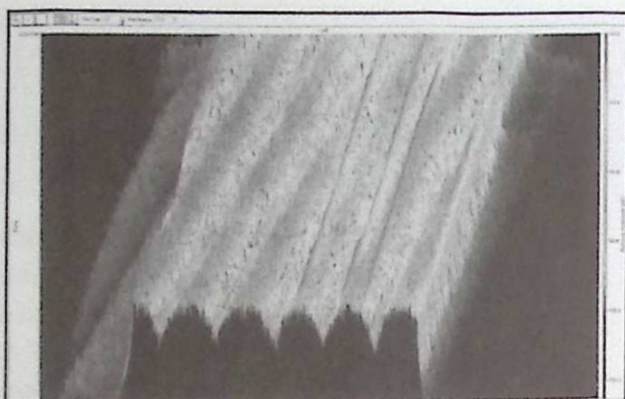

Bild 7: BBC/DW 3995 kHz på kvällen – Flervägsutbredning gav upphov till utpräglad selektiv fading av Sines-sändaren i Hannover. Vad som ser ut som en halv tunna ska egentligen vara platt som ett bungalowtak [5]

igen från bild 1 och har sin skala på den högra Y-axeln. I svart SNR-värdet såsom DRM-avkodningsmjukvaran Dream ser audiosignalen – skalan finns på vänstra Y-axeln. Ned till ungefär ett värde på 14 dB kan man fortfarande höra Nya Zeeland. Även om signalstyrkan är relativt stabil över de visade tre timmarna lägger DRM-avkodningen av klockan 10.15 UTC trots toppnoteringar på 25 dB. Detta beror denna dag huvudsakligen på selektiv fading hos signalen från Nya Zeeland eftersom senare analyser visade att Indien knappt störde alls.

Med hjälp av markörer kan man ge ett numeriskt värde på tiden och storleken hos selektiv fading. Resultaten överraskar vilket en jämförelse mellan bild 9 och bild 10 visar. I övre halvan visas signalförloppet för de tre pilotbärvågorna hos DRM-signalen från BBC i Woofferton på 9545 kHz mellan 11.30 UTC och sändningens

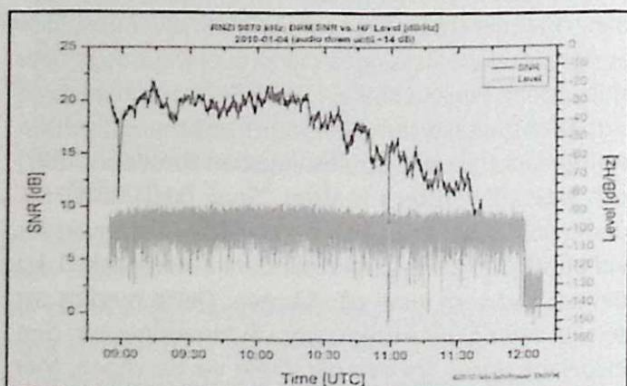

Bild 8: Nederst signalen från RNZI (skalan till höger) överst SNR-förhållandet hos den med DREAM avkodade DRM-sändningen. Ned till ca 14 dB kan man höra programmet, alltså till ungefär 11:30 UTC. Därefter är bara textvisningen (label) möjligt att se trots att signalstyrkan inte ändrar sig markant.

slut på denna frekvens 15.00 UTC. På samma sätt visas i nedre halvan två enminutsutdrag, det ena visar det allmänt förekommande och ibland störande ("genomklappning") uppförandet hos selektiv fading medan det andra visar på ett skenbart oberoende tidförlopp hos de tre bärvågorna, som ju ligger endast +750 Hz, +2250 Hz och +3000 Hz från DRM-signalens mittfrekvens.

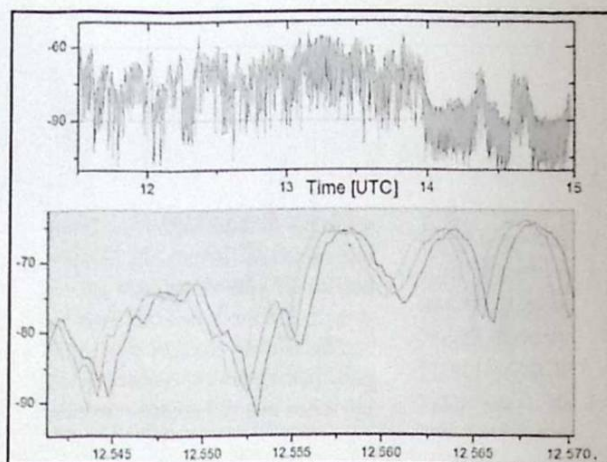

Bild 9: Överst tidförloppet hos de tre pilotbärvågorna från BBC på 9545 kHz från 11:30 till 15:00 UTC. Nederst ett förstorat enminuts-förlopp. Det visar hur selektiv fading påverkar de tre bärvågorna på samma sätt med en viss tidsförskjutning.

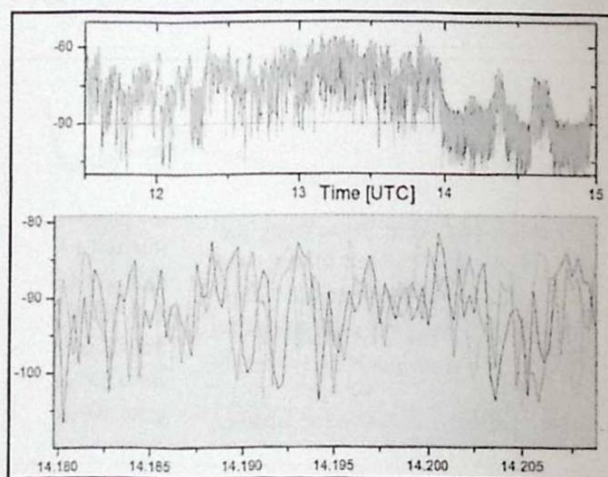

Bild 10: Överst samma förlopp som i bild 9. Nederst en annan minut som visar ett (skenbart) totalt oberoende signalstyrkeförlopp hos de tre pilotbärvågorna.

Fördelen med numeriska data är att vi kan använda statistik på dem. Den i bild 10 speciellt röriga bilden klarna när man ställer sig följande fråga: Vad är egentligen fördelningen för de enskilda signalstyrkorna. Bild 11 ger ett, via de så kallade histogrammen, förvånande svar: nästan lika.

Den som noggrannt granskar bild 11 frågar sig nu: Varför är de olika histogramkurvorna inte jämnt fördelade kring ett centralt värde? Varför har de en flackare flank i riktning mot svagare signalstyrka och faller snabbare i riktning mot starkare signalstyrka? Svaret på denna för kortvåg typiska form ligger begravt i flervägsutbredningen. Adderar man två vägar så kan signalen endast fördubblas (+6 dB) och inte mer. Detta är en "hård gräns" i riktning mot högre signalstyrkor. Det är mycket mindre sannolikt att två vägar med samma signalstyrka och samma signalfas når mottagaren och fördubblas sig än att de når mottagaren samma styrka och motstående fas så att det tar ut varandra. Vägen mot denna nollstyrka har i viss mening ett oändligt antal stationer, vägen till +6 dB är kort. Denna typ av fördelning, som man kan hitta överallt där det rör sig

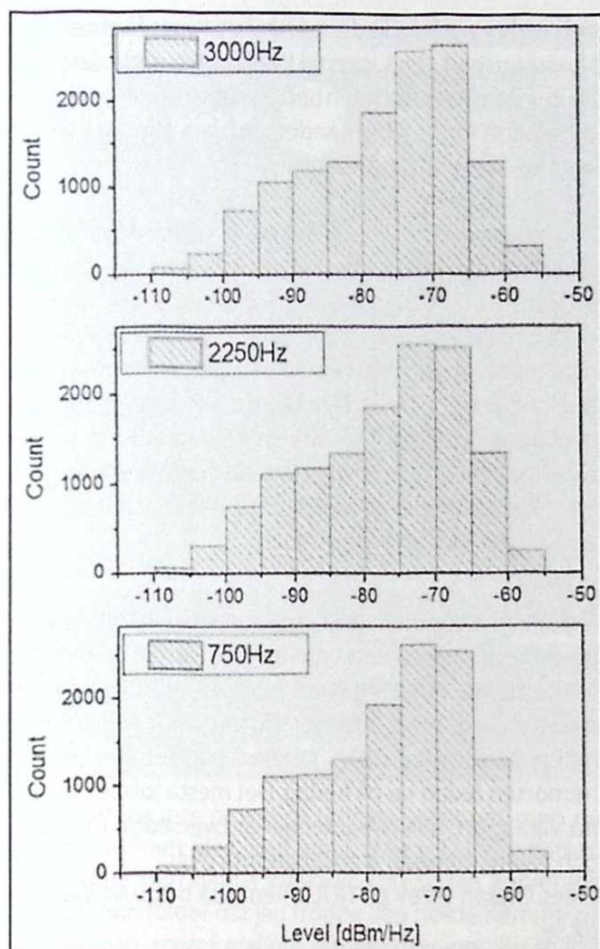

Bild 11: Om man delar upp signalstyrkan i intervall och beräknar deras frekvens så är mönstret för de tre pilottonerna under tre och en halv timme ganska lika.

om flervägsutbredning, kallas Rayleighfading.

Markörerna hos Perseus ger möjligheter med att med stor noggrannhet visa signalstyrkan och dess förändringar för lyssnarrapporter eller jämförelser. I bild 12 visas diragrammen från sju sändare i 19-metersbandet den 21 januari 2009 mellan 07.00 och 08.00 UTC. Man betraktar de olika förloppen, för vilket speciellt de två Urumchi-frekvenserna lämpar sig. Mottagningen av BBC Cypern är ganska skakig då sändningen inte riktar mot Europa samt frekvensen är mycket hög för denna tidpunkt och denna sträcka.

Den bästa överblicken över denna timme av mottagning ger dock en statistisk utvärdering med ett så kallat boxdiagram, bild 13. Detta visar olika statistiska värden i en låda (box) som begränsas av den övre och nedre kvartilen (25%, 75%) och ungefär i mitten visar mittvärdet (median). De vertikala utlöparna, som kallas morrhår (whiskers), visar percentilerna från 1 till 99. Avståndet mellan dessa är de olika extremvärdena under timmen. Endast med dessa utvärderingsmetoder kan man kontrollera förutsägelse i utbredningsprognoser. Mer om detta i en annan artikel.

Referenser

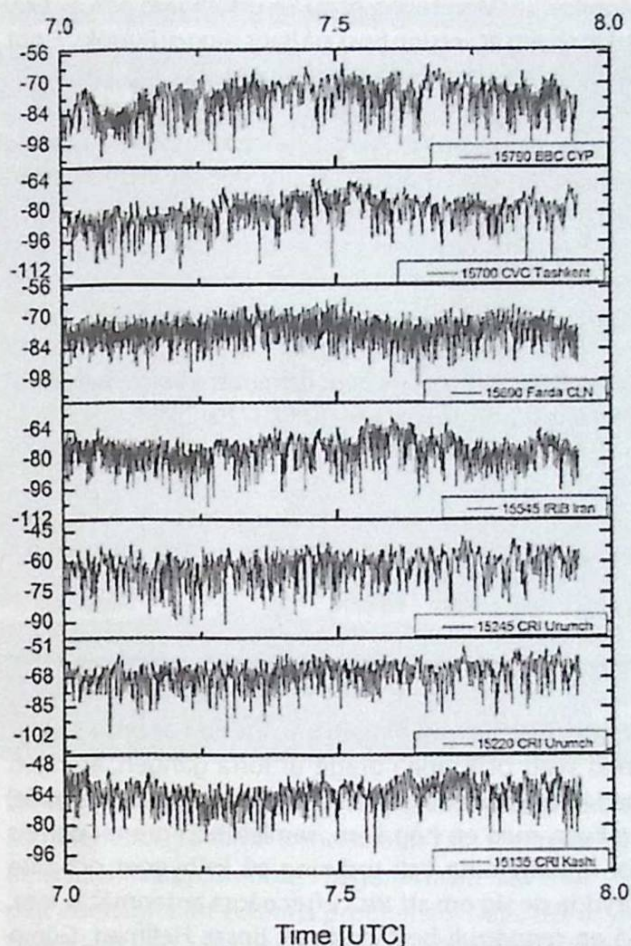

Bild 12: Hitta skillnaden. Sju sändare på 19 meter under en timme.

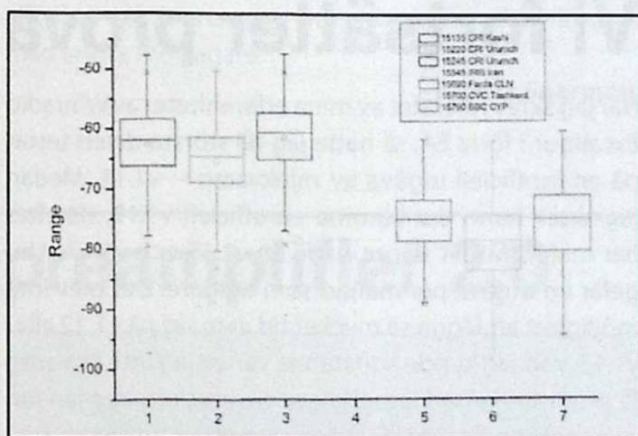

Bild 13.

- [1] Visualisering av data med Originpro 8.1: <http://www.additive-net.de/software/origin/pro/index.shtml>. Även andra program kan användas, speciellt det kostnadsfria Scidavis som har likvärdiga statistikfunktioner och lättare handhavande: <http://scidavis.sourceforge.net/> Och Excel? Ja, även Excel kan användas.
- [2] Ja, tidsskalan är decimal: 15 minuter är 0.25 timme, 30 minuter är 0.5 timme. Dessutom noterar Perseus inte absolut tid utan endast antal sekunder sedan markörinspelningen startade. Först i version 2.1i (1.2.10) lagrade Perseus tiden i absolutformat TT:MM:SS.##.
- [3] Läs "Marker beim Perseus" på min privata hemsida: <http://web.me.com/nils.schiffauer/Wevsite/>

Monitoring/Monitoring.html En utförligare och av Guy Atkins översatt version finns på hans blogg (Rubrik: "Eight Markers in Perseus which will change DX-ing") <http://fivebelow.squarespace.com/>

[4] Framställd med Spectraplus: <http://www.spectraplus.com/index.html> (30 dagars demoversion kstandsfri och utan begränsningar).

[5] Jag beskriver detta fenomen utförligt och med många verlighetsbaserade beskrivning och exempel på DRM-stationer i en PDF med många bilder på min hemsida med rubrik "DRM - SoDiRa, zeigt lonosphäre": http://web.me.com/nils.schiffhauer/Web-site/monitoring/Einträge/2009/3/20_DRM_-_SoDiRa_%E2%80%9Ezeigt%E2%80%9C_lonosph%C3%A4re.html

.Ur Radio Kurier - weltweit hören 5/2010.

Skrivet av Nils Schiffhauer, översatt av Erik Johansson.

Klubbnytt, fortsättning från sidan 25

Den andra överraskningen var, att den antenn som vi med svett och möda dragit ut förra gången, återigen hade kapats av de grymma skogavverkarna. De hade, troligen med en hög kran, samlat ihop grenar och ris för uppläggning och torkning på kalhygget och inte brydde de sig om att titta efter några antenntåtar, inte. Så en reppatrull bestående av Bosse Hellman, Göran Bayard och Eric Söderman begav sig ut med skarvtråd

och verktyg och lyckades på några timmar få antennen i lyssningsbart skick igen till kvällens lyssnade. Lennart Deimert satte under tiden upp en något provisorisk sändarantenn för 14 MHz-bandet, en mera allsidig variant kommer att sättas upp senare.

Någon timme försenade kunde vi sedan köra igång klubbmötet, vi sju klubbmedlemmar som var där plus en kompis till Göran Bayard. Gammal DX-are var han också, hade en gång i tiden varit medlem av ARC. Vad som framkom på mötet vår ni veta senare, nämns kan dock att Eric, Bosse H. och någon mer, kanske Sigvard beslutade att vid tillfälle dra en nordlig antenn nu då skogsmullarna verkade vara färdiga med avverkningen. Efter kaffe, och dagen till ära, köttbulle-mackor var det dags att sparka igång mottagarna.

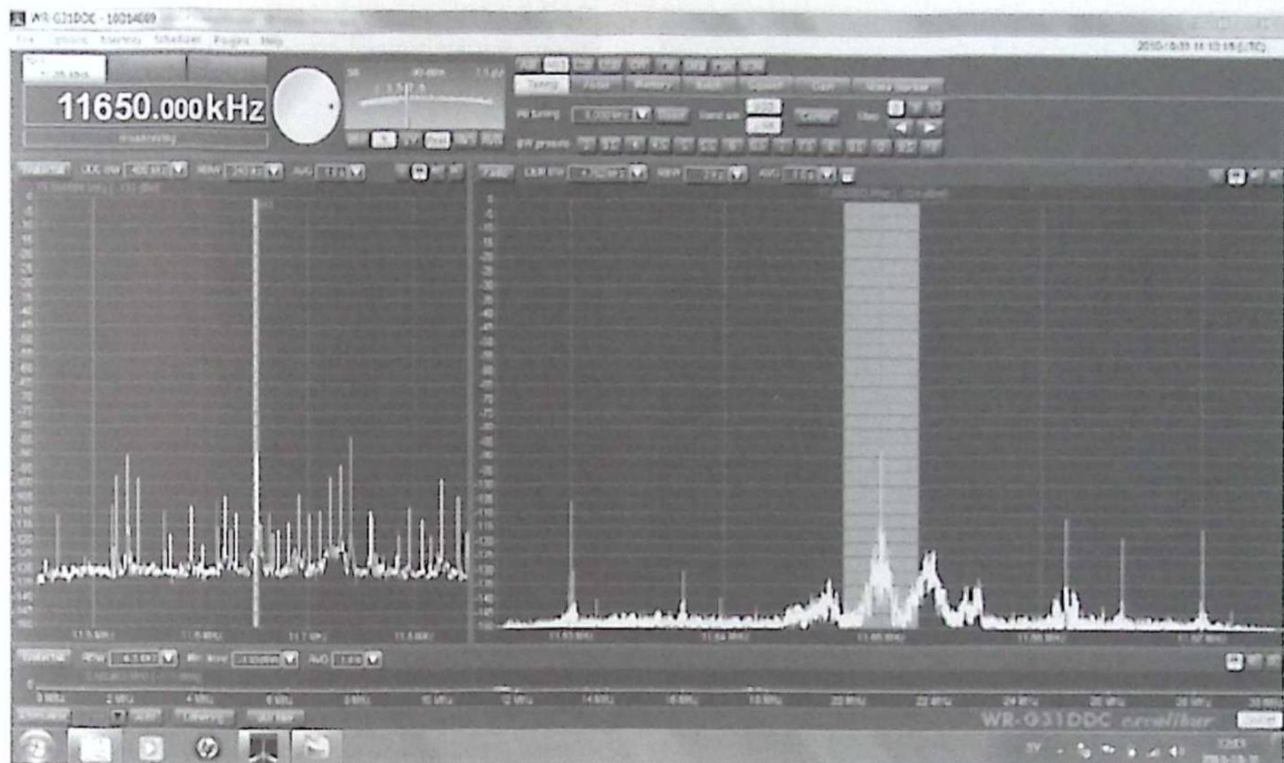
Sigvard Andersson, som f.n. befinner sig i Parkalompolo, berättar per telefon att han inte har lyssnat så mycket utan i stället ägnat sig åt att plocka lingon, koka lingonsylt och spänna antenner. Nu var dock sockret slut och med närmsta affär 5 mil bort blir det återfärd till hemorten redan nu på fredag. Det mesta jobbet verkar nu vara gjort, alla NA-antenner är översedda men LA- och Asienantennen återstår att titta över.

Claes Olsson skrev på NDL:s hemsida <http://www.ndl-dx.se>.

Vi fortsätter prova Winradio Excalibur

När jag skrev referatet av mina erfarenheter av Winradio Excalibur i förra EA, så hade jag till största delen testat på en inofficiell utgåva av mjukvaran - v1.11. Medan jag skrev hann det komma en officiell v1.12, därefter har man officiellt släppt både en v1.13 och v1.17. Ungfär en utgåva per månad som tidigare. Det blev inte möjlighet att lägga så mycket tid vare sig på v1.12 eller v1.13. Vad jag kunde konstatera var att jag inte lyckades få programmet att krascha genom att skifta mellan AM och synkron AM (AMS), vilket den ofta gjorde tidigare. Lite för kort tid kanske för att det skulle vara statistiskt säkerställt, men subjektivt en klart stabilare mjukvara. När det gäller v1.17 har jag haft möjlighet att lägga mer tid på den och vågar nu ganska säkert säga att den verkligen är stabil, hittills har jag inte lyckats få den att krascha. Och då har jag stressat den genom att hålla på och skifta mellan de olika demodulatorerna. Sedan kan jag väl nämna att jag aldrig fick någon bekräftelse från Winradio om att de kände till denna kraschbenägenhet, men de fick mina loggfiler från krascherna och nu är problemet bevisligen löst. Behöver jag nämna att det inte nämns en stavelse om detta i deras utgåveinformation.

Ett annat problem jag skrev om i förra numret var ljudet blev kraftigt distorderat när man använde AM-demodulatorn och lyssnade på stationer som besvärades av selektiv fading. Det problemet uppmärksammades också av Bjarne Mjelde. Det finns fortfarande kvar, men min subjektiva bedömning är att det blivit aningen bättre. En annan iakttagelse är att man minskat insvängningstiden när man slår över till synkron AM, med v1.11 så var jag i stort sett tvungen att använda den vanliga AM-detektorn när jag stegade mig igenom banden, trots att AMS normalt lät betydligt bättre. Nu går det bra att köra med synkrondetektorn och till exempel stega i 5-kHz steg på kortvågen, utan att direkt besväras av insvängningscykeln. Myntets baksida är att det blir ett kort men störande missljud när man växlar mellan AM och AMS. En förbättring av användargränssnittet är att det nu går att justera storleken på de två övre demodulatorfönstren i förhållande till det undre mer flexibelt än tidigare. Här visas skärmbilden när demodulatorfönstret maximerats. Notera att upplösningen i frekvensled här på bilden är den lägsta, den kan ställas så att man kan se maximala upplösningen (1 eller 2 Hz, beroende på vald DDC-bandbredd).

DRM har jag inte provat på tidigare versioner, men nu letade jag fram filen med min DRM-nyckel från datorn som hyser min gamla Winradio G313i. Jag kopierade den till den folder där jag trodde den hörde hemma på min laptop, men Excalibur hittade den inte. En snabb mailväxling med Winradio (de är alltid snabba med att svara) och jag fick installationsbeskrivningen, kopierade nyckeln till rätt mapp och DRM-demodulatorn gick igång utan problem. Lyssningsmässigt fungerar den helt acceptabelt, och när man öppnar audiofliken så får man upp den extra informationen man får vid DRM-sändningar: signal/brusförhållande, samt en textremsa med information om utsändningen och de eventuella textmeddelanden som kan finnas med.

Det är glädjande att Winradio tar användarnas kritik och kommentarer på allvar och i snabb takt levererar nya mjukvaruutsläpp. Smolket i bägaren är att de verkar väldigt obenägna att erkänna problemen. Nåja, det är jag beredd att leva med om de ändå är lyhörda och tar tag i och löser problemen inom rimlig tid. Nya mjukvaruutsläpp hinner säkert komma innan nästa EA, men framför allt skall jag hinna göra lite noggrannare jämförelser med andra mottagare.

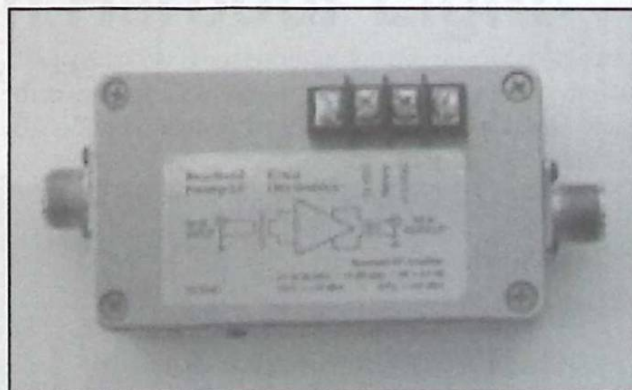
Moritz Saarman

Kiwa broadband preamplifier 2.0

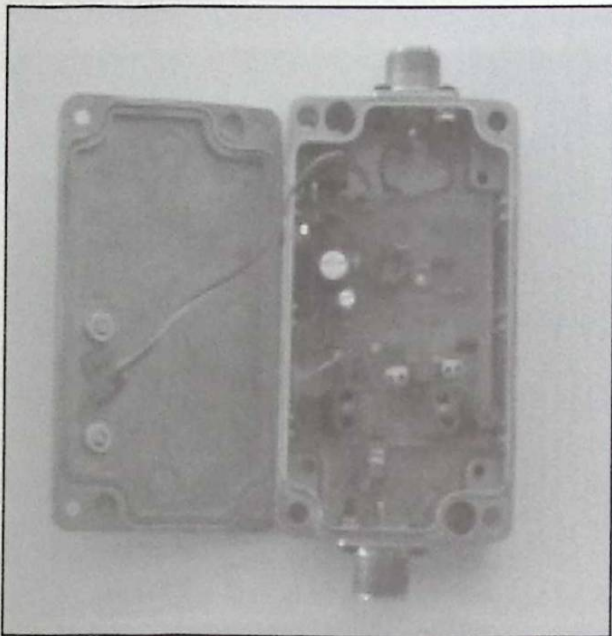
Som den intresserade kunnat läsa vid några tillfällen har flera populära DX-mottagare mer eller mindre kraftigt reducerad känslighet på mellanvågsbandet. Detta gäller bl.a.

- * Kenwood R-600
- * Kenwood R-1000
- * Kenwood R-2000
- * Kenwood R-5000
- * Panasonic DR-28/DR-29
- * Panasonic DR-48/DR-49
- * Panasonic B-600
- * Sony ICF-6800 W
- * Yaesu FRG-7700
- * Yaesu FRG-8800

Listan kan göras längre. Även mottagare som Icom IC-R-71 och IC-R75 samt JRC NRD-515 är drabbade av samma problem, låt vara i betydligt mindre omfattning.

Orsaken till detta är att mottagarnas konstruktion gör det svårt (och därmed dyrt) att få dem immuna mot starka signaler på mellanvågsbandet. Att sätta in några dämpmotstånd är förstås en mycket billigare lösning, för ingen mottagarfabrikant med självaktning vill förstås släppa ut en produkt som besväras av diverse falska

Ett gediget bygge som synes!
signaler på marknaden...

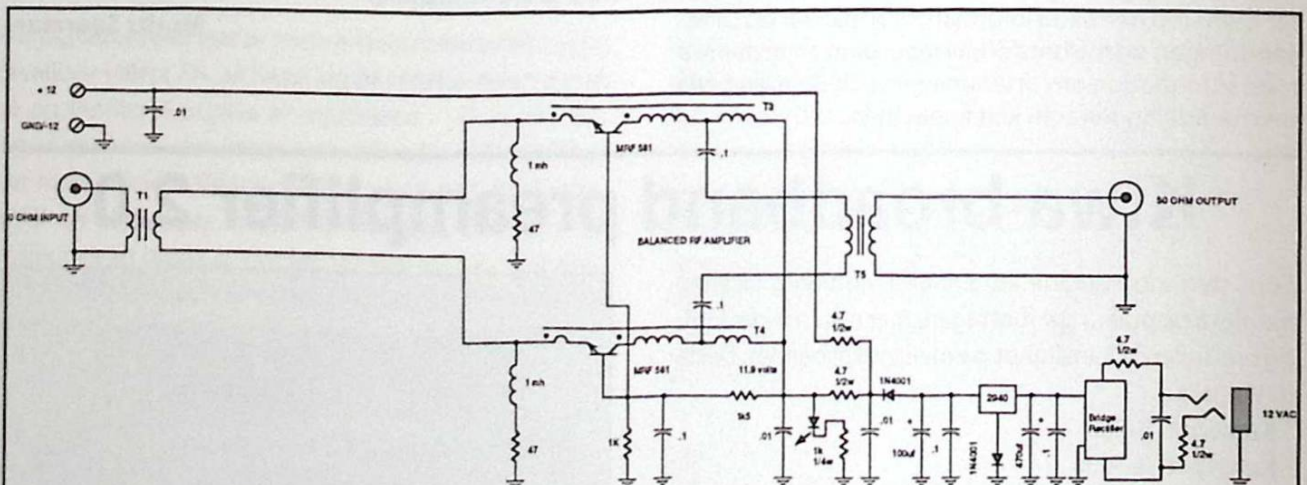
Jämfört med tidpunkten för då mottagarna konstruerades har tiderna emellertid förändras. I vår del av världen har mängder av starka mellanvägsstationer stängts, för att inte tala om alla störsändare bakom den så kallade järnridån. Inte minst för vårt vidkommande har den starka norska sändaren på 1314 gått till hävderna, låt vara efter vissa lite oväntade "dödsryckningar". Vår sista kvarvarande svenska MV-sändare har nyligen stängts. Och i Finland är förhållandet detsamma.

Det här gör att mottagarnas dämpning från fabrik idag är onödigt kraftig och att de skulle kunna producera bättre resultat.

Det bästa är förstås att åtgärda problemet vid källan och modifiera mottagaren. Det kan dock vara lite vanskligt i brist på beskrivningar på hur man ska gå tillväga på många håll. Sedan tar man förstås en viss risk, i all synnerhet om man är ovan, när man sätter lödpennan i en mottagare. Eftersom det i regel inte finns reservdelar till gammal mottagare slutar äventyret i ofta med en sista resa till elektronikåtervinningen om man skulle göra fel. Rörmottagare är mycket tåligare i detta avseende men behovet av förstärkning är där lägre eftersom de oftast saknar dämpning på MV.

Alternativet är att öka signalstyrkan genom att koppla in en bredbandsförstärkare. Egentligen en sämre lösning eftersom alla förstärkare adderar en bruskomponent. Men man behöver å andra sidan inte gå och och "meka" med radion överhuvudtaget.

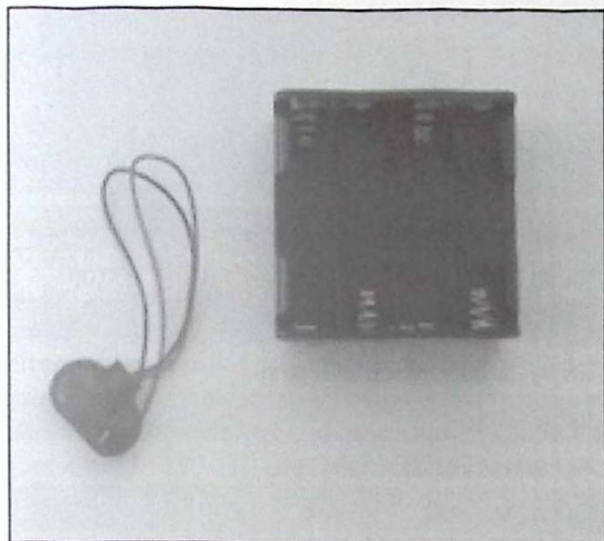
Kiwa broadband preamplifier 2.0 är en sådan bredbandsförstärkare. Det är ingen ny produkt utan den lanserades redan 2002. Som namnet antyder hade den också en föregångare utan versionsbeteckning. Skillnaden emellan är att 2.0 har bättre hantering av starka signaler men å andra sidan saknar den separat ingång för höghögfrekvent antenn (exempelvis longwire) vilket är en typexempel på försämring genom utveckling!

Broadband Preamp Version 2.0

Kiwa Electronics

© 2003

Enkelt sätt att ordna med 12 V spänningsförsörjning vid mobil drift. Alkaliska AA-celler i idag billiga i storpack på exv Clas Ohlsson, Kjell & Co eller Lidl.

Specifikationer

Förstärkning: 10 dB.

Frekvensomfång: 100 kHz-30 MHz.

Brustal: < 4,0 dB.

Andra ordningens skärningspunkt (ICP2): > +70 dBm.

Tredje ordningens skärningspunkt (ICP3): > +40 dBm.

Strömförsörjning: 12 V, 200 mA via nätäggregat eller 100 mA via batterier.

Antenningång: 50-75 Ω obalanserat.

Antennutgång: 50 Ω .

Mått: 14 * 6 * 3 cm. Vikt 300 g. Det medskickade nätäggregatet väger 550 g.

In- och utgångar är av SO-239-typ.

Förstärkaren är mycket robust byggd, den skulle nära nog tåla en beskjutning med pistol om någon skulle komma på den befängda tanken. Nätäggregatet an-

sluts via en 3,5 mm stereokontakt, medan batterianslutning sker via en skruvanslutning på ovansidan. Ska man använda batteridrift så är det enklaste att köpa en batterihållare för åtta AA-celler med tillhörande kontakt från exv. Kjell & Co. Om man nu inte redan driver radion från ett bilbatteri, förstås.

Tyvärr saknas en omkopplare för att koppla ur förstärkaren, utan man får helt sonika flytta antennkabeln från förstärkaren till mottagaren. Nu är detta inget stort problem i praktiken eftersom enheten inte bör vara inkopplad under dygnets mörka timmar, åtminstone inte om man kör med långa antenner (test med Icom IC-R75 och 300 m longwire i Möklinta visade sig ge upphov till en del falska signaler). Man ansluter med fördel förstärkaren vid lokal soluppgång ungefär. Då får man uppleva en markant skjuts i signalnivån. Detta gäller förstås inte bara mellanvåg utan även piraterna på 48 meter och anorstädes får välbehövlig förstärkning, många av dem är rätt så svaga och sänder bara med något tiotal watt. Samtidigt som mottagning på 48 meter blir allt mindre optimal ju ljusare det blir.

Nu är förstås detta inte gratis, Kiwas produkter är inte kinesisk massproduktion utan tillverkas för hand i USA. Bredbandsförstärkaren kostar 109 \$ + frakt. Exakt vad den belöper sig på får man e-posta Kiwa och fråga om. Webbplats www.kiwa.us. Har man otur så fastnar paketet i tullen och man avkrävs då ytterligare avgifter. Man får trösta sig med att dollarkursen f.n. är behagligt låg!

DX-ar man uteslutande i stadsmiljö är detta strängt taget en onödig produkt, eftersom känsligheten i regel begränsas av den externa brusnivån. Vid dagtidsmottagning av MV-DX-stationer på ostörda ställen är dock förstärkaren motsvarande Kiwa Broadband Preampfier närmast att betrakta som standardutrustning.

Magnus Jespersion

Ännu ett QSL från Harbour Light

Alf Persson i Nödinge rapporterade Harbour Light även på sin andra Parkalompoloexpedition, PAX 88. Detta resulterade i ett nytt QSL-brev via e-post från direktören Randy Cornelius:

Hello Alf,

Greetings from Carriacou! Thank you for your second "catch" of the Harbour Light. You were indeed listening to us - the recording confirms that without a doubt!

I will forward the audio clip to the broadcaster you were listening to so he can enjoy hearing what his programme sounds like from so far away.

Your reception is exceptional for the distance - clearer than last year! We have not had many DX reports due to the poor sun activity as it relates to propagation. Now

Fortsättning på sidan 38

DX-köp

Sveriges DX-förbund | Box 1097 | 405 23 GÖTEBORG | 070 - 316 00 76 | dxkop@sdxf.se

Allmänt

CQ, QRX & Co. Abkürzungen Codes...	80,00
Ericssons jubileumsbok	50,00
Funklexikon	80,00
Klassiska Vasalopp 1925-1973	150,00
Latin America by radio	40,00 REA
Minnesboxen krigsåren (7 CD)	850,00
Minnesboxen (olika års-CD) st	160,00
Minneboxen, Klassiska Vasalopp	150,00
Satellitnempfang auf Reisen	50,00
World QSL-book (CD)	150,00

Antenner

NRC antenna reference manual 3	260,00
--------------------------------	--------

Frekvenstabeller och årsböcker

Das grosse Handbuch der Satelliten...	95,00 REA
Hörzu radio guide 2006-2007	50,00 REA
Hörzu radio guide 2008-2009	75,00 REA
Hörzu Radio Guide 2010-2011	175,00
Sender & Frequenzen 2009	100,00 REA
Sender & Frequenzen 2010	200,00 REA
Television Viewer's Guide 2007	50,00 REA
World RTV handbook 1947-1958 CD	375,00
World radio TV handbook 2010	200,00 REA

Historik

A history of Radio Pakistan	100,00 REA
Boken om Radio Q	75,00 REA
Eteraktuellt minns svensksändarna	90,00
The early devel. of radio in Canada	300,00
Tidens tusende tungor	125,00
Tyskland talar- (8 CD)	250,00
Voice of America: A history	250,00

Pirater och clandestine

Border Radio	200,00
Caroline "For the moment.. (CD)	150,00
Piratensender	175,00
Piratdrottningen (Radio Syd)	200,00

Radio 270 - Life on the ocean waves	100,00 REA
Radio Caroline - The legend lives... (CD)	200,00
Radio Caroline - The pirate years	200,00 REA
Radio Caroline North - Rocking...	160,00
Rebel radio	225,00
Records at Sea	125,00
Stick iväg, Jack!	370,00
The Beat fleet	225,00
The ship that rocked the world	225,00

Radioteknik

A family affair - The R.L. Drake story	450,00
A pictorial history of Collins amateur...	675,00
Communications receivers. The vacuum. tube era	375,00
DAB - das neue digitale Radio	75,00 REA
Discover DX-ing	130,00
HDTV 2006	75,00 REA
Heathkit. A guide to amateur radio..	530,00
Kurzwellenempfang mit dem PC	175,00
Mittelwelle, Band 1 - Grundlagen	175,00
Mil spec radio gear - Korean...	430,00
Radio data code manual, 18th ed.	375,00
Radiohören auf Lang- und Mittel...	180,00
Radios by Hallicrafters	250,00
Radiovielfalt via Satellit	75,00 REA
Theorie und Praxis der Kurzwellen...	255,00
Webradio und Web TV	80,00

Utility

2009/2010 Guide to utility radio...	525,00
Flug navigationsverfahren	160,00
Not- und Katastrophenfunk	225,00
Radiotelex Messages	220,00
Spezialfrequenzliste 2007-08 Band 2	100,00 REA
Spezialfrequenzliste 2009-10 Band 1	180,00
Tips und Tricks zum Scanner-Empfang	160,00

Betalning till Plusgiro 61 56 40 - 0. Beställ gärna på webben:
www.sdxf.se/DX-kop/index.php

Nya Hawaii-stationer för mig blev 670 KPUA, 690 KHNR, 880 KHCM, och 1130 KPHI, och från Alaska hörde jag 1430 KMBQ för första gången. Från det hållet kunde även noteras 1020 KOAN som länge varit inaktiv, men som nu var igång med relä av en systerstation på 104.9 FM, vilket antagligen är ett sätt för dem att slippa återlämna licensen till FCC. Dessutom gick 1450 KLAM bättre än jag upplevt tidigare med oldies. QSL-et pryder dock pärmen sedan ett par säsonger. Japan gick en stund på eftermiddagen och dessutom Australien på X-bandet, men inte med full fart tyckte jag. Lördagsmiddagen blev Bosses kalkongryta med ris varefter det åter blev vilohem vid 16.30 UTC. Lite sömn också, innan det blev dags att kolla kondsen igen vid 21.00 UTC.

NEWS TALK

AM 690 KHNR

Hawaii's Intelligent Talk

16-17.10

Tyvärr lät det inte så bra från NA på senkvällen-tidiga natten. Visserligen hördes 1230 CFFB lite halvkackligt och några starkare stationer från CO-hållet kunde noteras efter midnatt UTC, men ganska snart stod det klart att kondsen låg mot LA och Karibien istället. Återigen en förhöjd solvind ställde till det alltså. Lyssnade inte så aktivt under natten (packade och tog lite nattmat istället) men spelade in med Perseus med LA-antennen och eftersom det gick en hel del stationer från det hållet kan man ju passa på att utforska det utbudet lite bättre vad det lider. Detta är det väl mest bara Valter (VC) som gjort i Parka tidigare. ZIZ gick exempelvis mycket bra på 555. Först vid 03.00 UTC märktes en viss förbättring från NA-hållet med klara signaler exempelvis på 850 KOA och 1430 KEZW/KLO men det fastnade nog inget spännande tror jag. 03.35 UTC kopplade jag ur för den här gången. 05.50 SST blev det avfärd – Bosse skjutsade mig till bussen i Pajala som gick 07.30. 14.45 var jag åter i Umeå och kunde under kvällen konstatera att både utrustningen och undertecknad överlevt de dryga sju timmarna på bussen. Arbetsdag dagen därpå... Sammantaget en godkänd utflykt trots en del avslagna perioder, så det torde kanske finnas underlag till en skaplig bunt rapporter när man börjar granska innehållet på den dryga 1 TB som blev inspelad? Vi får dra smygen som vanligt. Kanske kan man omsider hitta så pass roliga stationer som KHOB nedan? PAX-loggarna uppdateras allt eftersom på Bosses hemsida, <http://www.furuogrund.se/pax/>.

AM 1430

HOMETOWN RADIO

Serving the Valley & Beyond

1390 KHOB, Hobbs NM

Ett av årets trevligaste QSL anlände per e-post under september. Jag hade inte hunnit mangla färdigt min 1 TB från fjolårets PAX-expedition (PAX82) så nu och då under sommaren satt jag och kollade diverse filer vilket resulterade i flera nya rapporter från både NA och Australien. Ett id på 1390 från morgonen 9.10 blev jag först inte klok på. Men visst sa dom "New Mexico"? Nu trillade polletten ner – det visade sig ju vara ett ganska tydligt legal id på 1390 KHOB! New Mexiko avhandlades ju i NA-horisont i EA 2 i våras och KHOB fanns med bland de stationer som teoretiskt borde kunna dyka upp – dock red veterligen ej noterad i någon svensk loggbok tidigare. Svar hade relativt nyligen kommit till ett par finska DX:are dock, så jag fick två e-postadresser att prova. Den ena studsade men den andra resulterade i ett mycket trevligt mail innehållandes en Word-bilaga med perfekt QSL-text! Stort tack till Glen L. Houston, President!

To: Mr. Jan Oscarsson

Hinkgrand 26,
S-90629 Umeå
SWEDEN

From: KHOB 1390 AM, Hobbs, New Mexico, USA
Long distance (DX) reception report

Dear Mr. Oscarsson:

This is to confirm your long distance reception of KHOB 1390 AM as follows:

DATE: October 9, 2009

TIME: 12:00 am Mountain Daylight Time (MDT) (=0600 GMT/UTC)

FREQUENCY: 1390 kHz AM

PLACE: Parkalompolo, Sweden

The ID said was as follows:

"KHOB 1390 AM Hobbs, New Mexico. ESPN Radio for Southeast New Mexico and Lubbock, Texas"

The announcer's voice heard was Don Silcott of Hobbs, NM, USA. Mr. Silcott began his broadcast career with Radio Station WHO in Des Moines, Iowa, USA. KHOB is a full-time affiliate of ESPN Sports and broadcasts 24 hours per day, 7 days per week. We are in the process of opening a new inter-active website at ["espnswsouthwest.com"](http://espnswsouthwest.com), and we invite you to visit it.

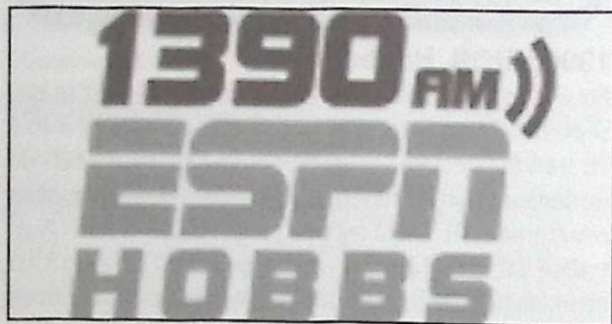
We appreciate your reporting your long distance reception of KHOB/ESPN 1390 AM.

My very best,

Glen L. Houston, President

KHOB/ESPN Radio 1390 AM

KHOB är alltså som framgår av QSL-et en ESPN-station. Hobbs ligger i sydöstra New Mexico, nära gränsen till Texas, vilket ju föranleder att man även sänder för Lubbock, TX. Hobbs har cirka 29.000 invånare och namnet kommer efter James Isaac Hobbs och hans fru Fannie som var bland de första att bosätta sig där. Hastigt och lustigt fördubblades reds New Mexico-samling alltså! Ramlade ju även över 1350 KABQ under PAX82, vilken också den svarade per e-post. Nu väntar man bara på Arizona...

Harbour Light, fortsättning från sidan 36

that the sun activity is improving, I hope you and other will be able to enjoy catching DX stations once again.

Do you need another "QSL" or will this email confirmation suffice?

*Take care!
Randy*

Ett mycket trevligt svar med andra ord, och Alf tycker att det är kul med stationer som gillar våra rapporter. Och det kan man hålla med om, motsatsen (eller i varje fall att de inte bryr sig) är idag tyvärr det vanliga. Detta bottnar säkert i flera orsaker, varav en är att yngre personer inte är intresserade av mellan- och kortvåg och därmed inte heller distanslyssning. Att lyssna via Internet är ju så mycket lättare... Sedan tillkommer naturligtvis sådant som krympande ekonomi och därmed sammanhängande företeelser som slimmade organisationer.

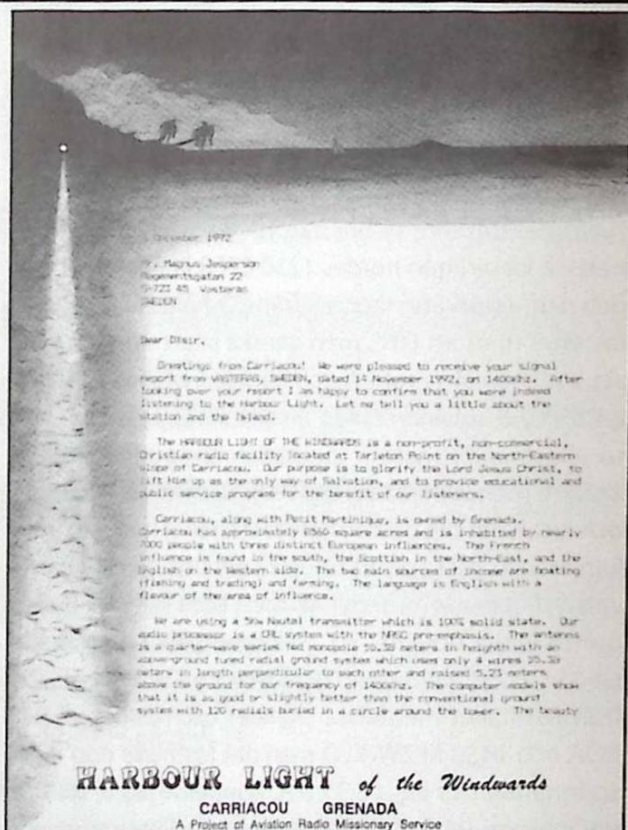
Stationen är en av de absolut mest lätthörda stationerna på mellanvåg från den karibiska övärlden. Ja, man kan faktiskt gå så långt att betrakta den som en indikatorstation, hörs den inte på sin frekvens 1400 kHz är bandet troligen stängt mot den här delen av världen. Eller också DX-ar man med en för dålig antenn, har för hög lokal störningsnivå eller en för oselektiv mottagare. 1400 är ju en av de mest fria TA-frekvenserna, omgivande européer finns på 1395 och 1404 kHz, så långt ifrån man kan komma...

Mitt eget QSL från stationen daterar sig från 1992 efter att jag hört den under en lyssnarnatt i Bernt-Ivan Holmbergs DX-QTH i Möklinta. QSL-et består av ett två sidigt brev, utskrivet på en matris skrivare vars färgband sett

Nu var vi framme vid spaltavrundningen och NA-redaktionen passar på att önska sig bidrag av alla de slag till årets sista EA! Titta vad ni har i lådorna – annars riskerar ni som vanligt att få höra red skrävla över de senaste QSL-erövringarna! Verkar det här med NA-DX intressant och du inte vet var du ska börja, kontakta gärna red! Until next time 73s de JOB!

Utförsäljning

Nu säljer DX-köp ut de sista exemplaren av World Radio & TV Handbook 2010 och Sender & Frequenzen 2010 till kraftigt nedsatta priser!
Passa på att fynda!

sina bästa dagar. Detta i kombination med det gulaktiga brevpapperet gör att kontrasten blir lite dålig så jag hoppas det går fram i trycket... Det är undertecknat Rolan Cornelius, far till Randy som var chefsingenjör då men som råkade ramla ner från sin amatörradiomast - ett fall på 17 meter vilket naturligtvis resulterade i relativt omfattande skador och en lång konvalescens.

Jag vet inte om Harbour Light har förärats titeln årets QSL-station. Om så inte är fallet tycker jag att det är en stark kandidat, för att svara på våra rapporter i cirka två decennier utan att rikta sig till utlandet är en prestation i sig!

Magnus Jespersen

Aktuellt på banden

Claes Olsson | Trestegsgatan 113 | 603 63 NORRKÖPING | 011 - 18 22 23 | apb@sdx.se

EUROPA-AFRIKA

ALBANIEN

Radio Tirana med engelska:

0330-0400 6100 kHz

0430-0500 6100

1530-1600 13640

1945-2000 7465, 11635

2100-2130 7530, 9895

Tyska:

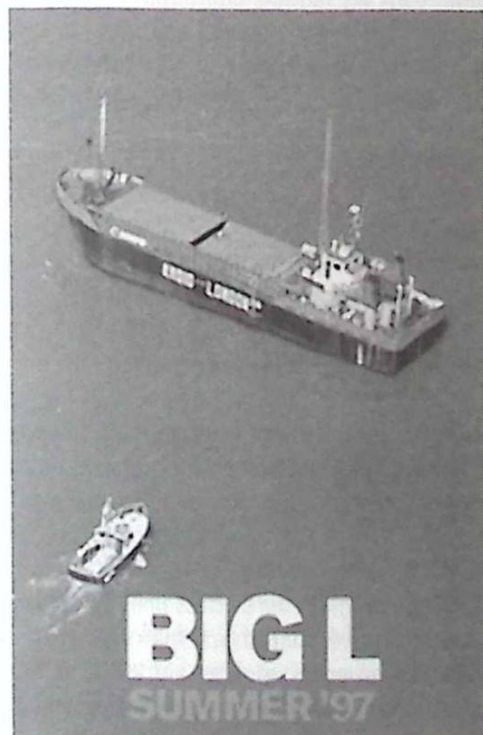
2031-2100 7465

Radio Tirana via Ullmar Qvick

CENTRALAFRIKANSKA REPUBLIKEN

Enligt mina källor kommer frekvensen för Radio ICDI:s nattsändningar att vara 3390 kHz. I sin blogg (<http://danhcjb.org/>) skriver Dan Anderson, att ännu en sändare kommer att sättas upp av tekniker från HCJB som en gåva till Radio Centrafrique i Bangui-Bimbo. Frekvensen för denna är ännu inte känd, men kommer troligen att vara 5035 kHz. På webbsidan finns också bilder av antenninstallationerna på båda platserna. Båda sändarna är av lågeffektsmodell, endast 1 kW. Se också webbsidan <http://www.icdinternational.org/radio.html>

avolainen i RM

HOLLAND

Big L International på 1395 kHz har börjat sända ut sina nya QSL-kort. Adress att sända rapporten till inklusive ett SAE: P.O.Box 1536, 1000BM Amsterdam. Mer info på www.1395.eu E-mail qsl@biglradio.co.uk

Big L via Terry, mwdx yg via RM

IRLAND

Mer om Atlantic Radio jag skrev om i förra APB:

Atlantic Radio Ireland är en ny station som sänder från Irlands västkust på MV 1251 kHz och KV 6960 kHz. I ett QSL till Björn Fransson skriver Stephen Prendergast följande om stationen:

"We are located on the west coast of Ireland. Our transmitter tower is 80ft high, it supports an inverted L antenna for 1251 kHz which is currently of air, and it supports an inverted V antenna for 6960 kHz.

Our transmitter is handmade in the UK, it uses two GU 50 valves giving us 70W carrier output."

Har kollat lite här i Norrköping och man hörs hyfsat morgon och eftermiddag/kväll på 6959.6 kHz.

Stationen har inget att göra med forna Atlantic 252 eller Atlantic 2000 från Frankrike. Får nog räknas till kategorin pirater.

Mera info finns på stationens hemsida www.atlanticradio.ie. E-post: stephenprend@gmail.com eller stephen@atlanticradio.ie.

Björn Fransson och red

144 UPPER LEESON STREET. DUBLIN 2
TELEPHONE: 606881/606546

ITALIEN

Lite mer info om Ondamedia Broadcast, den nya MV-stationen på 1512 kHz.

Mosfet-sändaren har en uteffekt av 600W men körs nu med reducerad effekt, 350-400 W. Signalen matas till en vertikal 1/8-vågsantenn. Inom den närmaste tiden kommer man att förbättra jordplanet med fler radialtrådar. Sändningsorten är San Pietro i Casale, mellan Bologna och Ferrara i norra delen av Italien. F.n. är man igång dagligen 0700-2330 lokal tid.

I brevhuvudet finns också frekvensen 1503 kHz vilken antagligen kommer att användas för den annonserade DRM-sändningen någon gång i framtiden. Programmet består av lokal musik, kultur och nyheter av det mer lokala slaget. E-postadress till stationen: ondamediabroadcast@gmail.com

Magrone via mwdx yg via RM

MADAGASKAR

KNLS håller på att sätta upp en ny station på Madagaskar. Arbetet kan följas på den nya webbplatsen www.africanpattways.com
Alan Roe i Contact via RM

SANTA HELENA/LITAUEN

Sändningarna från St. Helena blev ju, som alla vet, inställda i år av den ena eller andra anledningen. I stället hade RMRC ordnat en alternativsändning den 9 oktober via Sitkunai i Litauen. Vi var ett gäng i NDL som samlades i vårt QTH för att lyssna på denna och samtidigt testa en nydragen antenn. Sändningen blev ingen succé, svår QRM redan från början av sändningen 1530 UTC och helt omöjligt att höra något vettigt efter 1600 då CRI drog igång på samma frekvens. Programmet var väl inga höjdare, språket var tyska och man hade lovat lite klipp ur de föregående årens sändningar, men p.g.a. av usla mottagningsförhållande gick det inte att få ut mycket av programmet och svårt var det att känna till låtarna. Men vi 4-5 stycken som lyssnade fick i alla fall ihop till vår sin rapport.

CON

DIEGO GARCIA

AFRTS, Diego Garcia hörd 2200-2230 på 4319 kHz med nyheter på engelska.
Petersen i SWN

INDONESIEN

RRI Serui hörd igen runt 4605 kHz efter en längre tids tystnad.
Div. källor via RM

KINA

Följande Xizang PBS KV-frekvenser rapporterade inaktiva: 4920, 5240, 5935, 6110, 6200, 7255, 7450, 9490 och 11860 kHz.
WRTH via RM

LAOS

Lao National Radio, Vientiane hörd 1253-1329 på 7145 kHz px på franska, 1329 station id och frekvens följt av nyheter på engelska.
Howard i SWN

MYANMAR (BURMA)

Radio Myanmar hörd vid ett flertal tillfällen på nya 7200 kHz (ex 7186).
WRTH via RM

PAPUA NYA GUINEA

Radio Fly är en ny KV-station i Papua New Guinea, finansierad och skött av Ok Tedi Mining Limited. Radio Fly sänder på 3915 och 5960 kHz och rapporterades för första gången av japanska DX-are den 18 maj. De båda sändarna finns i Tabubil och Kiunga. Radio Fly sänder också lokalt på FM på dessa båda platser.

Gruvbolaget driver en stor koppargruva i bergstrakterna i Tabubil, nära gränsen till Indonesien. Kiunga är den närmsta hamnstaden och därifrån skeppas koppar ut. Ok Tedi Mine är en stort företag och man svarar för en tredjedel av Papua New Guineas exportinkomster och för nästan en fjärdedel av dess BNP. Tyvärr försvinner råvarutillgången snabbt och man räknar med att brytningen kommer att upphöra vid 2013 års utgång. Enligt stationen själv "bidrar man med vital samhällsinformation till North Fly-regionen, delar av West Sepik, den resterande delen av Western Province och delar av gränsen till West Papua."

Radio Fly sänder på engelska och tok pisin. Adressen är P.O.Box 1, Tabubil, Western Province, Papua New Guinea.
DXI via RM

Tanzen SIE aus der Reihe!

RADIO 700

Das Europaradio

... Ihre Schlager und Oldies...

regional im Kabel, europaweit über Kurzwellen 6005 kHz und weltweit im Internet: www.radio700.eu

TYSKLAND

ARC Newflash, Berlin på 1485 kHz är nu åter igång med DRM-sändning 24 h. Tråkigt!

Bengt Ericson via A-DX via RM

ASIEN-OCEANIEN

AUSTRALIEN

Radio Symban från Leppington, SW, Sidney, hörd även i Skandinavien på 2368.5 kHz kan nås via e-post symban@radiosymban.com.au.
Div. källor via RM

BAHRAIN

QSL från Radio Baharain, Abu Hayan mottaget för en rapport på det arabiska programmet på 9745 kHz. V-s var Mr. Abdulla Ahmed Al Balooshi, Act. Director of Technical Affairs. Rapporten var sänd till P.O.Box 1075, Manama, Bahrain.
Evans via DXLD via RM

Också hörd 2345-2400 på 6010.0 kHz med id på engelska och engelsk popmusik. Även 1808 med nyheter på engelska.
Savolainen i Dexplorer, Petersen i SWN

NORD- OCH LATINAMERIKA

ALASKA

KNLS med engelska från den 31 oktober:

0800-0900 7355 kHz

1000-1100 7355

1200-1300 7355, 9655

1400-1500 7355

Nydesignad webbplats: www.knls.org/

Gupta i Cumbre

930 KNSA Unalakleet AK har fått tillstånd till 4.2 kW NDA, tidigare 2,5 kW.

950 KIYU Galena AK åter igång med VAR-format.

AMLOGBOOK, IRCA via RM

BRASILLEN

Rádio Inconfidência, Belo Horizonte åter igång på 15189.7 kHz. Hörd bl.a. runt 1630 med id "onda media... ondas curtas, 49 metros, 6010 kHz, Rádio Inconfidência".

Méndez i Cumbre

DOMINIKANSKA REPUBLIKEN

Radio Amanecer på 6025 kHz verkar nu vara igång hela natten. Hörd bl.a. 0440-0505.

Howard i Cumbre

ECUADOR

La Voz del Saquisilí y Libertad, Saquisilí hörd 2335-2359 med flöjtmusik och nationalsång.

Bolland i SWN

GUATEMALA

Radio Verdad, Chiquimula kämpar på med sina kortvågssändningar, f.n. troligen med en lågeffektsresersändare på sin vanliga frekvens, 4055v kHz. Stängde 0410 med nationalsången.

Evans i Cumbre

KANADA

560 CHTK, Prince Rupert BC har ansökt om att få flytta till FM.

930 CJYQ, St. Johns NL har ansökt om att få ändra till rundstrålning samt att minska natteffekten från 25 till 3,5 kW, dageffekt fortfarande 25 kW.

1070 CBI, Sidney NS har flyttat till FM

1220 CHSC, St. Catharines ON har inte stängt trots att man inte förnyat licensen. Förhandlingar pågår.

1220 CJUL, Cornwall ON ej igång.

1230 CFXG, Grand Cache AB har ansökt om att få flytta till FM.

1240 CBMO, Lac Megantic QC ej igång.

1270 CFGT, Alma QC har flyttat till FM.

1340 CIBQ, Brooks AB har flyttat till FM.

1450 CHOR, Summerland har flyttat till FM.

1570 CFAV, Laval QC har nytt call CJLV.

1610 CHHA, Toronto ON nu med spanska.

AMLOGBOOK, IRCA, NRC, DXMA via RM

6030 CFVP, Calgary AB 1148-1150. Countrymusik, id "AM 10-60".

Sellers

6070 CFRX, Toronto ON 0540. Px på engelska.

Curtis

6160 CKZN, St. Johns, NL. Engelska nyheter, jazz. Hörd 0200-0435.

Petersen

6160 CKZU, Vancouver AB. Hörd 1145 med BBC-nyheter.

Sellers

Alla i SWN

PERU

Rafael Rodriguez R. har från sitt QTH i Bogotá, Colombia har genom idogt lyssnande kollat sändningstiderna för de stationer som är igång.

3330.0 Ondas del Huallaga 1030-0200

4747.0 Radio Huanta 2000 1100-0100

4775.0 Radio Tarma 1100-0200

4790.0 Radio Vision 24h

4824.4 La Voz de la Selva 1100-1300 ingen nattsändning.

4826.4 Radio Sicuani 1030-0300, ibland längre

4835.4 Radio Marañón 1100-0200, ibland längre

4940.0 Radio San Antonio 2200-0030

4950.1 Radio Madre de Dios 1030-0150

4955.0 Radio Difusora Cultural, Amauta 1100-0100

5025.0 Radio Quillabamba 1030-0000, ibland längre

5039.2 Radio Libertad de Junín 1100-1400

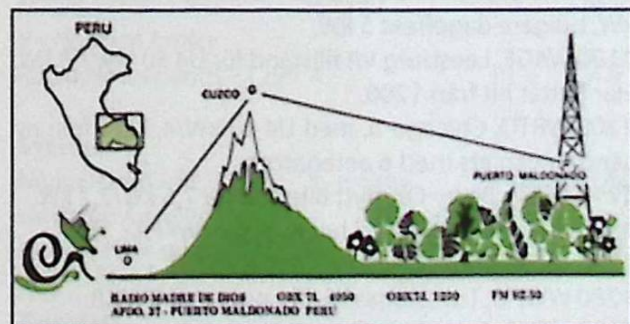
5120.4 Ondas del Suroriente 1000-0300

5460.0 Radio Bolívar 2330-0130

5485.6 Radio Frecuencia Popular 2330-0200

5921.3 Radio Bethel 1045-0100

Rafael Rodriguez R. DXLD via Kur

Förutom dessa stationer är nedanstående rapporterade av div. DX-are under senare tid:

4850.3 Radio Génesis, Huanta

4857.5 Radio La Hora, Cusco

4974.8 Radio del Pacifico, Lima

4986.9 Radio Manantial, Huancayo

5486.5 Reina de la Selva

6019.4 Radio Vitoria, Lima.

BCDX/DXLD via Kur

ST. KITTS & NEVIS

Voice of Nevis som sedan 1988 sändt på 895 kHz har nu inrättat sig i den amerikanska frekvensindelningen och sänder nu på 860 kHz.

Pennington via DXLD via Kur

Brukar gå skapligt i Florida då och då, men blir nu säkert svårare att höra på den nya frekvensen. *Red*

URUGUAY

Senaste informationen från CXA61 Radio Sarandi, Montevideo på 6045U kHz. Enligt Fernando Gopar, tekniker vid stationen är man igång, men utan förstärkare i vilket ett slutrör har gått sönder. Man väntar nu på ett nytt rör och hoppas sedan att kunna vara igång 24 h med 300 W.

Nigro via DXplorer via RM

U.S.A.

560 WQAM, Miami FL har fått tillstånd till U4 50kW/25 kW. Har tidigare varit 5 kW/1 kW. Sändaren kommer att finnas på samma plats som WAXY-7, omkring 30 miles väster om nuvarande sändningsplats. Huvuddelen av antennloben kommer att vara mot öster/nordöst.

630 WREY St. Paul MN har fått tillstånd till U4 2300/2300.

710 KMIA, Black Canyon City AZ har ny signal KBMB.

730 KURL, Billings Har ny signal KYA.

770 KCBC, Manteca CA nu med U4 50 kW/4,1 kW.

820 WCPT, Willow Springs IL nu med U2 5 kW/1,5 kW.

820 WGGM, Chester VA nu med U4 10 kW/1 kW.

910 KTRO, Vancouver WA har ny signal KKS.

940 KWRU, Fresno CA har ny signal KYNO.

950 WVT, Charleston WV har ny signal WBES.

970 KCMD, Portland OR har ny signal KXFD.

1050 WIQB, Conway SC har ny signal WHSC.

1070 KFTI, Wichita KS har ny signal KLIO.

1080 WMCU, Coral Gables FL har ny signal WHIM.

1130 KTPR Mt. Angel OR har licens för U4 25 kW/490 W men har ansökt om att få öka dageffekten till 50 kW.

1150 WJBO, Baton Rouge LA är nu igång med U4 15 kW/kW, tidigare dageffekt 5 kW.

1190 WAGE, Leesburg VA tillstånd för U4 50 kW/1,3 kW. Har flyttat hit från 1200.

1200 WRTO, Chicago IL med U4 20 kW/4,5 kW från ny sändningsplats med 6 antenntorn.

1210 KBXO, Bixby OK Nytt tillstånd för 7,5 kW/7,2 kW.

1230 WIKB, Iron River MI har ny signal WFER.

1230 KZZR, Burns OR har ny signal KBHN.

1280 WWPG, Tuscaloosa AL har ny signal WMB.

1280 KZNS, Salt Lake City UT är nu igång med U4 50 kW/670 W.

1300 KYNO, Fresno CA har ny signal KWRU.

1300 WIBR, Baton Rouge LA åter igång med jazzformat.

1320 WCOG, Greensboro NC nu åter igång med sport: ESPN-format. Reläer WMFR-1230 och WSML-1200.

1330 WMJQ har ny signal WDRE.

1350 WKCU, Corinth MS åter igång med AC/REL-format.

1440 KDIF, Riverside CA har ny signal KFN

1460 WZNZ, Jacksonville FL har ny signal WQOP.

1490 KIST, Santa Barbara CA har ny signal KSPE.

1490 WTJV, Deland FL åter igång med S/AC/REL.

1490 KWUD, Woodville TX åter igång med CW.

1510 KPIG, Piedmont CA igång med U4 8 kW/2.4 kW och med ny signal KFSN.

1510 KGA, Spokane WA igång med U4 50 kW/15 kW.

1560 KKA, Aberdeen SD med licens för 10 kW/10 kW.

1580 KKKK, Colorado Springs CO har ny signal KREL.

1580 WEAM, Columbus GA har ny signal WIOL.

1590 KMBD, Tillamook OR har ny signal KTIL.

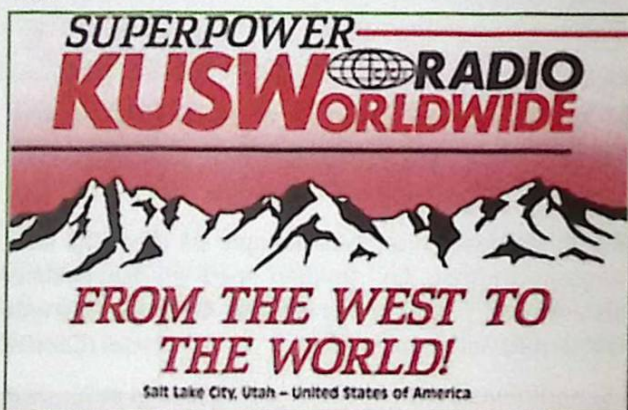
1590 KRQX, Mexia TX har ny signal KLRK.

1590 KQLO, Sun Valley NV åter igång med S/REL-format.

1600 WMNE, Riviera Beach FL har ny signal WHTY och är åter igång med ETH-format.

1600 KATZ, St. Louis MO har tillstånd för U4 6 kW/3.5 kW. Har dragit ner på natteffekten.

1650 WHKT Portsmouth VA åter igång med TLK-format.

Följande stationer rapporterade som ej igång under de senaste månaderna:

1210 KEVT, Sahuarita AZ 8/2010

1220 WPHX, Sanford ME 8/2010

1240 WKIQ, Eustis FL 8/2010

1240 KRAL, Rawlins WY 8/2010

1300 KROP, Brawley CA 4/2010

1340 WNWH, Madbury NH 6/2010

1340 WMON, Montgomery WV 5/2010

1350 WKCU, Corinth MS 7/2010

1400 KGV, Greenville TX 8/2010

1410 WNGL, Mobile AL 6/2010

1490 KZZZ, Bullhead City AZ 6/2010

1490 KBSR, Laurel MT 4/2010

1490 KFCR, Custer SD 7/2010

1590 WVNA, Tuscumbia AL 7/2010

via AMLOGBOOK, FCC, IRCA, NCR via RM

KÄLLOR

Cumbre/via Internet, USA; RM/Radiomail (Finland); SWN/Short Wave News (Danmark); Kur/Kurier (Tyskland); JOE/John Ekwall; QSL och illustrationer/CON

QSL-posten

Lars Bergström | Vinggatan 3 | 932 31 SKELLEFTEHAMN | 0910 - 330 88 | qslposten@sdxf.se

En ny QSL-post?

Gott folk!

Vad skulle ni säga om en ny beräkningsgrund för QSL-posten? Radio Sweden stänger kortvågen, andra stationer har redan gjort det och ytterligare några stationer är på gång att avsluta sändningarna för gott. Ofta skyller de på att de inte har några lyssnare. För att visa att de verkligen har lyssnare, om än "bara DX-are", så skulle stationerna behöva få in fler lyssnarbrev.

Jag föreslår därför att ALLA QSL skall räknas i QSL-cupen, även om det är samma station som återkommer flera gånger under samma år, och även om det är flera olika företag som använder samma sändaranläggning o.s.v. ALLA QSL skall räknas!

Vad vinner vi då på detta? 1) QSL-posten får in fler bidrag 2) Stationerna får in fler lyssnarbrev.

Vad förlorar vi på detta? Tja, inget alls, som jag ser det! - Om ni gillar mitt förslag vill jag veta det! - Om ni tycker mitt förslag är uppåt vägarna stolligt, vill jag också veta det. Därefter raskt över till dagens skörd av QSL.

Europa

Bulgarien

Radio Bulgaria - 11700 k 8 m SOF

Danmark

Radio Soft - 97200 e-brev KJT

Finland

Scandinavian WR - 1602 k, dek, info 4 m SOF

Scandinavian WR - 6170 k 22 m BSL

Frankrike

Radio Netherlands - 11970 k 4 v CWE

Italien

Radio Bruno Ferrara - 91,0 e-brev f-up GN

V-s Clarissa Martinelli.

Lettland

FRSH - 9770 k, b, info 93 d KUN

Litauen

Spindulys, Plunge - 104,5 e-brev KJT

Nederländerna

Radio Maria - 675 b 20 v SOF

Radio 538 - 891 e-brev, b 2 d APF SOF

V-s Robin Veenman. SOF fick vänta 12 v på sitt brev.

Big L International - 1395 k, dek m.m. 3 v CWE

Polen

Radio 90 - 90,0 e-brev GN

RADIO NEDERLAND QSL

V-s Piotr Siudak. I ett postpaket kom sedan två t-shirts, två nyckelringar och tre CD-skivor med polsk musik!

Radio Zet, Zakopane - 106,3 e-brev f-up GN

Rumänien

Radio One FM - 88,2 e-brev f-up GN

Ryssland

Family Radio - 9850 b 6 v APF

Slovakien

Slovak radio - 9440 k 3 m SOF

Slovenien

Radio Fantasy - 87,8 e-brev f-up GN

Radio Murski Val - 648 e-brev f-up KUN

Storbritannien

BBC Radio Cumbria - 837 e-brev 2 d APF

V-s Graham Moss.

Magic 1152 - 1152 e-brev 5 d APF

V-s Norman Ashley.

Radio Netherlands - 1296 k 13 v SOF

Sverige

Norea Radio - 97,8 b, e-brev 14 d KUN

via Radio Ängelholm.

Radio Västmanland - 100,5 k 2 v SOF

Tjeckien

Country Radio - 1062 e-brev 1 d APF

V-s Tomas Domecka.

Radio Prague - 7345 k, sch 9 d - 2 v

SOF BSL CWE

Tyskland

DLR-Kultur - 990 k 5 v SOF

Ukraina

Radio Ukraine Int.- 11620 k 7 v CWE

Vatikanstaten

Vatikanradion - 1611, 7355 k, e-brev SOF CWE

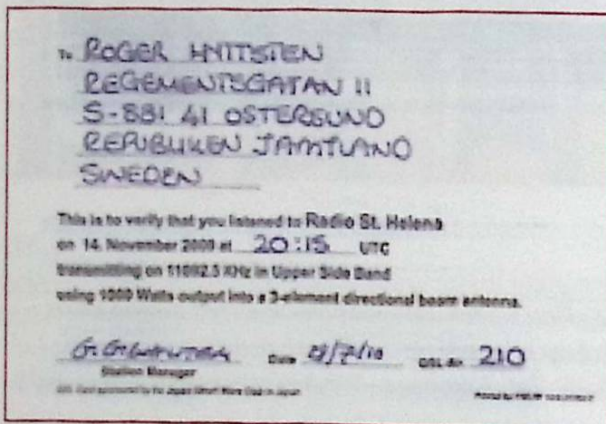
Afrika

Somalia

Radio Shabelle - 6960 e-brev f-up KUN

St Helena

R St Helena - 11092,5 k KUN ROH

Asien

Förenade Arabemiraten

Family Radio Network - 11605 k, sch 5 v CWE

Japan

JOCR Radio Kansai, Kobe - 558 k JOB

JOMR MRO, Kanazawa - 1107 JOB

JOIR TBC, Sendai - 1260 JOB

JOHR HBC, Sapporo - 1287 JOB

JOHL BSS, Tottori/Izumo - 1431 k b d bro JOB

V-s Nagao Akiyama, Section Mgr Technical Div.

JOYR RSK, Okayama - 1494 k tidn JOB

Till och med QSL-text på kuvertet!

Kina

CRI - 15270 e-brev, k mm 1 v LWV

Kuwait

Radio Free Asia - 5865 k 10 d APF

Taiwan

Family Radio - 1557 b, dekaler APF SOF

Oceanien

Australien

ABC Wide Bay, Pialba/Eidsvold - 855 b d cd JOB

SM1! V-s David Dowsett, Mornings Presenter.

David skickade även med en musmatta

Radio of the Australian Chinese, Brisbane - 1656

e-brev JOB

SM-1! V-s David Lu, Chief Executive Officer.

Skickade med ett snyggt QSL-certifikat!

Nordmarianerna

Voice of Asia - 12075 k, sticker, sch 5 d KUN

Radio Free Asia - 5810 e-brev, b 4 d CWE

Nordamerika

Kanada

CHTO Toronto ON - 1690 e-brev f-up KUN

CKDH Amherst NS - 900 e-brev JOB

V-s David March, PD.

CFGO -Ottawa ON - 1200 b 7 v SOF

V-s Harrie Jones.

CHQB Powell River BC - 1280 b, d JOB

V-s Jason Hatton, Afternoon announcer.

QSL fixat av LSD på ort och ställe!

CJVB-Vancouver BC - 1470 2xb 6 m SOF

V-s Leela Donna. Svarade på SOF:s 2 rapporter.

CFAV-Laval QS - 1570 b 3 v SOF

V-s Linda Savoie.

USA

KVI, Seattle WA - 570 e-brev b 2 v APF

V-s Khym Clark.

KALL North Salt Lake City UT - 700 e-brev MJT

KJRB The Fan, Spokane WA - 790 e-brev 2 d APF

V-s David Ratener.

WAXY South Miami FL - 790 e-brev JOB

V-s Marc Hochman, PD.

WGY Schenectady NY - 810 e-brev f-up KUN

KGNW Burien WA - 820 e-brev 2 d APF

V-s Monte Passmore.

WHJJ Providence RI - 920 e-brev JOB

V-s Bill George, PD.
 WSBT South Bend IN - 960 e-brev JOB
 V-s Bob Montgomery, Dir. of News Programming.
 KOMO-Seattle WA - 1000 b 1 år SOF
 V-s Khym Clark.
 KGFX Pierre SD - 1060 e-brev f-up KUN
T-shirt, mössa, 2 nyckelringar.
 WHLI Hempstead NY - 1100 e-brev JOB
 V-s Dave Widmer, President USA AM#600.
 WBT-Charlotte NC - 1110 k 13 v SOF
 KBND Bend OR - 1110 e-brev JOB
 V-s Mike Cheney, GM.
 KWKH Shreveport LA - 1130 e-brev JOB
 V-s Troy Jones.
 KJOC Davenport IA - 1170 e-brev JOB
SM-1! V-s Darren Pitra, Op. Mgr.
 WKOX Newton MA - 1200 e-brev f-up KUN
 KOKK Huron SD - 1210 e-brev JOB
 V-s Shawn Martin.
 WHKW Cleveland OH - 1220 e-brev MJT
 WCBT Roanoke Rapids NC - 1230 e-brev f-up KUN
SM-1!
 WHUC Hudson NY - 1230 e-brev JOB
 V-s Bill Draper, CE
 KELK Elko NV - 1240 e-brev f-up KUN
 KSUE Susanville CA - 1240 e-brev f-up KUN
 WTAB Tabor City NC - 1370 e-brev JOB
 V-s Benny Miller.
 WMYF Portsmouth NH - 1380 e-brev JOB
 V-s Jeff Pierce, Op. Mgr.
 WSYB Rutland VT - 1380 b JOB
 V-s Brian & Thad skickade samma b två gånger!
 WLAN Lancaster PA - 1390 e-brev f-up KUN
 WEGP-Presque ME - 1390 k 1 år SOF
 V-s Patrick T Pattersen.
 KHOB Hobbs NM - 1390 e-brev JOB
SM-1! V-s Glen L. Houston, President.
 WLAN Lancaster PA - 1390 e-brev JOB
 V-s Troy Becker, CE.
 WCAT Burlington VT - 1390 e-brev JOB
 V-s Bob Rowe, VP.
 WQXO Munising MI - 1400 e-brev JOB
 V-s Joe Dexter, On-Air Programming.
 KOOQ North Platte NE - 1410 e-brev JOB
 V-s Dave Lee, Op. Mgr.
 WNFL Green Bay WI - 1440 e-brev JOB
 V-s Nick Vitrano, Brand Mgr.
 WZNZ Jacksonville FL - 1460 b, d, tidn JOB
 V-s Jeff Hachtel, Production Mgr.

WNYY Ithaca NY - 1470 e-brev JOB
 V-s Susan Johnston, President/GM.
 KORN Mitchell SD - 1490 b, cm, info JOB
 V-s John Koons, GM.
 KSTP, Saint Paul MN - 1500 e-brev 1 d APF
 V-s Jon Blomstrand.
 KOLM Rochester MN - 1520 e-brev JOB
 V-s Brent Ackerman, Op. Mgr.
 WQEW New York NY - 1560 b 3 v KUN
 KZIZ Sumner WA - 1560 b, d, vk JOB
 V-s Frank P. Barrow, Op. Mgr.
Även detta QSL fixat av LSD på ort och ställe!
 WFLR Dundee NY - 1570 e-brev JOB
 V-s Mike Smith, PD.
 WLIJ Shelbyville TN - 1580 e-brev, cm JOB
 V-s Rusty Reed, Owner/Manager.
 KLFE, Seattle WA - 1590 e-brev 1 d APF
 V-s Monte Passmore.
 WPVL Platteville WI - 1590 e-brev f-up KUN
 WAUB Auburn NY - 1590 e-brev JOB
 V-s Alan Bishop, VP/GM.
 WRPN Ripon WI - 1600 e-brev f-up KUN
 WKWF Key West FL - 1600 e-brev JOB
 V-s Joe Marcum, PD.

Leased by Clear Channel

Radio Martí, Greenville NC - 6030 b 1 v APF
 V-s A Mujunen.
 WYFR-Okeechobee FL - 7456 k 4 m SOF
 WTWW, Lebanon TN - 9480 e-brev 2 v APF LWV
 V-s George McClintock.

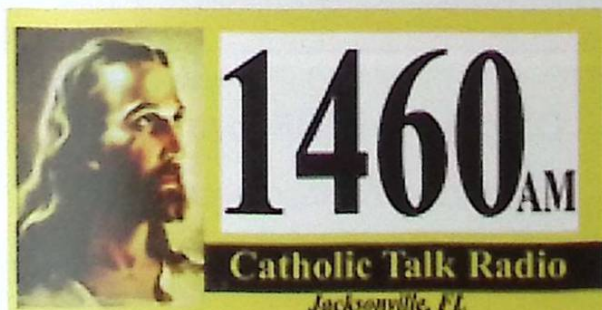
Centralamerika

Mexiko

XEAR La Mexicana Tampico - 660 e-brev f-up GN
 V-s Jorge A de Zamacona Manager.
 XEWW Tijuana BC - 690 e-brev f-up GN
 V-s Oscar M. Franco Chief Technician.
 XEQ Bésame 940 - 940 e-brev f-up GN
 V-s Iván Bazán Salinas Productor Televisa Radio.
 XERPL La Poderosa - 1270 e-brev f-up GN
 XECF La Mexicana Los Mochis - 1410 e-brev f-up GN
 V-s Alez Martinez Radio Announcer.

Nicaragua

Nueva Radio Ya - 600 e-brev f-up KUN
 SM1! sändarort Managua.

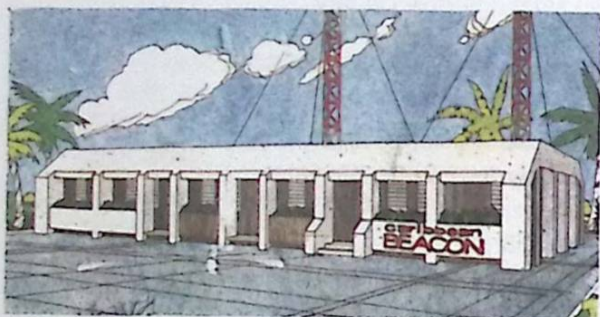
Panama

Radio Hogar - 1250 e-brev f-up GN
V-s Julissa Smith.
HOL779 Radio Mensabé - 1410 b 15d KUN
Rek. b + CD. Land nr 234!

Västindien

Anguilla

Caribbean Beacon - 6090 k 6 m APF
V-s Doris Mussington, The Valley.

The Caribbean BEACON	
LISTENER VERIFICATION REPORT	
DATE: May 25, 2009	TO: Alf Persson
TIME: 22:30 - 02:30 UTC.	malortsvagen 3
COMMENTS: Thank you for your reception report. We are pleased to verify your reception on 6090 kHz from 22:30 - 02:30 UTC hours with a power of 100 kw on the Caribbean Beacon. Best regards Doris Mussington	449-33 Nödinge
SIGNED: Doris Mussington	Sweden.
beacon @ anguilla.net . com	

Kuba

CMDL Radio 26 Matanzas - 1060 e-brev f-up KUN

Dominikanska Republiken

HJJB Santo Domingo - 830 e-brev f-up GN
V-s Luis a. Guaba Director Ingenieria.

Sydamerika

Chile

Radio Familia del Maule - 1570 e-brev f-up GN
V-s Hector Escalona Muñoz

Colombia

Radio Recuerdos - 690 e-brev f-up GN
V-s Hernando Galvis Caballero Coordinador.

Radio Galeon Santa Marta - 890 e-brev f-up GN
Radio Calima - 940 e-brev f-up GN

V-s Jorge Garcés B Director.

Radio Tropical Barranquilla - 1040 e-brev f-up GN
V-s Lao Herrera Iranzo.

Radio Super de Cali - 1200 e-brev f-up GN
V-s Fransua Martínez.

HJTU Oxigeno Cartagena - 1360 e-brev f-up GN
V-s Rodolfo Mejía Fontalvo periodista.

La Voz de Jesucristo Medellin - 1530 e-brev f-up GN
V-s Andrés Sucequia.

Ecuador

Ecós de Naranjito - 1470 e-brev f-up GN
V-s Leoncio Delgado Gerente Propietario.
HCJB-Pichinca - 6050 k, dekal, alm 3v SOF
Pichinca är en ny antennenläggning för lokala språk som restes september/oktober 2009. Rapporten togs 25/1-2010.

Utility

VOR/DME Kalmar/ KAL S - 111,6 e-brev f-up KUN
NDB Arlanda/WA S - 348 b f-up KUN
NDB Oskarshamn/DC S - 370 k f-up KUN
NDB Tallinn/LK - 386 b f-up KUN
NDB Trundön/TRU S - 421 b 100 d KUN

Pirater

Radio North - 846 k 4 år SOF
Rekordlång väntan på QSL!
Radio Tower - 1620 e-brev MJT
Zender Mustang - 164 e-brev MJT
Radio Relmus - 1665 e-brev LWV MJT
Radio Skyline - 3905 e-brev 1d LWV
Orion Radio - 5820 e-brev 1d LWV
Radio Sonic - 6275 e-brev MJT
Radio Marconi - 6305 e-brev 1d LWV
Radio Alice - 6305 e-brev MJT
Radio Calypso - 6375 e-brev 1d LWV

QSL-cupen

GN	Gert Nilsson, Bonässund	112
JOB	Jan Oscarsson, Umeå	101
APF	Alf Persson, Nödinge	81
MJT	Magnus Jespersen, Västerås	55
BEFF	Björn Fransson, Visby	29
CWE	Claes-W. Englund, Danderyd	26
DO	Dan Olsson, Kävlinge	24
KUN	Kurt Norlin, Skellefteå	24
SOF	Sven Olof Forsgren	21
JTM	Jan Thörnblom, Malmö	17
CCT	Christer Carnegren, Tibro	12
BSN	Börje Sahlén, Tibro	8
LWV	Lennart Weirell, Västerås	7
CB	Christer Brunström, Halmstad	5
CON	Claes Olsson, Norrköping	4
BSL	Bo Samuelsson, Linköping	2
KJT	Kjell Tunsäter, Färjestaden	2
ROH	Roger Hyttsten, Östersund	1
GRS	Göthe Ringström, Sköllersta	1
LBM	Lars Bergström, Skelleftehamn	1

**DX-guiden i PDF-format kan
hämtas från vår webbplats
www.sdx.se!**

In memoriam - Johan Berglund

På lite lustiga vägar har jag fått kännedom att Johan Berglund lämnade denna värld den 16 september.

De senaste åren har jag haft sporadisk med Johan både per tfn och med epost, framförallt i samband med och efter träffen på Karön för några år sedan. För 2 år sedan råkade JB skada sig i stugan på Vabacken utanför Trollhättan, bruten höft och därmed oförmåga att röra sig under en längre tid. Kommunens omsorg tog hand om Johan och han fick plats på ett rehabiliteringscenter i Lilla Edet (inte Trollhättan eftersom gränsen mellan kommunerna gick precis vid Johans stuga). Trots mina uppmuntrande samtal om besök märkte jag att Johan tappade livsgnistan. Han fick svårt att prata och ville egentligen inte alls kommunicera längre.

Johan, känd under namnet "Juan Vargas" i de inre kretsarna i DX-världen, var en hejare på Honduras-stationer under mitten av 60-talet. Jag minns hans inspelningar av LV del Junco, Radio Morazan m fl på 49 mb men även hans eminenta kunskaper i spanska språket som hjälpte honom ut i världen. Han jobbade ett tag som turistvärd för Fritidsresor på Mallorca och beskrev det hektiska liv en representant kunde ha i telex till mig. Kunskaperna i spanska språket och

intresse för radio tog honom senare till Radio Atlántico på Kanarieöarna där han blev "stand-in" för Xavier Palin för de svenska och engelska turistprogrammen under en tid.

Efter sina år utomlands var han under en tid lärare vid Göteborgs Universitet innan han började jobba på Trollhättans flygplats. Under framförallt början av 70-talet var Johan värd för ett antal träffar i sommarstugan vid Öresjö. Många dx-are har varit där och blivit undfägnade av Johans lätta samtalsstil och goda humör, men även hans goda hand med matlagning med spansk inflytande. Jag minns ett besök en nyårshelg när det var smällkallt, snabbare besök på JB's torrdass har nog knappast gjorts av mig (jag tror att jag fick upp livremmen...). Det starkaste minnet är trots allt efter 1970 års möte på Karön (Krök) när alla hade fått fantastiska hörigheter med sig i bagaget och en oid på 6210. JB låg och lyssnande följande morgnar på frekvensen innan han lyfte luren och ringde mig lagom till deadline för SWB. Det är Galapagos vi hört killar!!

Må paella och HR-stationer omge Johan i hans nya värld.
John Ekwall

Kalendern

november

- 15 B Republiken grundas
BEL, CTR Nationaldag
- 17 OMA Nationaldag
- 18 MRC Oavhängighetsdag
OMA Nationaldag
- 19 HOL Första Happy Station med Edward Startz
1928
MCO Prinsens dag, nationaldag
- 20 MEX Mexikanska revolutionen
- 22 BRM, LBN Nationaldag
GUM, PTR, USA Skördefest
- 24 COD Zaires nationaldag
- 25 SUR Självständighetsdag, nationaldag
USA Världsradiofördraget undertecknas 1927
- 26 Första amatörradioförbindelsen mellan Europa
och USA på 100m-bandet 1923
MNG nationaldag
- 28 ALB, MTN Nationaldag
- 29 ALB Befrelsedag
- 30 BEN Nationaldag
YEM Oavhängighetsdag

december

- 1 AZR, MAC, MDR, POR Återupprättande av självständigheten

- 2 LAO, UAE Nationaldag
- 5 THA Kungens födelsedag, nationaldag
- 6 E Författningsdag
FIN Självständighetsdag
- 7 CTI Nationaldag
- 9 TZA Oavhängighetsdag
- 10 AGL Republiken grundas
- 11 BFA, THA Nationaldag
- 12 KEN Självständighetsdag, nationaldag
- 13 MLT Republikens dag
- 16 BHR, KAZ Nationaldag
- 17 BTN Nationaldag
- 18 NGR Republiken utopias, nationaldag
J Nationaldag

Bidragsgivare

APF	Alf Persson	Nödinge
BSL	Bo Samuelsson	Linköping
CWE	Claës-W. Englund	Danderyd
GN	Gert Nilsson	Bonässund
JOB	Jan Oscarsson	Umeå
KJT	Kjell Tunsäter	Färjestaden
KUN	Kurt Norlin	Skellefteå
LWV	Lennart Weirell	Västerås
MJT	Magnus Jespersion	Västerås
ROH	Roger Hyttsten	Östersund
SOF	Sven Olov Forsgren	

M09342
Stig Granfeldt
Gruvgången 37, lgh 1201
653 43 KARLSTAD

POSTTIDNING B
Avsändare
SVERIGES DX-FÖRBUND
Box 1097
405 23 GÖTEBORG

DX-filateli

Christer Brunström | Kungsgatan 23 | 302 45 HALMSTAD | 035 - 10 80 90 | dxfilateli@sdxf.se

Radio Saint Pierre et Miquelon

Den 7 oktober 2009 gav St Pierre et Miquelon ut ett frimärke med valören 0.56 €. Det har texten *Radion – före och efter*. Vad jag förstår visar märket det gamla radiohuset i Saint Pierre och en del av det nya. Det kanske inte är världens mest lyckade motiv.

St Pierre et Miquelon är allt som återstår av Frankrikes en gång så stora kolonialimperium i Nordamerika. Redan på 1500-talet kom de första franska besökarna till de små öarna och på 1600-talet fanns det redan en liten permanent befolkning.

Kontrollen över öarna växlade sedan mellan Frankrike och Storbritannien under seklernas gång. Sedan 1815 har dock öarna hela tiden tillhört Frankrike. Under i stort sett hela 1800-talet och början av 1900-talet spelade fisket en viktig roll. Kollapsen för torskfisket i området har tvingat St Pierre et Miquelon att diversifiera sin ekonomi. Idag satsar man på turism, fiskodling och jordbruk.

Totalt lever 7 000 personer på öarna och de är naturligtvis franska medborgare.

Det finns säkert ett flertal QSL från Radio Saint Pierre et Miquelon i många svenska DXares pärmar. Stationen var alltid tämligen lätthörd på mellanvåg 1375 kHz. Ofta hörde man dock endast reläer av France Inter. Tyvärr valde man att stänga sändaren år 2004 för att uteslutande sända på FM.

Idag torde det finnas fyra FM-sändare på öarna – tre på huvudön St Pierre och en på Miquelon. Tre sändare används av RFO (= Radio France d'Outremer). Den fjärde sändaren heter Radio Atlantique och tycks enbart reläa Radio France Internationale.

På dagtid sänds lokala program av Radio Saint Pierre et Miquelon och nattetid reläas än idag France Inter.

Mina studier av RFOs ganska hopplösa hemsida tyder på att det också finns ett program som heter Radio O.

Detta skulle möjligen kunna sändas på en av FM-frekvenserna i St Pierre.

Saint Pierre et Miquelon fick egna frimärken år 1885. Från 1976 till 1985 användes franska frimärken på öarna. Sedan 1985 ger öarna åter ut egna frimärken som ibland endast haft förkortningen *SPM* som landbeteckning – man kan undra hur många som kunnat lista ut var dessa märken kom ifrån. På det här aktuella märket anges det utgivande landet som *SP&M* men om man tittar noga finns även *Saint-Pierre & Miquelon* med.

Som en service för EAs läsare kan jag erbjuda ett postfriskt exemplar av det nya märket från St Pierre et Miquelon för 20:-.

*I DX-köps sortiment
finns många spännande
böcker.*

*Se annonsen i
denna Eteraktuell!*